

Ontwerp-Verordening op de ledenvergadering

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 4, 5, eerste lid, en 19, tweede lid, onder d, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- bestuur: het bestuur van de NBA;
- NBA: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2 van de wet;
- wet: de Wet op het accountantsberoep;
- voorzitter: de voorzitter, bedoeld in artikel 4 van de wet.

Hoofdstuk 2 Bijeenroepen van de vergadering en agenda

Artikel 2

1. Het bestuur draagt er zorg voor dat de volgende punten ieder jaar ten minste één maal geagendeerd worden:
  - a. vaststelling van de notulen van de vorige bijeenkomst van de ledenvergadering;
  - b. behandeling van het verslag van het bestuur, bedoeld in artikel 33 van de wet;
  - c. vaststelling van de rekening en verantwoording van het bestuur over het beheer van de financiën in het afgelopen boekjaar;
  - d. vaststelling van de begroting van de NBA voor het komende boekjaar, alsmede zo nodig van een aanvullende begroting voor het lopende boekjaar;
  - e. vaststelling van de verordeningen, bedoeld in artikel 30 van de wet;
  - f. benoeming uit de leden van een accountant, die belast is met de controle op de financiële verantwoording, benevens een plaatsvervanger voor deze;
  - g. benoeming van bestuursleden;
  - h. benoeming uit de leden van het bestuur van de voorzitter, alsmede van een plaatsvervangende voorzitter.
2. Indien omtrent enig geagendeerd onderwerp genoemd in het eerste lid geen besluit kan worden genomen in de betreffende bijeenkomst van de ledenvergadering, wordt dit agendapunt behandeld op de eerstvolgende ledenvergadering en kan hierover rechtsgeldig worden besloten.

Artikel 3

1. Indien het bestuur een verzoek, als bedoeld in artikel 6 van de wet, ontvangt, bepaalt zij binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek wanneer de bijeenkomst van de ledenvergadering zal plaatsvinden en doet het hiervan mededeling aan de leden.
2. Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt schriftelijk gedaan en ondertekend door diegenen die het indienen.

Artikel 4

In het geval benoemingen, in ieder geval die als bedoeld in artikel 2, eerste lid, door de ledenvergadering moeten geschieden, meldt het bestuur dit ten minste negen weken voor de datum van de betreffende bijeenkomst van de ledenvergadering aan de leden.

Artikel 5

1. Kandidaten voor de te vervullen vacatures kunnen worden aanbevolen, zowel door het bestuur, een ledengroepbestuur, als door ten minste vijftig leden gezamenlijk.

2. Het bestuur deelt de namen van de door hun aanbevolen kandidaten aan de leden mede ten minste zes weken voor de datum van de bijeenkomst van de ledenvergadering.
3. De namen van de door een ledengroepbestuur of leden aanbevolen kandidaten worden uiterlijk drie weken voor de datum van de bijeenkomst van de ledenvergadering bij het bestuur ingediend.

Artikel 6

1. Het bestuur vermeldt bij de agenda voor de bijeenkomst van de ledenvergadering de namen van de door hun, een ledengroepbestuur of door leden aanbevolen kandidaten.
2. Op niet aanbevolen personen kunnen geen geldige stemmen worden uitgebracht.

Artikel 7

1. De oproeping tot een bijeenkomst van de ledenvergadering geschiedt ten minste veertien dagen tevoren door toezending aan alle leden van een agenda, onder vermelding van plaats, dag en aanvangsuur van de vergadering.
2. De agenda en bijbehorende stukken worden zoveel mogelijk digitaal beschikbaar gesteld.
3. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van het bestuur kan de in het eerste lid genoemde termijn worden bekort, met dien verstande dat de termijn van oproeping ten minste vijf werkdagen is.

Artikel 8

1. Bij de oproeping voor de bijeenkomst van de ledenvergadering worden de leden er op gewezen dat bij volmacht kan worden gestemd.
2. Voor een volmachtverlening worden, door het bestuur vast te stellen, formulieren verstrekt. Een volmacht dient uiterlijk op de derde werkdag voor de bijeenkomst van de ledenvergadering te zijn ingediend.
3. Indien blijkt dat een volmacht niet voldoet aan in de artikel 10, tweede lid, van de wet gestelde eisen, doet het bestuur daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de volmachtgever.

Artikel 9

Een ontwerpverordening ingediend door leden, wordt gepubliceerd overeenkomstig artikel 22, tweede lid, van de wet indien deze een week voor de termijn, bedoeld in artikel 22, tweede lid, van de wet door het bestuur is ontvangen en is ondertekend door ten minste honderd leden.

Artikel 10

1. Het bestuur, een ledengroepbestuur of ten minste honderd leden gezamenlijk zijn bevoegd een amendement op een ontwerpverordening voor te stellen. Een amendement houdt een voorstel tot wijziging van een voorgelegde ontwerpverordening in en wijzigt, als het wordt aangenomen, een bepaling uit, of een gedeelte van, de ontwerpverordening.
2. Een amendement kan tot uiterlijk twee weken vóór de datum van de bijeenkomst van de ledenvergadering worden ingediend.
3. Een amendement wordt schriftelijk, dan wel langs door het bestuur aan te geven elektronische weg, bij het bestuur ingediend, en houdt een nauwkeurige opgave van de voorgestelde wijzigingen in en gaat vergezeld van een korte toelichting.
4. Voor de datum van de bijeenkomst van de ledenvergadering worden de ingediende amendementen door het bestuur op de website van de NBA bekend gemaakt.
5. Een amendement dat is ingediend door de leden wordt ter vergadering behandeld indien het een week voor de aanvang van de vergadering is ondertekend door ten minste honderd leden.

Hoofdstuk 3 Vergaderorde

Artikel 11

In een bijeenkomst van de ledenvergadering kunnen geen besluiten worden genomen over onderwerpen die niet op de agenda zijn vermeld.

Artikel 12

1. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter van de NBA berust de leiding van de ledenvergadering bij de plaatsvervangend voorzitter.
2. Indien ook de plaatsvervangend voorzitter niet in de gelegenheid is de vergadering te leiden, berust de leiding bij één van de andere bestuursleden, die daartoe door het bestuur wordt aangewezen.

Artikel 13

1. Tenzij de voorzitter van de vergadering op grond van bijzondere omstandigheden anders besluit, worden leden tot vijftien minuten na de opening van de bijeenkomst van de ledenvergadering in de gelegenheid gesteld zich te melden voor de presentielijst, waarna deze wordt vastgesteld en het aantal aanwezige of vertegenwoordigde stemgerechtigden wordt meegedeeld.
2. Nadat de presentielijst is vastgesteld geldt deze als presentielijst van de vergadering ongeacht of er tijdens de vergadering leden nog binnenkomen dan wel de vergadering verlaten.
3. Leden die zich na de vaststelling van de presentielijst ter vergadering melden, kunnen niet stemmen. Aan hen verstrekte volmachten kunnen niet meer worden uitgeoefend.

Artikel 14

De voorzitter van de vergadering is verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de vergadering. Hij is bevoegd de orde van de vergadering te bepalen en kan maatregelen nemen die noodzakelijk zijn om te komen tot een ordentelijk verloop van de vergadering.

Artikel 15

1. De voorzitter van de vergadering kan de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen.
2. Indien de vergadering door omstandigheden niet kan worden voortgezet, kan de voorzitter van de vergadering haar sluiten terwijl nog niet alle agendapunten zijn behandeld. De voorzitter gaat hiertoe slechts over na een schorsing van de vergadering en overleg met het bestuur.

Artikel 16

1. Leden voeren slechts het woord na verkregen goedkeuring van de voorzitter van de vergadering. De voorzitter van de vergadering kan aan een lid het woord ontnemen.
2. De voorzitter van de vergadering kan de spreektijd die leden hebben beperken.
3. De voorzitter van de vergadering kan toestaan dat anderen dan leden ter vergadering het woord voeren.

Artikel 17

De voorzitter van de vergadering kan interrupties toelaten. Deze dienen te bestaan uit korte opmerkingen of vragen zonder inleiding.

Artikel 18

Indien een spreker van het onderwerp in beraadslaging afwijkt, kan de voorzitter van de vergadering hem tot de behandeling van het onderwerp terugroepen.

Artikel 19

Een lid voert over hetzelfde onderwerp niet meer dan twee maal, of als de behandeling in termijnen geschiedt in elke termijn niet meer dan twee maal, het woord, tenzij de voorzitter van de vergadering hem hiertoe verlof geeft.

Artikel 20

1. Een lid dat het woord voert kan daarbij een motie over het in behandeling zijnde onderwerp indienen. Een motie is kort, duidelijk geformuleerd en op schrift gesteld. De tekst van de motie wordt door de indiener voorgelezen.

2. Een motie heeft de strekking het gevoelen van de vergadering over een bepaald onderwerp aan het bestuur kenbaar te maken.
3. Een motie kan alleen in behandeling komen indien zij door ten minste tien leden ondertekend is.
4. De behandeling van moties vindt plaats tijdens de beraadslaging over het in behandeling zijnde onderwerp, tenzij de voorzitter van de vergadering besluit haar later te doen geschieden.

Hoofdstuk 4 Stemmingen over zaken en personen

Artikel 21

Indien een schriftelijke stemming plaatsvindt, wordt door het bestuur uit de aanwezige leden een stembureau aangewezen, dat op het verloop van de stemming toezicht houdt.

Artikel 22

Het vaststellen van de uitslag van een stemming geschiedt door de voorzitter van de vergadering.

Artikel 23

Nadat de beraadslaging over een onderwerp door de voorzitter is gesloten, gaat de ledenvergadering zo nodig over tot het nemen van een besluit. Wanneer geen van de leden om stemming verzoekt is het voorstel aangenomen en stelt de voorzitter van de vergadering vast dat het besluit zonder stemming is aangenomen.

Artikel 24

1. Indien om stemming is gevraagd, wordt gestemd door middel van hiervoor door het bestuur beschikbaar gestelde stemfaciliteiten.
2. In geval de stemming bedoeld in het eerste lid niet mogelijk is, wordt hoofdelijk gestemd.
3. Bij hoofdelijke stemming brengt ieder lid mondeling zijn stem, en in geval van machtiging de stemmen waarvoor hij gemachtigd is, uit met "voor", "tegen" of "blanco". Ook kan gesteld worden dat het lid zich van stemming onthoudt.
4. Indien een lid zich bij een hoofdelijke stemming bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing herstellen voordat het volgende lid heeft gestemd.

Artikel 25

Indien tijdens de beraadslaging over een ontwerpverordening moties zijn ingediend wordt hierover gestemd na stemming over de ontwerpverordening, tenzij de voorzitter van de vergadering anders besluit.

Artikel 26

1. De voorzitter bepaalt bij de stemming over ontwerpverordeningen de wijze waarop gestemd zal worden. Indien de beraadslagingen zijns inziens daartoe aanleiding geven, kan hij besluiten dat eerst artikelsgewijs wordt gestemd.
2. Indien op een ontwerpverordening amendementen zijn ingediend, wordt eerst gestemd over die amendementen. Heeft meer dan één amendement betrekking op hetzelfde onderdeel van het ontwerp, dan wordt eerst gestemd over het amendement met de verste strekking.
3. Na een stemming over de amendementen wordt een eindstemming gehouden over het ontwerp in zijn geheel.
4. Het bestuur is bevoegd na de eindstemming wijzigingen van redactionele aard aan te brengen in een aangenomen verordening.

Artikel 27

1. Indien bij een stemming over personen niemand de meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats. Indien ook bij deze stemming niemand de meerderheid behaalt, wordt opnieuw gestemd tussen de twee personen, die in deze stemming de meeste stemmen verkregen.

2. In het geval met toepassing van het eerste lid, tweede volzin meer dan twee personen in aanmerking komen voor de tweede herstemming, dan beslist het lot over deelname aan de tweede herstemming door diegenen die een gelijk aantal stemmen op zich hebben verenigd.
3. Een lid van het stembureau verricht de loting bedoeld in het tweede lid.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen en citeerwijze

Artikel 28

Indien in overeenstemming met artikel 7, tweede lid, van de wet is besloten tot een vergadering met gesloten deuren, kan de vergadering aan de aanwezige leden geheimhouding opleggen omtrent het aldaar behandelde.

Artikel 29

De Verordening op de ledenvergadering 2008 (Stcrt. 2007, 250) wordt ingetrokken.

Artikel 30

De Verordening op de ledenvergadering 2012 (Stcrt. 2012, 16151) wordt ingetrokken.

Artikel 31

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de ledenvergadering.

Toelichting

Algemeen

Door middel van deze verordening worden de gelijkkluidende verordeningen op de ledenvergadering van NIVRA en NOvAA vervangen door één verordening van de NBA. De regeling is aangepast aan de Wet op het accountantsberoep (hierna: Wab). Inhoudelijk zijn er twee wijzigingen doorgevoerd.

Allereerst heeft het ledengroepbestuur de expliciete bevoegdheid gekregen om een kandidaat voor een vacature aan te bevelen (artikel 5). Daarnaast is aan zowel het ledengroepbestuur als ten minste 100 leden gezamenlijk het recht toegekend om een amendement op een ontwerpverordening in te dienen (artikel 9).

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de definities van de gebruikte begrippen.

Artikel 2

Dit artikel stelt veilig dat een aantal wettelijke verplichtingen voor de NBA die door de ledenvergadering moeten worden uitgevoerd, zoals onder meer vastgelegd in artikel 28 en 29 van de Wab, jaarlijks door het bestuur op de agenda worden geplaatst.

Artikel 3

Dit artikel geeft aan hoe het bestuur een verzoek tot bijeenroeping van de ledenvergadering door ten minste één procent van leden moet afhandelen. In artikel 6 van de Wab is bepaald dat het bestuur de ledenvergadering bijeenroept zo dikwijls het dat nodig oordeelt en voorts indien ten minste één procent van de leden van de NBA om haar bijeenroeping verzoeken. Om het verzoek tot bijeenroeping voor het bestuur controleerbaar te laten zijn, is vereist dat het verzoek schriftelijk wordt gedaan en dat dit door de verzoekers is ondertekend.

Artikel 4

Omdat kandidaten voor vacatures zoals die voor het bestuur en de opdracht voor de controle op basis van artikel 29 Wab niet alleen door het bestuur, maar ook door een ledengroepbestuur en vijftig leden gezamenlijk kunnen worden voorgedragen, wordt in dit artikel aan het bestuur de verplichting opgelegd om ruim voor de stemming over deze personen aan te kondigen dat er vacatures zijn. Dit geeft het ledengroepbestuur en leden de gelegenheid om invulling te geven aan hun recht tot kandidaatstelling.

Artikel 5

In lid 2 en 3 ligt een verschil in termijn voor bekendmaking door het bestuur van aanbevolen kandidaten en door een ledengroepbestuur of vijftig leden gezamenlijk aanbevolen kandidaten. Achtergrond is dat bekendmaking door het bestuur voor een ledengroepbestuur en leden wellicht aanleiding kan zijn op zoek te gaan naar een andere kandidaat.

Artikel 6

Dit artikel verplicht het bestuur de aanbevolen kandidaten aan de leden bekend te maken. Dit moet tijdig gebeuren, namelijk bij toezending van de agenda; hetgeen op grond van artikel 7 van de verordening ten minste veertien volle dagen voor de vergadering dient te geschieden.

Artikel 7

Door middel van dit artikel wordt bereikt dat de leden tijdig geïnformeerd zijn over de op de ledenvergadering te behandelen punten. De agenda en de bijbehorende stukken voor de ledenvergadering worden zoveel mogelijk digitaal beschikbaar gesteld. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat de vergaderstukken zoveel mogelijk via de website van de NBA zijn te downloaden. Tevens wordt daarmee tot uitdrukking gebracht dat de vergaderstukken per e-mailbericht kunnen worden verzonden.

Artikel 8

Artikel 10, tweede lid, van de Wab maakt het mogelijk voor leden om zich op de ledenvergadering door een ander lid te laten vertegenwoordigen.

Artikel 8, eerste lid, van de Wab garandeert dat leden van dit feit op de hoogte zijn. Om uniformiteit van volmachten te bevorderen en zo de verwerking bij de vergadering sneller te laten verlopen, wordt het bestuur in artikel 8, tweede lid, van de Wab verplicht om te zorgen voor volmachtformulieren. Om te voorkomen dat onvoldoende stemfaciliteiten beschikbaar zijn ter vergadering, is aan de mogelijkheid van volmachtverlening een termijn gesteld. Twee werkdagen geeft het bureau van het NBA de gelegenheid om - waar nodig - toereikende voorzieningen te treffen. Het bestuur is er ook voor verantwoordelijk dat een volmachtgever wiens volmacht niet aan de wettelijke vereisten voldoet (een lid verleent een volmacht aan iemand die al drie volmachten heeft of aan een lid van het bestuur) van dit feit zo spoedig mogelijk op de hoogte wordt gesteld zodat hij als hij dat wil voor een andere, geldige volmacht kan zorgen en zijn stem niet verloren gaat.

Artikel 9

Op grond van artikel 22 is naast het bestuur van de NBA en een ledengroepbestuur ook aan ten minste honderd leden gezamenlijk het recht toegekend een ontwerpverordening in te dienen. In artikel 22, tweede lid, Wab is bepaald dat een ontwerpverordening ten minste twee maanden voorafgaand aan de ledenvergadering moet worden gepubliceerd. Teneinde het bestuur de gelegenheid te geven om na te gaan of aan alle formele vereisten voor het indienen van een verordening is voldaan en de publicatie te organiseren, is de termijn voor het aanleveren bij het bestuur gesteld op een week voor de uiterste publicatiedatum. Omdat uit de wettelijke eis van voorpublicatie al volgt dat een ontwerpverordening niet in een bijeenkomst van de ledenvergadering kan worden behandeld als deze niet tijdig is gepubliceerd, is in de bepaling aangesloten bij deze eis van publicatie en is niet bepaald dat een niet tijdig ingediende ontwerpverordening niet zal worden behandeld.

Om zekerheid te krijgen over het draagvlak is als eis gesteld dat de ontwerpverordening bij aanlevering bij het bestuur is ondertekend door ten minste honderd leden.

Artikel 10

Het bestuur, een ledengroepbestuur of ten minste honderd leden gezamenlijk zijn ook bevoegd om amendementen voor te stellen op voorliggende ontwerpverordeningen. Omdat iedereen op de vergadering bekend moet kunnen zijn met de amendementen wordt de mogelijkheid een amendement voor te stellen beperkt tot twee weken voor de vergadering. Een ontwerpverordening die niet conform artikel 22 Wab gepubliceerd is geweest kan niet ter vaststelling aan de ledenvergadering worden voorgelegd. Een amendement mag zodoende niet tot strekking hebben een geheel nieuwe verordening voor te stellen.

Ten aanzien van de bevoegdheid van leden om zelf regelgeving voor te stellen, bepaalt de Wab dat honderd leden tezamen een 'initiatiefverordening' aan de ledenvergadering voor kunnen stellen. Een initiatiefverordening en een amendement hebben gemeenschappelijk dat zij beide voortvloeien uit een initiatief van de leden en zij, indien aangenomen, de regelgeving kunnen wijzigen. Daarom wordt het aantal leden dat een amendement dient te steunen, gelijk gesteld aan het aantal leden dat een initiatiefverordening dient te steunen.

Verder wordt met dit artikel vastgelegd dat ook het bestuur een amendement in kan dienen. Een 'bestuursamendement' kent vooral praktische waarde. Dit is bijvoorbeeld het geval als een ontwerpverordening al is gepubliceerd en een nadien binnengekomen commentaar het bestuur toch aanleiding geeft om de ontwerpverordening te wijzigen. Een 'bestuursamendement' wordt gesteund door het bestuur als geheel en voor zo'n amendement geldt daarom niet de eis dat deze door honderd leden moet worden gesteund.

Ten slotte wordt aan een amendement de eis gesteld dat het een week voor de vergadering is ondertekend door honderd leden. Op die wijze weet het bestuur tijdig of een amendement tijdens de bijeenkomst van de ledenvergadering behandeld moet worden.

Artikel 11

Dit artikel voorkomt dat leden die bekend zijn met de agenda en op basis daarvan besloten hebben niet ter vergadering aanwezig te zijn of zich niet te laten vertegenwoordigen, achteraf geconfronteerd worden met besluiten waar zij, hadden ze geweten dat deze besluiten genomen zouden worden, wel bij betrokken hadden willen zijn.

Artikel 12

Op grond van artikel 14 Wab zit de voorzitter van de NBA de vergadering van de ledenvergadering voor. Artikel 12 van de verordening treft een regeling voor het voorzitterschap van de vergadering bij ontstentenis van de (plaatsvervangend) voorzitter van de NBA.

Artikel 13

In artikel 9, eerste lid, Wab is bepaald dat een stemming in de bijeenkomst van de ledenvergadering nietig is indien niet ten minste de helft van de ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigde stemmen is uitgebracht. Deze bepaling impliceert het bestaan van een presentielijst en ook dat deze voor er stemmingen plaatsvinden, moet zijn vastgesteld. Artikel 13 van de verordening garandeert dit. Leden die zich na de vaststelling van de presentielijst ter vergadering melden, kunnen wel aan de vergadering deelnemen maar hebben geen stemrecht. Anders heeft de vaststelling van de presentielijst geen waarde.

Artikel 14

Dit artikel is van belang in verband met het handhaven van de vergaderorde door de voorzitter van de vergadering.

Artikel 15

Dit artikel is van belang in verband met het handhaven van de vergaderorde door de voorzitter van de vergadering.

Artikel 16

Dit artikel is van belang in verband met het handhaven van de vergaderorde door de voorzitter van de vergadering. Om alle leden de gelegenheid te kunnen geven het woord ter vergadering te voeren kan de voorzitter van de vergadering de spreektijd per onderwerp beperken.

Artikel 17

Dit artikel is van belang in verband met het handhaven van de vergaderorde door de voorzitter van de vergadering.

Artikel 18

Dit artikel is van belang in verband met het handhaven van de vergaderorde door de voorzitter van de vergadering.

Artikel 19

Dit artikel is van belang in verband met het handhaven van de vergaderorde door de voorzitter van de vergadering.

Artikel 20

Een motie maakt een wens van de ledenvergadering aan het bestuur duidelijk. Moties vormen een vast bestanddeel van de relatie tussen een vertegenwoordigend orgaan en bestuurders. Omdat het vertegenwoordigend orgaan de gewenste handeling meestal niet zelf kan uitvoeren, moet zij de mogelijkheid hebben aan het bestuur te vragen dit te doen. Een lid kan aan de ledenvergadering vragen het gevoel van de vergadering te uiten door het aannemen van de motie. Als de ledenvergadering de motie heeft aangenomen is bekend aan het bestuur wat de ledenvergadering van hem verlangt. Het bestuur zal zelf besluiten of hij de motie kan en wil uitvoeren en langs welke weg. Over deze beslissing kan het bestuur in een volgende vergadering verantwoording afleggen. Omdat een motie - doorgaans - geen onderdeel van de vergaderstukken vormt, is vereist dat de indiener van de motie deze aan de vergadering voorleest. Om voor iedereen inzichtelijk te houden waarover gestemd dient te worden moet een motie kort en duidelijk zijn. De motie dient om te kunnen worden behandeld reeds een zekere steun te bezitten. Dit moet blijken uit ondertekening van tien leden.

Artikel 21

Teneinde de objectiviteit van de stemmingen te waarborgen, en deze ordentelijk te laten verlopen, is het bestuur verplicht personen aan te wijzen die samen een stembureau vormen dat toezicht houdt op het verloop van de stemmingen.

Artikel 22

Dit artikel waarborgt dat geen onduidelijkheid blijft bestaan over de uitslag van de stemming. Deze wordt door de voorzitter van de vergadering vastgesteld.

Artikel 23

In de Wab is niet langer bepaald dat indien bij het nemen van een beslissing door de ledenvergadering geen van de leden om stemming vraagt het voorstel is aangenomen. Deze gang van zaken past echter bij een goede vergaderorde en wordt voor de NBA voortgezet. Artikel 23 legt vast wanneer een besluit wordt genomen en regelt dat de voorzitter van de vergadering vaststelt dat

een besluit zonder stemming is aangenomen als niet om een stemming is verzocht. Dit is ook van belang voor de notulen van de vergadering.

Artikel 24

Bij het begrip stemfaciliteiten in het eerste lid van dit artikel kan worden gedacht aan stemkastjes. Met opzet is gekozen voor een neutrale term.

Lid 2 bepaalt wat moet worden gedaan als stemming met de beschikbaar gestelde stemfaciliteiten niet mogelijk is. In dat geval vindt hoofdelijke stemming plaats. Hoofdelijke stemming is tijdrovend omdat iedere stem achter elkaar moet worden uitgebracht, maar heeft de voorkeur gekregen boven stemming door middel van handopsteken in verband het maximale aantal van vier stemmen dat een lid kan uitbrengen.

Artikel 25

Hier is geregeld dat eerst wordt gestemd over de ontwerpverordening volgens de reguliere besluitvorming en dan over de motie, omdat duidelijk bepaald moet zijn hoever de motie strekt. Vaak kan pas als duidelijk is wat de genomen besluiten zijn de relevantie van de motie goed bepaald worden.

Artikel 26

Omdat een amendement een ontwerp voor een verordening wijzigt, moet eerst over de amendementen gestemd worden en daarna over het ontwerp in zijn geheel.

De bevoegdheid van het bestuur om redactionele wijzigingen aan te brengen is nodig omdat bij stemmingen over gewijzigde voorstellen bepaalde consequenties niet altijd te overzien zijn voor de ledenvergadering.

Artikel 27

In artikel 8, derde lid, Wab is bepaald dat stemming over personen schriftelijk moet plaatsvinden. In artikel 8, eerste lid, Wab staat dat voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming de meerderheid van de uitgebrachte stemmen is vereist. Opgemerkt wordt dat het hierbij gaat om de absolute meerderheid van stemmen. Artikel 27 van de verordening regelt welke stappen moeten worden gevolgd als in eerste instantie bij een stemming over (meer dan twee) personen geen meerderheid is behaald. In artikel 8, tweede lid, Wab is vastgelegd dat bij staking van stemmen over personen het lot beslist.

Artikel 28

De bijeenkomsten van de ledenvergadering worden in principe in het openbaar gehouden op grond van artikel 7, eerste lid, Wab. Een besloten vergadering wordt in het tweede lid van dit artikel echter mogelijk gemaakt. Indien een dergelijke vergadering wordt gehouden is daar een bepaalde reden voor. Het kan zijn dat geheimhouding nodig is. Artikel 27 van de verordening voorziet hierin.

Artikel 29 en 30

Hierin wordt de intrekking van de oude verordeningen op de ledenvergadering geregeld.

Artikel 31

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de verordening en de citeertitel.

Ontwerp-Verordening op het bestuur

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, tweede lid, onder d, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

Bij de samenstelling van het bestuur wordt gestreefd naar de volgende verhouding:

	Openbaar accountants	Intern en overheids- accountants	Accountants in business	Totaal
AA	4	-	1	5
RA	4	1	3	8
Totaal	8	1	4	13

Artikel 2

Het lidmaatschap van het bestuur is onverenigbaar met:

- het lidmaatschap van de accountantskamer;
- het lidmaatschap van het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
- het lidmaatschap van de Klachtencommissie;
- het lidmaatschap van de Raad voor Geschillen;
- het lidmaatschap van de Raad voor Toezicht; en
- een dienstverband met de NBA.

Artikel 3

- Het bestuur stelt jaarlijks voor zijn vergaderingen een vergaderrooster vast.
- De voorzitter roept het bestuur extra bijeen binnen veertien dagen nadat ten minste drie bestuursleden hem dit schriftelijk met vermelding van de te behandelen punten hebben verzocht.

Artikel 4

De leden van het bestuur verlaten de bestuursvergadering indien daarin aangelegenheden ter sprake komen die hen, of degenen met wie zij in verhouding staan als bedoeld in artikel 13, vierde lid, van de Wet op het accountantsberoep, persoonlijk aangaan.

Artikel 5

Ook buiten de vergadering kunnen besluiten worden genomen, mits alle bestuursleden schriftelijk zijn geraadpleegd en zich niet binnen een bepaalde termijn tegen het voorgestelde besluit hebben verklaard. Op deze wijze genomen besluiten worden in de notulen van de eerstvolgende bestuursvergadering opgenomen.

Artikel 6

- Het bestuur wordt bij de uitoefening van zijn taken bijgestaan door een bestuurssecretaris.
- De bestuurssecretaris is onder andere belast met het voorbereiden van de vergaderingen van het bestuur en het opstellen van de agenda van het bestuur. Voorts draagt hij zorg voor de uitvoering van de genomen bestuursbesluiten voor zover zij niet de taken dan wel de bevoegdheden van de algemeen directeur betreffen.
- De bestuurssecretaris woont in die hoedanigheid de bestuursvergaderingen bij en heeft daarin een adviserende stem.

Artikel 7

- Het bestuur is bevoegd tot het instellen, wijzigen en ontbinden van commissies en overige

- gremia.
2. Deze commissies en overige gremia verrichten hun werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Artikel 8

Het bestuur kan besluiten personen wegens bijzondere verdienste te onderscheiden.

Artikel 9

De Verordening op het bestuur 2012 (Stcrt. 2012, 15997) wordt ingetrokken.

Artikel 10

De Verordening op het bestuur 2012 (Stcrt. 2012, 16157) wordt ingetrokken.

Artikel 11

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op het bestuur.

Toelichting

Door middel van deze verordening worden de gelijkkluidende Verordeningen op het bestuur 2012 van NIVRA en NOvAA vervangen door één verordening van de NBA.

Belangrijkste wijziging is dat in de verordening is opgenomen dat het bestuur streeft naar een samenstelling welke overeenkomt met het fusievoorstel dat op 16 december 2009 door de ledenvergaderingen van het NIVRA en de NOvAA is vastgesteld. Met deze bepaling wordt nader invulling gegeven aan artikel 12, zesde lid, van de Wet op het accountantsberoep waarin wordt bepaald dat het bestuur bevordert dat het een evenwichtige afspiegeling van het accountantsberoep vormt, waarin de verschillende categorieën accountants naar de aard van hun werkzaamheden in het bestuur zijn vertegenwoordigd.

In het fusievoorstel zijn naast de in artikel 1 genoemde verhouding de volgende principes afgesproken ten aanzien van de samenstelling van het bestuur:

- In de groep van acht openbaar accountants zullen drie accountants werkzaam zijn bij de grote kantoren (vanaf 500 leden), twee bij middelgrote kantoren (11 tot 499 leden) en drie bij kleine kantoren (tot 10 leden);
- Meer dan de helft van de openbaar accountants in het bestuur is MKB-accountant;
- Het is van belang ten minste één bestuurslid te hebben die veel te maken heeft met openbaar bestuur en in dienst is bij de overheid;
- Dertig procent van de leden in het bestuur is accountant in business.

In aanvulling op deze verordening is in artikel 17, derde en vierde lid, van de Verordening op de ledengroepen vastgelegd dat:

- Het ledengroepbestuur van de ledengroep van openbaar accountants, in het geval de voorzitter van het bestuur een Registeraccountant is, een Accountant-Administratieconsulent benoemt tot voorzitter van het ledengroepbestuur en vice versa;
- Het ledengroepbestuur van de ledengroep van intern en overheidsaccountants, in het geval een overheidsaccountant tot afgevaardigde van de ledengroep is benoemd, een intern accountant benoemt tot voorzitter van het ledengroepbestuur en vice versa.

Ontwerp-Verordening tot intrekking van de verordeningen op de vertegenwoordigingsbevoegdheid

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel I

De Verordening op de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de NOvAA (Stcrt. 1996, 119) wordt ingetrokken.

Artikel II

De Verordening op de vertegenwoordigingsbevoegdheid (Stcrt. 2012, 15998) wordt ingetrokken.

Artikel III

1. Deze verordening treedt in werking op de tweede dag na publicatie in de Staatscourant.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening tot intrekking van de verordeningen op de vertegenwoordigingsbevoegdheid.

Toelichting

In de Wet op het accountantsberoep is bepaald dat de NBA in en buiten rechte wordt vertegenwoordigd door haar bestuur. De verordeningen op de vertegenwoordigingsbevoegdheid zoals die vanaf 1 juli 2012 van kracht zijn, hadden tot doel te bepalen dat de NBA niet door het gezamenlijke bestuur vertegenwoordigd hoefde te worden, maar dat de voorzitter tezamen met een ander bestuurslid de NBA kon vertegenwoordigen.

Bij nader inzien is het echter praktischer om de vertegenwoordiging van de NBA niet vorm te geven door middel van een verordening, maar door middel van volmachten. Ook zonder de verordeningen is het voor de praktijk immers noodzakelijk dat het bestuur gebruik maakt van volmachten. Uit het oogpunt van beperking van regelgeving is het dan niet noodzakelijk om de vertegenwoordigingsbevoegdheid ook nog met een verordening te regelen. Ook is het met het overdragen van bevoegdheden bij wijze van volmacht, eenvoudiger om in te spelen op gewijzigde omstandigheden. Verleende volmachten worden gepubliceerd in de Staatscourant en ingeschreven in het handelsregister.

Ontwerp-Verordening op de voorzitter

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, tweede lid, onder d, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

1. De voorzitter ziet er op toe dat:
  - a. bestuursleden een introductie-, opleidings- of trainingsprogramma volgen;
  - b. bestuursleden tijdig alle informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;
  - c. voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en besluitvorming door de bestuursleden;
  - d. het bestuur en zijn commissies naar behoren functioneren.
2. De voorzitter draagt standpunten van de beroepsorganisatie uit en vormt het aanspreekpunt voor de leden.
3. De voorzitter maakt deel uit van het dagelijks bestuur.
4. De voorzitter maakt geen deel uit van de financiële commissie.
5. De voorzitter wordt bij de uitoefening van zijn taken bijgestaan door een bestuurssecretaris.

Artikel 2

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2013.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de voorzitter.

Toelichting

Artikel 19, tweede lid, aanhef en onderdeel d, van de Wet op het accountantsberoep schrijft voor dat bij verordening de werkwijze van de verschillende organen van de beroepsorganisatie wordt vastgelegd. Uit de toelichting blijkt dat hieronder tevens wordt verstaan de voorzitter. Diverse aspecten betreffende het functioneren door de voorzitter, die niet reeds in de Wet op het accountantsberoep of de Wet tuchtrechtspraak accountants zijn opgenomen, zijn vastgelegd in deze verordening.

Ontwerp-Verordening op de ledengroepen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, 16, eerste lid, 17, derde lid en 19, tweede lid, aanhef en
onderdeel e, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *accountant*: de accountant, bedoeld in artikel 1, van de wet;
- *accountant in business*: de accountant in business, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- *afgevaardigde*: een afgevaardigde als bedoeld in artikel 17, derde lid, van de wet;
- *begroting*: een begroting als bedoeld in artikel 28 van de wet;
- *beroepsorganisatie*: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid van de wet;
- *bestuur*: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- *contributiegroep*: een contributiegroep als bedoeld in artikel 2 van de Algemene contributieverordening 2013;
- *intern accountant*: de intern accountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- *ledengroep*: een ledengroep als bedoeld in artikel 16, eerste lid van de wet;
- *ledengroepbestuur*: een bestuur als bedoeld in artikel 17, eerste lid van de wet;
- *ledengroepvergadering*: de vergadering van leden van een ledengroep;
- *ledenvergadering*: de ledenvergadering, bedoeld in artikel 4 van de wet;
- *ontwerpbegroting*: een ontwerpbegroting als bedoeld in artikel 28 van de wet;
- *openbaar accountant*: de openbaar accountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- *overheidsaccountant*: de overheidsaccountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- *wet*: de Wet op het accountantsberoep.

Artikel 2

1. Er is een ledengroep van openbaar accountants waarin de accountants zijn verenigd welke zijn ingedeeld in de contributiegroep voor openbaar accountants .
2. Er is een ledengroep van intern en overheidsaccountants waarin de accountants zijn verenigd welke zijn ingedeeld in de contributiegroep voor intern en overheidsaccountants.
3. Er is een ledengroep van accountants in business waarin de accountants zijn verenigd welke zijn ingedeeld in de contributiegroep voor accountants in business.

Artikel 3

1. Bij de inwerkingtreding van deze verordening en vervolgens bij iedere tussentijdse wijziging van de aard van de werkzaamheden van een accountant of de functie die een wijziging van de indeling in een ledengroep met zich brengt, wordt door het bestuur vastgesteld tot welke ledengroep een accountant behoort.
2. Ten aanzien van een accountant die in de loop van een kalenderjaar in het accountantsregister wordt ingeschreven, geschiedt de indeling in een ledengroep voor de eerste maal per de datum van de inschrijving in het accountantsregister.
3. Indien de aard van de werkzaamheden van een accountant tot een indeling in meerdere ledengroepen aanleiding kan geven, geschiedt de indeling in de ledengroep welke correspondeert met de contributiegroep waarvoor de hoogste contributie geldt.
4. Een wijziging van een indeling in een ledengroep geschiedt op basis van een schriftelijke opgave door de accountant dan wel elektronisch doorgevoerde mutatie in de ledenadministratie, betreffende de aard van de werkzaamheden of de functie van de accountant.
5. Een wijziging van de indeling in een ledengroep geschiedt per de eerste dag van de maand waarin de wijziging die aanleiding geeft tot indeling in een andere ledengroep zich heeft voorgedaan, mits deze is doorgegeven binnen drie weken nadat deze heeft plaatsgevonden.

Wijzigingen die niet binnen drie weken zijn doorgegeven, geschieden per de eerste dag van de maand volgend op het doorgeven van de wijziging.

Hoofdstuk 2 De werkwijze van een ledengroep

Artikel 4

1. Een ledengroepbestuur roept een ledengroepvergadering zo dikwijls als het zulks nodig acht, doch minstens een keer per jaar bijeen of op verzoek van ten minste 1% van de leden van de ledengroep, of, indien dit lager is, ten minste vijftig leden van een ledengroep.
2. De bijeenkomst van een ledengroepvergadering is openbaar.
3. In een bijeenkomst van een ledengroepvergadering worden de deuren gesloten, wanneer ten minste een vijfde van de aanwezige leden van de ledengroep daar om verzoekt of de voorzitter het nodig acht, tenzij de ledengroepvergadering anders beslist.

Artikel 5

1. De oproeping tot een bijeenkomst van een ledengroepvergadering geschiedt ten minste veertien dagen tevoren door toezending aan de leden van een ledengroep van een agenda, onder vermelding van plaats, dag en aanvangsuur van de vergadering.
2. De agenda en bijbehorende stukken worden zoveel mogelijk digitaal beschikbaar gesteld.
3. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van een ledengroepbestuur kan de in het eerste lid genoemde termijn worden bekort, met dien verstande dat de termijn van oproeping ten minste vijf werkdagen is.

Artikel 6

1. Een ledengroepvergadering neemt beslissingen bij meerderheid van stemmen. Blanco stemmen worden hierbij geacht niet te zijn uitgebracht.
2. Bij staking van stemmen over personen beslist het lot.
3. Stemmingen over personen zijn geheim.

Artikel 7

1. Een stemming in een bijeenkomst van een ledengroepvergadering is ongeldig indien niet meer dan de helft van de stemmen is uitgebracht van de ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigde stemmen.
2. Bij stemming over personen worden blanco stemmen, voor de toepassing van dit artikel meegerekend.

Artikel 8

1. Ieder lid van een ledengroep kan één stem uitbrengen.
2. Een lid van een ledengroep kan aan een ander lid van een ledengroep volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem in een bijeenkomst van een ledengroepvergadering. Een lid van een ledengroep kan voor ten hoogste drie andere leden van een ledengroep een stem uitbrengen. Leden van een ledengroepbestuur kunnen niet als gevolmachtigde optreden.

Hoofdstuk 3. De werkwijze van een ledengroepbestuur

Artikel 9

1. Een ledengroepbestuur bestuurt de ledengroep.
2. Een ledengroepbestuur kan werk- en overleggroepen instellen.
3. In het geval een lid van een ledengroep zich bij het bestuur vervoegt teneinde door het bestuur te worden voorgedragen voor benoeming tot lid van het bestuur, raadpleegt het bestuur het ledengroepbestuur van de desbetreffende ledengroep over zijn kandidaatstelling.

Artikel 10

1. Het aantal leden van het ledengroepbestuur wordt door de ledengroepvergadering bepaald, doch bedraagt ten hoogste zeven.

2. Jaarlijks treedt een deel van de leden van een ledengroepbestuur af volgens een door de ledengroepvergadering vast te stellen rooster, dat voor zover mogelijk telkens hetzelfde aantal leden van het ledengroepbestuur aftreedt.
3. Een ledengroepbestuur bevordert dat het ledengroepbestuur een evenwichtige afspiegeling van de ledengroep vormt.

Artikel 11

1. Het lidmaatschap van een ledengroepbestuur is onverenigbaar met:
  - het lidmaatschap van het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
  - het lidmaatschap van de accountantskamer;
  - het lidmaatschap van de Klachtencommissie;
  - het lidmaatschap van de Raad voor Geschillen;
  - het lidmaatschap van de Raad voor Toezicht;
  - het lidmaatschap van het Adviescollege voor Beroepsreglementering; en
  - een dienstverband met de NBA.
2. Een lid van het ledengroepbestuur laat niet toe dat de uitoefening van zijn functie als lid van het ledengroepbestuur wordt aangetast door een vooroordeel, belangentegenstelling of ongepaste beïnvloeding door een derde of dat de schijn daarvan wordt gewekt.

Artikel 12

1. Het ledengroepbestuur neemt beslissingen en besluiten bij meerderheid van stemmen.
2. De leden van het ledengroepbestuur stemmen zonder last.
3. Een stemming in een vergadering van het ledengroepbestuur is ongeldig, indien niet ten minste de helft van het aantal zittinghebbende leden eraan heeft deelgenomen.
4. Ook buiten de vergadering kunnen besluiten worden genomen, mits alle bestuursleden zijn geraadpleegd en zich niet tegen het voorgestelde besluit hebben verklaard. Op deze wijze genomen besluiten worden in de notulen van de eerstvolgende bestuursvergadering opgenomen.

Artikel 13

1. Kandidaten voor de te vervullen vacatures in het ledengroepbestuur kunnen worden aanbevolen, zowel door het ledengroepbestuur als door ten minste 1% van de leden van de ledengroep, of, indien dit lager is, ten minste vijftig leden van een ledengroep.
2. Het ledengroepbestuur deelt de namen van de door hem aanbevolen kandidaten aan de ledengroep mede ten minste zes weken voor de datum van de bijeenkomst van de ledengroepvergadering.
3. De namen van de door leden van een ledengroep aanbevolen kandidaten worden uiterlijk drie weken voor de datum van de bijeenkomst van de ledengroepvergadering bij het ledengroepbestuur ingediend.

Artikel 14

1. Het ledengroepbestuur vermeldt bij de agenda voor de bijeenkomst van de ledengroepvergadering de namen van de door hem of door leden aanbevolen kandidaten.
2. Op niet aanbevolen personen kunnen geen geldige stemmen worden uitgebracht.

Artikel 15

1. Het ledengroepbestuur wordt bij de uitoefening van zijn taken bijgestaan door een secretaris.
2. De secretaris van het ledengroepbestuur is onder andere belast met het voorbereiden van de vergaderingen van het ledengroepbestuur en het opstellen van de agenda van het ledengroepbestuur.
3. De secretaris woont in die hoedanigheid de vergadering van het ledengroepbestuur bij en heeft daarin een adviserende stem.

Hoofdstuk 4 De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van het ledengroepbestuur

Artikel 16

1. Een ledengroepbestuur heeft een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
2. De voorzitter van een ledengroepbestuur, dan wel bij zijn afwezigheid de plaatsvervangend voorzitter, bekleedt tijdens de vergaderingen van het ledengroepbestuur en de bijeenkomst van de ledengroepvergadering het voorzitterschap.

Artikel 17

1. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van een ledengroepbestuur, worden jaarlijks door het ledengroepbestuur uit zijn midden benoemd.
2. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van het ledengroepbestuur zijn terstond herbenoembaar.
3. Het ledengroepbestuur van de ledengroep van openbaar accountants benoemt, in het geval de voorzitter van het bestuur een Registeraccountant is, een Accountant-Administratieconsulent tot voorzitter van het ledengroepbestuur en vice versa.
4. Het ledengroepbestuur van de ledengroep van intern en overheidsaccountants benoemt, in het geval een overheidsaccountant tot afgevaardigde van de ledengroep is benoemd, een intern accountant tot voorzitter van het ledengroepbestuur en vice versa.

Hoofdstuk 5. De afgevaardigde uit ledengroepbestuur

Artikel 18

1. Een ledengroepbestuur benoemt uit zijn midden een afgevaardigde.
2. De afgevaardigde is lid van de ledengroep.
3. In het geval bij het bestuur, gelet op de antecedenten van de door het ledengroepbestuur benoemde afgevaardigde, gegronde vrees bestaat dat de afgevaardigde zal handelen of nalaten in strijd met wettelijke voorschriften, de accountant betreffende, of dat zijn benoeming op andere wijze de eer van de stand van accountants zal schaden, onthoudt het bestuur aan de benoeming van de afgevaardigde zijn instemming.
4. In het geval het bestuur aan de benoeming van een afgevaardigde zijn instemming, als bedoeld in het vorige lid, onthoudt, wordt de benoeming geacht niet te hebben plaatsgevonden.

Hoofdstuk 6. De financiën van de ledengroep

Artikel 19

1. Uiterlijk op 2 januari van een jaar dient een ledengroepbestuur bij het bestuur een plan van voorgenomen activiteiten in voor het daaropvolgende jaar, tezamen met een raming van de daarmee gemoeide uitgaven.
2. Uiterlijk op 2 januari van een jaar kan een ledengroep een herzien plan van voorgenomen activiteiten indienen voor het desbetreffende jaar, tezamen met een herziene raming van de daarmee gemoeide uitgaven.
3. Op basis van een plan van voorgenomen activiteiten en een raming van de uitgaven als bedoeld in het eerste lid, kent het bestuur aan het ledengroepbestuur een budget toe ten bate van de voorgenomen activiteiten, welk budget als onderdeel van een ontwerpbegroting ter vaststelling aan de ledenvergadering wordt voorgelegd.
4. Op basis van een herzien plan van voorgenomen activiteiten en een herziene raming als bedoeld in het tweede lid, kan het bestuur aan het ledengroepbestuur een herzien budget toekennen ten bate van de voorgenomen activiteiten, welk herzien budget als onderdeel van een herziene versie van de ontwerpbegroting ter vaststelling aan de ledenvergadering wordt voorgelegd.
5. Een budget of een herzien budget van een ledengroep als onderdeel van een door de ledenvergadering vastgestelde begroting, geldt als een vastgesteld budget respectievelijk een herzien budget voor een ledengroep in het geval de begroting ongewijzigd wordt vastgesteld ten opzichte van de ontwerpbegroting.
6. Wijzigingen door de ledenvergadering aangebracht in het budget van een ledengroep als onderdeel van een vastgestelde begroting, gelden als een gewijzigd vastgesteld budget van een ledengroep.

7. Indien de ledenvergadering een begroting voor een jaar vaststelt welke niet verbijzonderd afwijkt van de ontwerpbegroting voor het overeenkomstige jaar, is het bestuur bevoegd het budget of het herziene budget van een ledengroep dienovereenkomstig te herzien.
8. Het eerste lid worden voor het eerst toegepast met betrekking tot de begroting voor het jaar 2015.
9. Het tweede lid wordt voor het eerst toegepast met betrekking tot de herziene begroting voor het jaar 2014.

Hoofdstuk 7. Overgangsrecht

Artikel 20

1. Binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening belegt een ledengroepbestuur een bijeenkomst van de ledengroepvergadering waarin in ieder geval wordt besloten over het benoemen van de leden van het ledengroepbestuur.
2. Bij een benoeming op grond van het eerste lid, kunnen de door de ledengroepvergadering te benoemen leden van het ledengroepbestuur voor een kortere periode dan vier jaar worden benoemd, in verband met het op stellen rooster bedoeld in artikel 10, tweede lid.
3. Tot de benoeming van het ledengroepbestuur, bedoeld in het eerste lid, wordt het ledengroepbestuur gevormd door de leden van het ledengroepbestuur zoals deze door de gezamenlijke besturen van het NIVRA en de NOvAA zijn benoemd tot leden van het ledengroepbestuur van de door het NIVRA en de NOvAA ingestelde ledengroepen.
4. Het bestuur benoemt na raadpleging van het ledengroepbestuur, bedoeld in het vorige lid, uit zijn midden de eerste afgevaardigde van een ledengroep.
5. De op grond van het vorige lid benoemde afgevaardigde, neemt op het rooster van aftreden, bedoeld in artikel 12, derde lid, van de wet, de plaats in van een door een ledengroepbestuur benoemde afgevaardigde.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 21

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

- *aan assurance verwante opdrachten*: omvatten professionele diensten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden en samenstellingsopdrachten;
- *accountant*: de accountant, bedoeld in artikel 1, van de wet;
- *accountant in business*: de accountant die werkzaamheden verricht, maar niet als openbaar accountant, intern accountant of overheidsaccountant;
- *accountantsafdeling*: *accountantsafdeling*: de organisatorische eenheid, die behoort tot een onderneming, een instelling of de overheid en de daarmee gelijk te stellen dienst, waarbij één of meer accountants werkzaam zijn die:
  - binnen die onderneming, instelling of overheid en daarmee gelijk te stellen dienst verbijzonderde toetsende activiteiten verrichten, waaronder begrepen het onderzoek naar en de evaluatie en bewaking van de toereikendheid en effectiviteit van de administratieve organisatie en interne beheersing; of
  - binnen die onderneming, instelling of overheid en daarmee gelijk te stellen dienst dan wel bij derden verbijzonderde toetsende activiteiten verrichten ter zake van een door die onderneming, instelling of de overheid en de daarmee gelijk te stellen dienst, dan wel genoemde derden af te leggen financiële verantwoording en daarover verslag uitbrengen aan de onderneming, instelling, overheid en de daarmee gelijk te stellen dienst waartoe de accountantsafdeling behoort;
- *accountantskantoor*: hieronder wordt verstaan:
  - de organisatorische eenheid waarbij een accountant werkzaam is of waaraan een accountant verbonden is en waarbinnen één of meer accountants voor een cliënt bedrijfsmatig professionele diensten verrichten, bestaande uit assurance-opdrachten

- of aan assurance verwante opdrachten en eventueel overige opdrachten, die niet beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 5 van de Wet toezicht accountantsorganisaties bedoelde vergunning; of
- de accountantsorganisatie ter zake van uitgevoerde professionele diensten bestaande uit assuranceopdrachten of aan assurance verwante opdrachten en eventueel overige opdrachten, die niet onder de werkingssfeer van de Wet toezicht accountantsorganisaties vallen;
  - *accountantsorganisatie*: een accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet toezicht accountantsorganisaties;
  - *accountantspraktijk*: het accountantskantoor en de accountantsorganisatie;
  - *afgevaardigde*: een afgevaardigde als bedoeld in artikel 17, derde lid, van de wet;
  - *assurance opdracht*: de assurance-opdracht, bedoeld in artikel 1, van de Verordening gedrags- en beroepscode accountants;
  - *begroting*: een begroting als bedoeld in artikel 28 van de wet;
  - *beroepsorganisatie*: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid van de wet;
  - *bestuur*: het bestuur van de beroepsorganisatie;
  - *cliënt*: een cliënt als bedoeld in artikel 1 van de Verordening gedrags- en beroepscode accountants;
  - *contributiegroep*: een contributiegroep als bedoeld in artikel 2 van de Algemene contributieverordening;
  - *interim manager*: de accountant die een tijdelijke functie vervult binnen de organisatie van zijn opdrachtgever en de resultaten van zijn werkzaamheden presenteert onder de naam van de entiteit van zijn opdrachtgever;
  - *intern accountant*: de accountant, niet zijnde een overheidsaccountant, die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsafdeling;
  - *ledengroep*: een ledengroep als bedoeld in artikel 16, eerste lid van de wet;
  - *ledengroepbestuur*: een bestuur als bedoeld in artikel 17, eerste lid van de wet;
  - *ledengroepvergadering*: de vergadering van leden van een ledengroep;
  - *ledenvergadering*: de ledenvergadering, bedoeld in artikel 4 van de wet;
  - *ontwerpbegroting*: een ontwerpbegroting als bedoeld in artikel 28 van de wet;
  - *openbaar accountant*: de accountant die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantspraktijk. Hieronder is begrepen de externe accountant, bedoeld in artikel 1, onderdeel f van de Wet toezicht accountantsorganisaties;
  - *overheidsaccountant*: de accountant die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsafdeling behorende tot de overheid of daarmee gelijk te stellen dienst. Tot een overheidsaccountant wordt eveneens gerekend de accountant die werkzaam is bij de belastingdienst en belast is met de controle van door belastingplichtigen ingeleverde aangiften en de accountant die aan deze controle direct leiding geeft;
  - *overige opdrachten*: de door een accountant voor een cliënt bedrijfsmatig uitgevoerde professionele diensten, bestaande uit andere dan assurance opdrachten of aan assurance verwante opdrachten voor zover geen sprake is van opdrachten uitgevoerd als interim-manager;
  - *professionele dienst*: de professionele dienst, bedoeld in artikel 1, van de Verordening gedrags- en beroepscode accountants;
  - *wet*: de Wet op het accountantsberoep.

Artikel 22

1. Deze verordening treedt in werking op de tweede dag na publicatie in de Staatscourant en werkt terug tot 1 juli 2013, met uitzondering van artikel 21, dat in werking treedt op het tijdstip waarop de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in werking treedt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de ledengroepen.

Toelichting

Algemene toelichting

Al vóór de invoering van de Wet op het accountantsberoep (Wab) hebben de gezamenlijke besturen van het NIVRA en de NOvAA ledengroepen ingesteld en de besturen van deze ledengroepen benoemd. De instelling van deze ledengroepen vloeide voort uit het fusievoorstel zoals dat op 16 december 2009 door de ledenvergaderingen van beide beroepsorganisaties is aanvaard. De invoering van de Wab maakt echter nog niet dat deze ledengroepen ook dezelfde positie hebben als de ledengroepen zoals deze in de Wab zijn genoemd. Daarvoor is noodzakelijk dat de ledengroepen bij een door de ledenvergadering van de NBA vast te stellen verordeningen worden ingesteld. Deze ontwerpverordening is dan ook opgesteld met als doel de reeds actieve ledengroepen te 'transformeren' tot de ledengroepen zoals deze in de Wab zijn genoemd.

In deze ontwerpverordening zijn zoveel mogelijk de bepalingen in het fusievoorstel overgenomen. Verder is voor de orde in een bijeenkomst van een ledengroepvergadering en een vergadering van een ledengroepbestuur grotendeels aangesloten bij hetgeen de Wab bepaalt over de orde in de bijeenkomst van een ledenvergadering en een bijeenkomst van het NBA-bestuur. Afwijkingen zijn er echter ook. Zo wordt bijvoorbeeld, anders dan dit geldt voor het NBA-bestuur, voorgesteld om een ledengroepbestuur uit zijn midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan te laten wijzen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel bevat de definities van de gebruikte begrippen. Op het moment dat deze verordening in werking treedt, is de Verordening gedragscode (VGC) nog van toepassing. Om die reden, wordt in het artikel waarin de gebruikte begrippen worden gedefinieerd, nog verwezen naar de definities in de VGC. Dit geldt in het bijzonder voor de definities van de verschillende typen accountants. Als op 1 januari 2014 de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in werking treedt, worden de verwijzingen daaraan aangepast met toepassing van artikel 21. Op 1 januari 2014 wordt de VGC ingetrokken. Vooralsnog wordt het stelsel van definities in .die verordening, overgeheveld naar deze verordening.

Artikel 2

Met dit artikel worden drie ledengroepen ingesteld: een ledengroep van openbaar accountants een ledengroep van intern en overheidsaccountants en een ledengroep van accountants in business. In dit artikel is verder tot uitdrukking gebracht dat een accountant wordt ingedeeld in de ledengroep welke correspondeert met de contributiegroep waarin de accountant is ingedeeld.

Artikel 3

Dit artikel regelt de indeling in de verschillende ledengroepen. Met inachtneming van het uitgangspunt dat de indeling in een ledengroep gelijk is aan de indeling in een contributiegroep, wordt een accountant op grond van het eerste lid bij de inwerkingtreding van deze verordening door het bestuur ingedeeld in de ledengroep die correspondeert met de contributiegroep waarin de accountant bij de inwerkingtreding van deze verordening is ingedeeld. Een tussentijdse wijziging van de aard van de werkzaamheden van een accountant kan tot een indeling in een andere contributiegroep en de daarmee corresponderende ledengroep aanleiding geven.

Accountants die in de loop van een kalenderjaar in het accountantsregister worden ingeschreven, worden bij hun inschrijving ingedeeld in een ledengroep die correspondeert met de contributiegroep waarin zij bij inschrijving worden ingedeeld.

Evenals voor de toepassing van de Algemene contributieverordening 2013, kan de aard van de werkzaamheden van een accountant aanleiding zijn om hem in meer dan één ledengroep in te delen. Uit de Wab volgt echter dat indeling in meer dan één ledengroep niet mogelijk is. Daarom is ervoor gekozen om, evenals dat voor de contributie gebeurt, een accountant die in meerdere ledengroepen kan worden ingedeeld, in te delen in de ledengroep die correspondeert met de contributiegroep waarvoor de hoogste contributie geldt. Een accountant die derhalve zowel in de

ledengroep van openbaar accountants, als in de ledengroep van accountants in business kan worden ingedeeld, wordt voor de toepassing van de verordening op de ledengroepen ingedeeld in de ledengroep van openbaar accountants.

Evenals bij de toepassing van de Algemene contributieverordening 2013, geschiedt de indeling in een ledengroep op basis van gegevens die door een accountant aan de NBA worden doorgegeven. Het bestuur hoeft de wijziging zoals deze door een accountant wordt doorgegeven niet noodzakelijk te volgen. Er kan een controle plaatsvinden op onder andere de consistentie en de juistheid van de doorgegeven wijziging.

Evenals in de Algemene Contributieverordening 2013 mogelijk is gemaakt, kan maandelijks een wisseling van ledengroep plaatsvinden. Met het vijfde lid wordt aangegeven dat een indeling in een ledengroep – evenals dat bij de indeling in contributiegroepen mogelijk is – met terugwerkende kracht kan geschieden. Vanzelfsprekend kunnen stemrechten in een ledengroepvergadering die heeft plaatsgevonden na de datum waarop de wijziging (met terugwerkende kracht) ingaat en de datum waarop de wijziging wordt doorgegeven, niet met terugwerkende kracht worden uitgeoefend.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat een ledengroep ten minste eenmaal per jaar bijeenkomt. Het ledengroepbestuur kan echter besluiten om de ledengroepvergadering meer dan eens per jaar bijeen te roepen. Verder is tot uitdrukking gebracht dat ook 1% van de leden van een ledengroep kunnen vragen om de bijeenroeping van een ledengroepvergadering. Omdat 1% van de leden bij een kleinere ledengroep in absolute aantallen tot een onoverkomelijke drempel kan leiden, is dit het aantal gemaximeerd tot 50 leden.

Een bijeenkomst van een ledengroepvergadering is openbaar. Dat doet er echter niet aan af dat derden in zo'n bijeenkomst geen stem hebben en evenmin het woord kunnen voeren, tenzij zij daartoe nadrukkelijk zijn uitgenodigd door een ledengroepbestuur. Het derde lid van dit artikel maakt het overigens mogelijk dat alsnog met gesloten deuren wordt vergaderd.

Artikel 5

Dit artikel bevat de procedurevoorschriften voor de bijeenroeping van een ledengroepvergadering. De termijn daarvoor bedraagt veertien dagen, maar kan in spoedeisende gevallen worden bekort tot vijf werkdagen. De vergaderstukken voor de bijeenkomst van een ledengroepvergadering worden zoveel als mogelijk digitaal ter beschikking gesteld.

Artikel 6 tot en met 8

Deze artikelen bevatten procedurevoorschriften over de wijze waarop in een bijeenkomst van een ledengroepvergadering wordt gestemd. Deze artikelen corresponderen met de artikelen 8 tot en met 10 van de Wab. Deze verordening maakt het mogelijk dat in een bijeenkomst van een ledengroepvergadering bij volmacht wordt gestemd. Leden van het ledengroepbestuur kunnen niet als gevolmachtigde optreden. De volmachtregeling geldt alleen voor fysieke bijeenkomsten van een ledengroepvergadering. In het geval op een elektronische wijze wordt gestemd, wordt een volmachtregeling niet nodig geacht. Er is dan immers geen belemmering om zelfstandig een stem uit te brengen.

Artikel 9

Dit artikel bevat een aanvulling op de taken en bevoegdheden van een ledengroepbestuur zoals deze in de Wab zijn opgenomen. De Wab bepaalt dat een ledengroepbestuur tot taak heeft:

- de belangen van een ledengroep te behartigen; en
- het bestuur te adviseren over kwesties die de ledengroep aangaan.

Aangezien deze taken al in de wet zijn genoemd, is het niet toegestaan deze alsnog in de verordening te noemen.

In het derde lid is tot uitdrukking gebracht dat het bestuur een ledengroepbestuur raadpleegt in het geval een lid van de ledengroep zich bij het bestuur meldt om aan de ledenvergadering te worden voorgedragen als lid van het NBA-bestuur. Het gaat hierbij derhalve om kandidaten die reageren op een door het NBA-bestuur kenbaar gemaakte vacature in het Algemeen Bestuur.

Artikel 10

Uit de Wab volgt dat een ledengroepbestuur uit ten minste vijf personen bestaat. Het fusievoorstel stelt dat een ledengroepbestuur uit ten hoogste zeven bestuursleden bestaat. Het eerste lid van artikel 10 laat binnen die marge de bevoegdheid aan een ledengroep om het aantal leden van het ledengroepbestuur te bepalen.

Het tweede lid voorziet in de opstelling van een rooster van aftreden. Een dergelijk rooster is bedoeld om transparantie te vergroten. De inhoud van het rooster volgt echter noodzakelijk al uit de benoeming van ledengroepbestuursleden door de ledengroep, de overige bepalingen uit de Wab (zittingstermijn) en deze verordening.

Het derde lid kent een vergelijkbare bepaling in de Wab. Het lid draagt aan een ledengroepbestuur op om zorg te dragen voor een evenwichtige afspiegeling in het ledengroepbestuur van de samenstelling van de ledengroep. Een ledengroepbestuur houdt hierbij zoveel mogelijk rekening met hetgeen in het fusievoorstel is bepaald ten aanzien van de samenstelling van een ledengroepbestuur.

Artikel 11

In dit artikel zijn de functies opgesomd die onverenigbaar zijn met het lidmaatschap van een ledengroepbestuur. Verder is bepaald dat van een lid van het ledengroepbestuur – kort gezegd – een objectieve houding wordt verwacht.

Artikel 12

De eerste drie leden van dit artikel bevatten voorschriften voor de wijze waarop in een vergadering van een ledengroepbestuur wordt gestemd. Deze leden komen inhoudelijk overeen met de eerste drie leden van artikel 13 van de Wab. Het vierde lid voorziet in de mogelijkheid om ook buiten een fysieke vergadering van een ledengroepbestuur tot besluitvorming te komen.

Artikel 13

Dit artikel bevatten voorschriften over de voordracht van kandidaten voor een vacature in een ledengroepbestuur. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door het ledengroepbestuur zelf en 1% van de leden van een ledengroep. Omdat 1% van de leden bij een kleinere ledengroep in absolute aantallen tot een onoverkomelijke drempel kan leiden, is dit het aantal gemaximeerd tot 50 leden.

Het tweede lid bepaalt dat een ledengroepbestuur een door hem voorgedragen kandidaat ten minste zes weken voor de datum van de bijeenkomst van de ledengroepvergadering bekend maakt. Het derde lid bepaalt dat de leden van een ledengroep tot drie weken voor die datum nog kandidaten kunnen voordragen. Deze termijnen worden op deze wijze voorgesteld, opdat de leden van een ledengroep de gelegenheid hebben om 'tegenkandidaten' te stellen naar aanleiding van de door het ledengroepbestuur voorgedragen kandidaten.

Artikel 14

Dit artikel vereist dat de namen van door een ledengroepbestuur voorgedragen kandidaten worden vermeld op de agenda voor de bijeenkomst van de ledengroepvergadering. Verder bepaalt dit artikel dat alleen kan worden gestemd op kandidaten die met inachtneming van de voorschriften van deze verordening zijn voorgedragen. Ter vergadering kan bijvoorbeeld niet als nog een kandidaat worden opgevoerd.

Artikel 15

Dit artikel regelt dat een ledengroepbestuur ten minste wordt ondersteund door een secretaris.

Artikel 16

De Wab vermeldt niet dat een ledengroepbestuur een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter kent. In deze verordening worden deze functies wel nadrukkelijk genoemd. Dit artikel bepaalt verder de taken van de voorzitter en bij zijn afwezigheid van de plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 17

Het voorstel luidt om in de verordening te bepalen dat het ledengroepbestuur uit zijn midden de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van het ledengroepbestuur aanwijst. Deze procedure wijkt daarmee af van de procedure voor benoeming van de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van het NBA-bestuur. Deze worden door de ledenvergadering van de NBA uit de leden van het bestuur van de NBA benoemd. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van een ledengroep zijn terstond herbenoembaar. Dit betekent dat de zittingstermijn van een voorzitter of plaatsvervangend voorzitter van een ledengroepbestuur in die functies alleen wordt beperkt door de wettelijke zittingstermijn van vier jaren. Na die termijn zijn zij niet meer terstond herbenoembaar.

Het fusievoorstel bevat een bijzondere regel voor de verhouding tussen de voorzitter van het NBA-bestuur en de voorzitter van de ledengroep van openbaar accountants. In overeenstemming daarmee is in het derde lid bepaald dat het ledengroepbestuur van de ledengroep van openbaar accountants - in het geval de voorzitter van het bestuur een registeraccountant is - een Accountant-Administratieconsulent tot voorzitter van het ledengroepbestuur benoemt en vice versa.

Het fusievoorstel bevat verder een bijzondere bepaling over de verhouding tussen de voorzitter en de afgevaardigde van de ledengroep van intern en overheidsaccountants. In overeenstemming met die bepaling is in het vierde lid bepaald dat het ledengroepbestuur van de ledengroep van intern en overheidsaccountants - in het geval een overheidsaccountant afgevaardigde van de ledengroep is - een intern accountant tot voorzitter van het ledengroepbestuur benoemt en vice versa.

Artikel 18

De Wab heeft (in artikel 17, derde lid) als hoofdregel opgenomen dat een ledengroep uit het ledengroepbestuur de afgevaardigde in het bestuur van de NBA benoemt. De Wab staat echter toe daar bij verordening van af te wijken. Het voorstel luidt om gebruik te maken van deze afwijkmogelijkheid door in de verordening te bepalen dat een ledengroepbestuur uit zijn midden de afgevaardigde benoemt. Omdat een ledengroepbestuur verantwoording dient af te leggen aan zijn ledengroep, dient hij ook verantwoording af te leggen voor zijn keuze voor een afgevaardigde. In het tweede lid van artikel 18 is nadrukkelijk bepaald dat de afgevaardigde lid is van de ledengroep.

Het derde lid maakt duidelijk dat het bestuur de benoeming van een afgevaardigde volgt, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om aan de benoeming de instemming te onthouden. De zwaarwegende redenen zijn dezelfde als die welke de NBA van inschrijving van een accountant in het register kunnen weerhouden. Het vierde lid bepaalt wat het gevolg is van een onthouding van instemming.

Artikel 19

De eerste twee leden van dit artikel geven aan dat een ledengroep 'meeloopt' in de begrotingscyclus van de NBA. Dit betekent dat het budget van een ledengroep als onderdeel van de NBA begroting door de ledenvergadering wordt vastgesteld. Een activiteitenplan en een uitgavenraming of een herzien activiteitenplan en herziene uitgavenraming welke door het ledengroepbestuur is ingediend op 2 januari van een jaar, kan op die manier worden geïntegreerd in de NBA-begroting die voor goedkeuring aan de ledenvergadering wordt voorgelegd (leden 3 en 4). Met lid 5 wordt tot uitdrukking gebracht dat het budget van een ledengroep als onderdeel van een door de ledenvergadering vastgestelde begroting, geldt als een vastgesteld budget voor de ledengroep in het geval de begroting ten opzichte van de ontwerpbegroting ongewijzigd wordt vastgesteld. Als de ledenvergadering specifiek het budget voor een ledengroep wijzigt, geldt het gewijzigde budget als het vastgestelde budget (lid 6). Als de ledenvergadering een ontwerpbegroting gewijzigd vaststelt zonder te verbijsonderen op welke onderdelen de begroting gewijzigd moet worden, kan het bestuur het budget van een ledengroep dienovereenkomstig wijzigen (lid 7).

Lid 8 geeft aan dat een activiteitenplan en een uitgavenraming voor het jaar 2015 wordt verwacht op 2 januari 2014. Lid 9 geeft aan dat een herzien activiteitenplan en een herziene uitgavenraming voor het jaar 2014 wordt verwacht op 2 januari 2014.

Artikel 20

Dit artikel bevat de overgangsbepalingen. Die bepalingen voorzien erin dat binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening een bijeenkomst van de ledengroepvergadering wordt belegd. In die vergadering moet in ieder geval het ledengroepbestuur worden benoemd. Verder is bepaald dat bij de eerste benoeming van de leden van het ledengroepbestuur een andere zittingstermijn kan worden bepaald om zo tot een rooster van aftreden te komen dat er niet toe leidt dat alle eerstbenoemde bestuursleden tegelijkertijd af dienen te treden. Het derde lid draagt er zorg voor dat een ledengroep na de inwerkingtreding van deze verordening maar vóór de eerste bijeenkomst van de ledengroepvergadering over een bestuur beschikt. Dit bestuur wordt gevormd door het bestuur van een ledengroep zoals dat op dit moment al functioneert.

Het vierde lid bevat een overgangsregeling voor de eerste benoeming van een afgevaardigde. In lid vier wordt bepaald dat het NBA-bestuur de eerste afgevaardigde van een ledengroep benoemt. Het ligt voor de hand dat dit in overleg met de ledengroepen gebeurt en dat het vanzelfsprekend degene is die nu ook al als afgevaardigde (linking pin) in het bestuur zit. Op die manier kan tijdens de eerste ledenvergadering van de NBA een dertien-koppig bestuur worden voorgesteld, inclusief de drie beoogde afgevaardigden. Het bestuur benoemt deze dan onmiddellijk tot de eerste afgevaardigden, waardoor zij op het rooster van aftreden ook die positie innemen.

Artikel 21

Met dit artikel – dat in afwijking van de rest van de verordening pas in werking treedt als de VGBA in werking treedt – worden de definities aangepast aan de dan geldende VGBA waarbij rekening is gehouden dat de VGC per die datum is ingetrokken. De definities uit de VGC zijn voor zover dat noodzakelijk is, overgeheveld naar deze verordening. De definitie van ‘aan assurance verwante opdrachten’ is de definitie zoals deze in de consultatieversie van de VGBA was opgenomen. Deze definitie was voor de VGBA niet strikt noodzakelijk en is dan ook ‘verplaatst’ naar deze verordening.

Artikel 22

Dit artikel bevat de inwerkingtredingsbepaling en de citeertitel.

Ontwerp-Verordening op de afdelingen en de kringen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

1. Het bestuur van de NBA deelt de in Nederland wonende leden in afdelingen in.
2. Op verzoek van een afdeling kan het bestuur van de NBA een kring instellen.
3. Een kring wordt gevormd door een deel van een afdeling.
4. Alle leden zijn lid van de afdeling, respectievelijk de kring, binnen welk gebied hun woonplaats ligt.
5. Op verzoek daartoe van een lid kan het bestuur van de NBA besluiten tot een indeling in een andere afdeling of kring.

Artikel 2

Het doel van de afdelingen en de kringen is:

- a. het versterken van de band tussen de leden van de NBA;
- b. het medewerken aan de verwezenlijking van de in artikel 3, onderdelen a tot en met c, van de Wet op het accountantsberoep omschreven taken van de NBA;
- c. het bevorderen en in stand houden van de onderlinge gedachtewisseling over beroepsaangelegenheden.

Artikel 3

1. De afdelingen en kringen benoemen uit hun midden een bestuur dat ten minste bestaat uit drie personen.
2. Het afdelings- en kringbestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
3. De bestuursleden worden benoemd voor drie jaren. Herbenoeming is tweemaal mogelijk.
4. Jaarlijks treedt een deel van de bestuursleden af volgens een door het afdelings- en kringbestuur vast te stellen rooster. Het rooster wordt zodanig ingericht, dat voor zover mogelijk, telkens hetzelfde aantal bestuursleden aftreedt.

Artikel 4

De afdelings- en kringbesturen kunnen ter realisering van het in artikel 2 genoemde doel vergaderingen uitschrijven en verder alles doen wat zij nuttig en nodig oordelen met inachtneming van de verordeningen en besluiten van de NBA.

Artikel 5

De kosten van de afdelingen en de kringen komen ten laste van de NBA tot een jaarlijks bij de begroting van de NBA te bepalen bedrag.

Artikel 6

Bij de inwerkingtreding van deze verordening worden de afdelings- en kringbesturen gevormd door de bestuursleden die zijn benoemd op grond van de ingetrokken Verordening op de afdelingen en kringen van 14 oktober 1993.

Artikel 7

De Verordening op afdelingen en de kringen van 14 oktober 1993 (Stcrt. 1993, 202) wordt ingetrokken.

Artikel 8

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2013.

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de afdelingen en de kringen.

Toelichting

De afdelingen zijn van grote waarde voor het contact tussen de leden onderling en voor het contact tussen de leden en het bestuur van de NBA. Het bestuur van de NBA benut die afdelingsvergaderingen om een duidelijk beeld te krijgen van de mening van de leden met betrekking tot het beleid van de NBA en met betrekking tot voorgestelde (aanpassing van) regelgeving. Om die reden bezoekt de voorzitter van de NBA ten minste een keer per jaar de afdelingen en is een vertegenwoordiger van zowel het bestuur als van het bureau van de NBA bij de afdelingsvergaderingen aanwezig.

Er wordt naar gestreefd dat het afdelings- en kringbestuur een evenwichtige afspiegeling vormt van de accountantsberoepsgroep binnen de afdeling of kring, waarin de verschillende categorieën accountants naar de aard van hun werkzaamheden in het bestuur zijn vertegenwoordigd.

De verordening op de afdelingen en kringen, die tot dusverre alleen voor de NOvAA bestond, is vereenvoudigd. In de NBA-verordening zijn alleen die bepalingen opgenomen die noodzakelijk worden geacht voor de organisatie en activiteiten binnen afdelingen en kringen. Het intrekken van de oude NOvAA-verordening heeft tot gevolg dat ook de Regelen ter uitvoering van de verordening op de afdelingen en de kringen van rechtswege vervallen.

Ontwerp-Verordening op de Raad voor Toezicht

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep;
- accountantskamer: de accountantskamer, bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- lid of leden: het lid of de leden van de Raad voor Toezicht.

Hoofdstuk 2 De Raad voor Toezicht

Artikel 2

1. Er is een Raad voor Toezicht, hierna te noemen: de Raad.
2. De Raad heeft tot taak:
  - a. het bij wege van mandaat of uit hoofde van volmacht namens het bestuur houden van toezicht op de beroepsuitoefening door accountants;
  - b. het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur ten aanzien van de indiening van een klacht als bedoeld in artikel 22 van de Wet tuchtrechtspraak accountants.
3. In de uitoefening van zijn taken wordt de Raad bijgestaan door een secretaris welke wordt aangewezen door het bestuur.
4. De Raad kan in het kader van zijn taken externe deskundigen, waaronder accountants, inschakelen.

Artikel 3

1. De Raad bestaat uit de volgende leden:
  - a. een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter; en
  - b. vijf accountants.
2. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter zijn werkzaam of zijn werkzaam geweest als rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast en zijn geen accountant.
3. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter mogen niet in relatie staan tot een accountantspraktijk of een accountantsafdeling, anders dan in een cliëntrelatie.
4. De leden van de Raad worden door het bestuur benoemd voor een periode van vier jaar. Een lid kan eenmaal worden herbenoemd.
5. De leden treden af volgens een door het bestuur vast te stellen rooster. Het rooster wordt zodanig ingericht, dat voor zover mogelijk telkenmale hetzelfde aantal leden aftreedt.
6. Hij die benoemd is ter vervulling van een tussentijds opgevallen plaats, treedt af op het tijdstip, waarop degene, in wiens plaats hij is benoemd, had moeten aftreden.
7. Hij die benoemd is ter vervulling van een tussentijds opgevallen plaats, kan eenmaal worden herbenoemd.

Artikel 4

1. Een lid van de Raad is onpartijdig en onafhankelijk.
2. Het lidmaatschap van de Raad is onverenigbaar met:
  - a. het lidmaatschap van het bestuur;
  - b. het lidmaatschap van het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
  - c. het lidmaatschap van de accountantskamer;
  - d. een dienstverband met de beroepsorganisatie;

- e. het lidmaatschap van een ledengroepbestuur; en
- f. het lidmaatschap van het door het bestuur ingesteld Adviescollege voor Beroepsreglementering.

Artikel 5

1. Het lidmaatschap van de Raad eindigt:
  - a. op verzoek van het lid;
  - b. bij het bereiken van de zeventigjarige leeftijd;
  - c. bij het verstrijken van de zittingsduur;
  - d. na het onherroepelijk worden van een door de accountantskamer opgelegde tuchtrechtelijke maatregel;
  - e. bij een daartoe strekkende beslissing van het bestuur na een voordracht van de Raad wegens ongeschiktheid; en
  - f. bij overlijden.
2. Het lid van de Raad, dat ingevolge sub b of c van het eerste lid aftreedt, kan op verzoek van de voorzitter zijn functie behouden met betrekking tot die zaken aan welke behandeling hij heeft deelgenomen, doch die op het tijdstip van zijn aftreden nog niet zijn afgedaan.

Artikel 6

1. Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van de Raad en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens geheimhouding geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
2. De Raad kan een externe deskundige, als bedoeld in artikel 2, vierde lid ontheffen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, indien dat noodzakelijk is voor het toezicht op de beroepsuitoefening of voor het verkrijgen dan wel behouden van een accreditatie als bedoeld in artikel 26 van de Verordening kwaliteitsbeoordelingen.

Artikel 7

1. De Raad vergadert zo dikwijls hij zulks nodig oordeelt.
2. Een lid neemt geen deel aan de beraadslaging en onthoudt zich van medestemmen over aangelegenheden waarbij sprake kan zijn van een bedreiging van zijn objectiviteit.
3. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming, is de meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.
4. Ieder lid brengt slechts één stem uit.
5. De Raad neemt geen beslissingen indien niet ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden, die zich niet van stemming moeten onthouden, aan de stemming over het besluit heeft deelgenomen.

Hoofdstuk 3 Toezicht

Artikel 8

1. De Raad bepaalt met inachtneming van het tweede lid van dit artikel en de grenzen van het mandaat en de volmacht welke aan hem door het bestuur zijn verleend, de invulling van de in artikel 2, tweede lid, bedoelde taak en de daarbij te hanteren werkwijze.
2. De Raad voert de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen uit.
3. De Raad kan een onderzoek instellen indien sprake is van een redelijk vermoeden van niet-naleving van voor accountants geldende beroepsnormen.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 9

Jaarlijks voor 1 april brengt de Raad een geanoniseerd verslag uit omtrent zijn werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar en maakt dit openbaar.

Hoofdstuk 5 Overgangsbepalingen

Artikel 10

Bij de inwerkingtreding van deze verordening, wordt de Raad gevormd door de leden zoals die door het bestuur per 1 januari 2013, dan wel nadien zijn benoemd tot lid van de gezamenlijke Raad voor Toezicht van NIVRA en NOvAA, met inachtneming van het rooster van aftreden dat bij die benoemingen is vastgesteld.

Artikel 11

Beslissingen genomen door de gezamenlijke Raad voor Toezicht van NIVRA en NOvAA op grond van de Verordening op de Raad voor Toezicht (Stcrt. 2013, 451) of de Verordening op de Raad voor Toezicht (Stcrt. 2013, 730) worden geacht te zijn genomen door de Raad op grond van deze verordening.

Hoofdstuk 6 Slotbepaling

Artikel 12

De Verordening op de Raad voor Toezicht (Stcrt. 2013, 451) wordt ingetrokken.

Artikel 13

De Verordening op de Raad voor Toezicht (Stcrt. 2013, 730) wordt ingetrokken.

Artikel 14

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de Raad voor Toezicht.

Toelichting

Algemeen

Met deze verordening worden de verordeningen op de Raad voor Toezicht zoals deze door de ledenvergaderingen van het NIVRA en de NOvAA op 17 december 2012 zijn vastgesteld, omgezet naar één verordening voor de NBA. Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de verordeningen zoals die tot en met 31 december 2013 gelden, zijn hierbij niet beoogd. Volledigheidshalve wordt wel de artikelsgewijze toelichting opnieuw opgenomen bij deze NBA-verordening. Deze toelichting is alleen in technische en redactionele zin aangepast. Zo zijn 'NIVRA en NOvAA' vervangen door 'NBA'. In het kader van overgangsbepalingen is een bepaling opgenomen die regelt dat de Raad voor Toezicht bij de inwerkingtreding van deze verordening dezelfde samenstelling kent als de gezamenlijke Raad voor Toezicht van NIVRA en NOvAA juist voor de inwerkingtreding van deze verordening had. Verder is een bepaling opgenomen die regelt dat beslissingen welke zijn genomen op grond van de 'oude' verordeningen geacht worden te zijn genomen op grond van deze verordening.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de definitie van de gebruikte begrippen.

Artikel 2

Met dit artikel wordt de Raad ingesteld en wordt de taak van de Raad vastgelegd. Naast het houden van toezicht op de beroepsuitoefening door accountants, is tevens vastgelegd dat de Raad het bestuur van de NBA gevraagd en ongevraagd kan adviseren over het indienen van een klacht bij de accountantskamer. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat de Raad niet zonder voorafgaande toestemming van het bestuur een klacht bij de accountantskamer kan indienen.

De Raad wordt bijgestaan door een secretaris en de Raad kan zo nodig externe deskundigen inschakelen voor de ondersteuning bij de uitvoering van zijn taken.

Artikel 3

De Raad bestaat uit zeven leden. Uit het oogpunt van onafhankelijkheid wordt bepaald dat de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter werkzaam zijn of zijn geweest als rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast en geen accountant zijn. De andere vijf leden van de Raad zijn wel accountant. De leden van de Raad worden voor een periode van vier jaar benoemd door het bestuur van de NBA en kunnen eenmaal worden herbenoemd. Als uitgangspunt geldt dat een lid van de Raad dat wordt benoemd ter vervulling van een tussentijds opengevallen zetel, in het rooster van aftreden de plaats inneemt van zijn voorganger. Degene die een lid van de Raad opvolgt dat in de tweede termijn tussentijds aftreedt, zou op grond van dat uitgangspunt slechts een korte zittingstermijn hebben. Daarom is bepaald dat in zo'n geval nog eenmaal herbenoeming plaats kan vinden, ondanks dat de voorganger die mogelijkheid niet meer had.

Artikel 4

Dit artikel bevat in het bijzonder de functies die onvereenigbaar zijn met het lidmaatschap van de Raad.

Artikel 5

Dit artikel bevat de opsomming van de gevallen waarin het lidmaatschap van de Raad eindigt. In het bijzonder geldt dat het onherroepelijk worden van een door de accountantskamer opgelegde maatregel leidt tot het einde van het lidmaatschap van de Raad. Derhalve leidt niet alleen een doorhaling of een tijdelijke doorhaling van de inschrijving als accountant tot het einde van het lidmaatschap van de Raad, maar ook het onherroepelijk worden van een waarschuwing of een berisping.

Artikel 6

Dit artikel bevat een geheimhoudingsbepaling voor een ieder die betrokken is bij de uitvoering van de taak van de Raad. De bepaling is afgeleid van de geheimhoudingsbepaling in de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 7

Het tweede lid van dit artikel voorkomt dat een lid van de Raad meestemt over aangelegenheden waarbij zijn objectiviteit bedreigd kan zijn. Het derde lid bepaalt dat de Raad besluiten met een meerderheid van stemmen neemt. Gelet op de bepaling dat de Raad geen besluiten neemt als niet ten minste de helft van de leden aan de stemming heeft deelgenomen, kan zich de situatie voordoen dat de stemmen staken. In een dergelijk geval moet de besluitvorming worden doorgeschoven naar een bijeenkomst van de Raad waarbij wel met een meerderheid van stemmen kan worden besloten.

Artikel 8

In dit artikel is bepaald dat de Raad binnen de grenzen van het mandaat en de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen zijn eigen werkwijze kan bepalen. Verder wordt met dit artikel de uitvoering van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen aan de Raad opgedragen. Ten slotte is bepaald dat de Raad een onderzoek kan instellen in het geval sprake is van een redelijk vermoeden van niet naleving van voor accountants geldende beroepsnormen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een onderzoek in het geval sprake is van een vermoeden dat een accountant ten onrechte niet als openbaar accountant is geregistreerd. De Raad kan een dergelijk onderzoek uit eigen beweging instellen en is niet gehouden voorafgaande toestemming aan het bestuur van de NBA te vragen. Een dergelijk onderzoek onderscheidt zich van een incidentenonderzoek zoals dat in de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen is genoemd, doordat het hier bedoelde onderzoek een aanleiding kan zijn om een toetsingstraject in te zetten, terwijl een incidentenonderzoek juist is bedoeld om te onderzoeken of er aanleiding kan zijn om een klacht bij de accountantskamer in te dienen.

Artikel 9

De Raad brengt jaarlijks een verslag uit van zijn werkzaamheden.

Artikel 10

Dit artikel regelt dat de leden van de gezamenlijke Raad voor Toezicht van NIVRA en NOvAA in de samenstelling zoals die op 31 december 2013 geldt, de Raad voor Toezicht vormen. Dit artikel bevestigt dan ook dat de Raad zijn werkzaamheden na 1 januari 2014 in een ongewijzigde samenstelling voortzet. Deze bepaling voorkomt dat de leden van de Raad bij de inwerkingtreding van deze verordening opnieuw formeel moeten worden benoemd.

Artikel 11

Deze bepaling voorziet erin dat beslissingen die zijn genomen op grond van de voordien geldende verordeningen, geacht worden te zijn genomen op grond van deze verordening. Deze bepaling biedt bijvoorbeeld een voorziening voor het geval waarin de Raad voor de inwerkingtreding van deze verordening besloot een onderzoek in te stellen op grond van artikel 8, derde lid, maar dat onderzoek pas uit kan voeren na de inwerkingtreding van deze verordening. Artikel 11 voorkomt dat de beslissing dan opnieuw moet worden genomen.

Artikel 12 en 13

Deze artikelen bevatten de intrekking van de verordeningen met betrekking tot de Raad voor Toezicht zoals die eerder door de ledenvergadering van het NIVRA en de ledenvergadering van de NOvAA waren vastgesteld met betrekking tot de gezamenlijke Raad voor Toezicht. Op grond van de Aanwijzingen voor de regelgeving is een vermelding van de Staatscourant waarin de ingetrokken verordeningen zijn gepubliceerd niet toegestaan. Omdat beide verordeningen eenzelfde citeertitel kennen, is wel de Staatscourant vermeld waarin de ingetrokken verordeningen zijn gepubliceerd om deze zo toch voldoende te kunnen onderscheiden.

Artikel 14

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de verordening en bevat tevens de citeertitel.

Ontwerp-Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- aan assurance verwante opdracht: de aan assurance verwante opdracht, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1, van de Wet op het accountantsberoep;
- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- openbaar accountant: de openbaar accountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- intern accountant: de intern accountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- overheidsaccountant: de overheidsaccountant, bedoeld in de Verordening gedragscode met uitzondering van de overheidsaccountant die werkzaam is bij de belastingdienst en belast is met de controle van door belastingplichtigen ingeleverde aangiften en de overheidsaccountant die aan deze controle direct leiding geeft;
- accountantsafdeling: de accountantsafdeling, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- accountantspraktijk: de accountantspraktijk, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- assuranceopdracht: de assuranceopdracht, bedoeld in de Verordening gedragscode, met uitzondering van de opdracht tot het uitvoeren van een wettelijke controle als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties;
- AFM: de Stichting Autoriteit Financiële Markten;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- incidentenonderzoek: een onderzoek naar vermeende tekortkomingen in de beroepsuitoefening met uitzondering van de uitvoering van een wettelijke controle;
- koepelorganisatie: een organisatie waarvan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling lid is of waarbij de accountantspraktijk of de accountantsafdeling is aangesloten en welke organisatie bevoegd is aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling bindende regels voor de kwaliteitsbeheersing op te leggen, te toetsen en de naleving daarvan af te dwingen;
- Raad: de individuele personen die op grond van de Verordening op de Raad voor Toezicht zijn benoemd als lid van de Raad voor Toezicht;
- thematisch onderzoek: een onderzoek naar een bepaald aspect van de uitvoering van assurance- of aan assurance verwante opdrachten;
- toetsing: de beoordeling van de opzet en werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van een accountantspraktijk of een accountantsafdeling;
- hertoetsing: de toetsing waarbij mede wordt beoordeeld of de accountantspraktijk of de accountantsafdeling in voldoende mate opvolging heeft gegeven aan het goedgekeurde verbeterplan om de kwaliteit van de beroepsuitoefening in overeenstemming te brengen met het bij en krachtens de Wet op het accountantsberoep bepaalde;
- stelsel van kwaliteitsbeheersing: het totaal van ter zake van assurance- en aan assurance verwante opdrachten door de accountantspraktijk of de accountantsafdeling getroffen maatregelen en ingestelde procedures ter zake van:
  - 1°. de interne beheersing van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling met betrekking tot kwaliteit;
  - 2°. het interne onderzoek naar de naleving van de in de Verordening gedrags- en beroepscode accountants opgenomen fundamentele beginselen door de bij de accountantspraktijk of de accountantsafdeling werkzame of daaraan verbonden accountants en andere personen; en
  - 3°. het interne onderzoek ten aanzien van assurance- en aan assurance verwante opdrachten naar de kwaliteit van de door de bij de accountantspraktijk of de

- accountantsafdeling werkzame of daaraan verbonden accountants en andere personen uitgevoerde werkzaamheden;
- systeem van kwaliteitsborging: de door een organisatie getroffen maatregelen en ingestelde procedures ten aanzien van het onderzoek naar de opzet en de werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de bij de organisatie aangesloten accountants, accountantspraktijken of accountantsafdelingen;
  - verbeterplan: een op de in artikel 13, vierde en vijfde lid, bedoelde aanwijzingen en aanbevelingen gebaseerd document, waarin op planmatige en gestructureerde wijze wordt aangegeven welke maatregelen worden getroffen ter correctie van de geconstateerde tekortkomingen van de opzet en werking van het in artikel 3 bedoelde stelsel van kwaliteitsbeheersing;
  - wettelijke controle: de wettelijke controle, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Hoofdstuk 2 Algemeen

Artikel 2

1. Het bestuur verleent, voor zover dat zich verdraagt met afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht, voor de uitoefening van de in deze verordening aan hem verstrekte bevoegdheden mandaat, volmacht en machtiging aan de Raad.
2. Namens het bestuur kan de Raad binnen het gestelde in het eerste lid ondermandaat verlenen.
3. Over de inrichting en samenstelling van de Raad worden bij verordening nadere regels gesteld.

Artikel 3

De openbaar accountant en intern of overheidsaccountant draagt er zorg voor dat de accountantspraktijk of accountantsafdeling waarbij hij werkzaam is of waaraan hij is verbonden, beschikt over een stelsel van kwaliteitsbeheersing dat is afgestemd op de aard, omvang en het belang van de opdrachten en waarmee wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Wet op het accountantsberoep.

Artikel 4

De accountant verleent medewerking aan een toetsing, een hertoetsing, een thematisch onderzoek of een incidentenonderzoek en stelt alle gegevens ter beschikking die nodig zijn voor een toetsing, een hertoetsing, een thematisch onderzoek of een incidentenonderzoek.

Artikel 5

1. Het bestuur kan zijn bevindingen in de vorm van een klacht ter kennis van de accountantskamer brengen indien hem bij de uitoefening van het toezicht van feiten of omstandigheden blijkt die grond kunnen opleveren tot het opleggen van een tuchtrechtelijke maatregel, althans tot gegrondverklaring van de klacht.
2. Indien bij een accountantspraktijk of accountantsafdeling meerdere accountants werkzaam zijn of aan een accountantspraktijk of accountantsafdeling meerdere accountants verbonden zijn, bepaalt het bestuur voor de toepassing van het eerste lid, tegen welke accountant of accountants hij een klacht aanhangig maakt.

Artikel 6

1. Het bestuur is belast met de selectie en opleiding van de toetsers.
2. Voor de (her)toetsing van een accountantspraktijk of accountantsafdeling wijst het bestuur toetsers aan die voldoen aan nader door het bestuur te stellen eisen.
3. Voor het uitvoeren van een thematisch onderzoek of incidentenonderzoek wijst het bestuur personen aan die over de specifieke kwalificaties beschikken om deze onderzoeken uit te voeren.

Hoofdstuk 3 Toetsingen

Artikel 7

Een accountantspraktijk of accountantsafdeling wordt, om de kwaliteit van de beroepsuitoefening van een openbaar accountant, intern accountant of overheidsaccountant te kunnen beoordelen ten minste eenmaal in de zes jaar aan een toetsing onderworpen.

Artikel 8

1. Teneinde inzicht te krijgen in de specifieke situatie van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling wordt er door het bestuur aan de accountantspraktijk of aan de accountantsafdeling een jaarlijkse monitoringvragenlijst gestuurd. Degene die het dagelijks beleid binnen een accountantspraktijk bepaalt, zorgt ervoor dat deze vragenlijst binnen een termijn van zes weken na ontvangst door de accountantspraktijk of de accountantsafdeling ingevuld wordt geretourneerd.
2. Het bestuur kan een accountantspraktijk of accountantsafdeling op basis van risico-indicatoren aan een nader onderzoek onderwerpen.
3. Het bestuur kan een accountantsorganisatie welke beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 6 van de Wet toezicht accountantsorganisaties periodiek bezoeken ter verkrijging van nadere inlichtingen.

Artikel 9

1. Een toetsing van een accountantspraktijk houdt een onderzoek in waarbij wordt nagegaan of het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de accountantspraktijk, niet betrekking hebbend op het verrichten van wettelijke controles door accountantsorganisaties welke beschikken over een vergunning als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, in opzet en werking voldoet aan het bij en krachtens de Wet op het accountantsberoep bepaalde.
2. Een toetsing van een accountantsafdeling houdt een onderzoek in waarbij wordt nagegaan of het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de accountantsafdeling in opzet en werking voldoet aan het bij en krachtens de Wet het accountantsberoep bepaalde.
3. De toetsing kan omvatten assuranceopdrachten met uitzondering van wettelijke controles verricht door accountantsorganisaties welke beschikken over een vergunning als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties, aan assurance verwante opdrachten en overige opdrachten binnen de accountantspraktijk of de accountantsafdeling waar de accountant optreedt.
4. De reikwijdte van de toetsing wordt bepaald door het bestuur.

Artikel 10

1. De toetsing wordt uitgevoerd aan de hand van door het bestuur vastgestelde toetsingsprogramma's.
2. Het bestuur maakt de in het eerste lid van dit artikel bedoelde toetsingsprogramma's bekend aan de leden van de beroepsorganisatie.

Artikel 11

1. Het bestuur stelt vast welke accountantspraktijken en accountantsafdelingen in een bepaald jaar in aanmerking komen voor een toetsing.
2. Het bestuur wijst ten behoeve van elke toetsing of hertoetsing een toetser aan of stelt een toetsingsteam samen.
3. De toetser of het toetsingsteam is belast met de uitvoering van de toetsing of de hertoetsing van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling.
4. Bij de aanwijzing van de toetser of bij het samenstellen van het toetsingsteam wordt rekening gehouden met de aard en de omvang van de te toetsen accountantspraktijk of accountantsafdeling en met mogelijke feiten en omstandigheden waardoor de objectiviteit van de toetsers zou kunnen worden aangetast.

Artikel 12

1. Het bestuur maakt de datum waarop de (her)toetsing zal plaatsvinden ten minste zes weken van tevoren bekend.
2. Indien een accountantspraktijk of een accountantsafdeling aannemelijk maakt dat een (her)toetsing op de datum welke op grond van het eerste lid bekend is gemaakt, niet mogelijk is, kan het bestuur een andere datum bekend maken waarop de (her)toetsing zal plaatsvinden.
3. Indien het tweede lid toepassing vindt, kan het bestuur in overleg met een accountantspraktijk of een accountantsafdeling afwijken van de in het eerste lid genoemde termijn van zes weken.
4. Het bestuur doet mededeling van de naam van de toetser of de samenstelling van het toetsingsteam, alsmede van de termijn waarbinnen een verzoek als bedoeld in het vijfde lid kan worden ingediend.
5. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling kan binnen een door het bestuur te stellen termijn aan het bestuur schriftelijk verzoeken elk van de toetsers die de (her)toetsing uitvoert te wraken op grond van feiten en omstandigheden waardoor gereede twijfel is ontstaan met betrekking tot de objectiviteit van de toetser.
6. Indien het bestuur van oordeel is dat er sprake is van feiten en omstandigheden waardoor de objectiviteit van een toetser aangetast kan worden of de schijn wordt gewekt dat de objectiviteit van een toetsers aangetast kan worden, wijst het een andere toetser aan of wijzigt het de samenstelling van het toetsingsteam.

Artikel 13

1. De toetser of het toetsingsteam bespreekt direct na afloop van de (her)toetsing met de accountantspraktijk of de accountantsafdeling de bevindingen op hoofdlijnen.
2. De toetser of het toetsingsteam stelt binnen een door het bestuur te stellen termijn na de eindbespreking een concept toetsingsverslag samen.
3. Het toetsingsverslag als bedoeld in het tweede lid omvat naast de bevindingen van de toetser of het toetsingsteam tevens een gemotiveerd voorstel voor een oordeel als bedoeld in artikel 15, derde lid of artikel 15, vierde lid.
4. De toetser of het toetsingsteam kan bij het voorstel voor een oordeel als bedoeld in artikel 15, derde lid, onderdeel a of artikel 15, vierde lid, onderdeel a, aanbevelingen doen voor het treffen van maatregelen ter verbetering van het stelsel van kwaliteitsbeheersing.
5. Bij een voorstel voor een oordeel als bedoeld in artikel 15, derde lid, onderdeel b, doet de toetser of het toetsingsteam tevens een voorstel voor aanwijzingen voor het treffen van maatregelen ter verbetering van het stelsel van kwaliteitsbeheersing.
6. Bij een voorstel voor een oordeel als bedoeld in artikel 15, derde lid, onderdeel c of artikel 15, vierde lid, onderdeel b, doet de toetser of het toetsingsteam tevens een voorstel voor aanwijzingen voor het treffen van maatregelen ter verbetering van het stelsel van kwaliteitsbeheersing en motiveert de ernst van de geconstateerde tekortkomingen.
7. De toetser of het toetsingsteam draagt zorg voor de verzending van het concept toetsingsverslag binnen een door het bestuur te stellen termijn aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling.
8. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling kan binnen een door het bestuur te stellen termijn schriftelijk commentaar op het concept toetsingsverslag, bedoeld in het tweede lid, aan de toetser of het toetsingsteam zenden welke na verwerking van het commentaar het toetsingsverslag definitief maakt en aan de accountantspraktijk of accountantsafdeling en aan het bestuur zendt.
9. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling kan binnen een door het bestuur te stellen termijn schriftelijk commentaar op het definitieve toetsingsverslag, bedoeld het achtste lid, aan het bestuur zenden.

Artikel 14

Indien zich over de wijze van uitvoering van de (her)toetsing een meningsverschil voordoet tussen de aan toetsing onderworpen accountantspraktijk of accountantsafdeling en de toetser of het toetsingsteam, doet het bestuur op verzoek van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling of de toetser of het toetsingsteam een bindende uitspraak.

Artikel 15

1. Het bestuur beperkt zich tot een marginale toetsing van het definitieve toetsingsverslag en stelt naar aanleiding hiervan en het eventuele commentaar als bedoeld in artikel 13, negende lid, een eindoordeel vast, al dan niet voorzien van aanbevelingen of aanwijzingen voor het treffen van maatregelen ter verbetering van geconstateerde tekortkomingen, dat hij binnen zes weken na afloop van de in artikel 13, negende lid, bedoelde termijn ter kennis brengt van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling. Het bestuur kan gemotiveerd afwijken van het voorstel van de toetser of het toetsingsteam.
2. Het bestuur kan de in het eerste lid genoemde termijn van zes weken verlengen.
3. Een eindoordeel na een toetsing kan als volgt luiden:
  - a. het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep;
  - b. het stelsel van kwaliteitsbeheersing behoeft verbetering en voldoet in opzet of werking op belangrijke onderdelen niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep;
  - c. het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep.
4. Een eindoordeel na een hertoetsing als bedoeld in artikel 16, eerste lid, kan als volgt luiden:
  - a. het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep;
  - b. het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep.
5. In het geval aan een accountantspraktijk of de accountantsafdeling een eindoordeel als bedoeld in het derde lid, onderdeel b, wordt gegeven, dan dient de accountantspraktijk of de accountantsafdeling binnen een door het bestuur te stellen termijn een door het bestuur goed te keuren verbeterplan in.
6. Het bestuur stelt een termijn waarbinnen het stelsel van kwaliteitsbeheersing dient te worden aangepast en moet voldoen aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep.
7. Het bestuur kan volstaan met een gedeeltelijke goedkeuring van het verbeterplan. Het bestuur vermeldt daarbij op welke onderdelen het verbeterplan tekort schiet.
8. Voor het beoordelen van het in het verbeterplan, bedoeld in het vijfde lid, wordt een tarief in rekening gebracht waarvan de hoogte bij verordening wordt vastgesteld.
9. De tijd welke het bestuur besteedt aan de beoordeling van een verbeterplan, schort niet de termijn op bedoeld in het zesde lid.
10. In het geval een eindoordeel luidt als bedoeld in het derde lid, onderdeel c, kan het bestuur een tuchtrechtelijk procedure aanhangig te maken bij de Accountantskamer.

Artikel 16

1. Na een eindoordeel als bedoeld in artikel 15, derde lid, onderdeel b, vindt een hertoetsing plaats.
2. De hertoetsing vindt plaats na afloop van de termijn, bedoeld in artikel 15, zesde lid.
3. In het geval aan een accountantspraktijk of een accountantsafdeling na een hertoetsing een eindoordeel is gegeven als bedoeld in artikel 15, vierde lid, onderdeel b, kan het bestuur een tuchtrechtelijke procedure aanhangig te maken bij de Accountantskamer.

Artikel 17

Indien de getoetste accountantspraktijk, accountantsafdeling of individuele accountant de inhoud van het toetsingsverslag of het eindoordeel openbaar maakt,

- a. neemt hij de fundamentele beginselen, bedoeld in hoofdstuk 2 van de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in acht en;
- b. vermeldt hij de datum waarop de meest recente (her)toetsing heeft plaatsgevonden.

Hoofdstuk 4 Thematisch onderzoek

Artikel 18

1. Het bestuur kan bij accountantspraktijken en accountantsafdelingen een thematisch onderzoek uitvoeren.
2. Bij de uitvoering van een thematisch onderzoek bepaalt het bestuur in elk geval:
  - a. het onderwerp van het thematisch onderzoek;
  - b. de periode waarin het thematisch onderzoek wordt verricht;
  - c. de wijze waarop en de vorm waarin het thematisch onderzoek wordt verricht;
  - d. aan wie de uitvoering van het themaonderzoek wordt opgedragen;
  - e. bij welke accountantspraktijk of accountantsafdeling een thematisch onderzoek wordt uitgevoerd.

Artikel 19

1. Het bestuur stelt naar aanleiding van het thematisch onderzoek een verslag vast.
2. Het bestuur kan het verslag, bedoeld in het eerst lid, aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling verstrekken.
3. Het bestuur kan een mededeling doen waarin de uitkomsten van het thematisch onderzoek zijn opgenomen. In de mededeling worden enkel geanonimiseerde gegevens opgenomen.

Hoofdstuk 5 Incidentenonderzoek

Artikel 20

Het bestuur kan een incidentenonderzoek uitvoeren.

Artikel 21

Het bestuur bepaalt de wijze waarop en de vorm waarin het incidentenonderzoek plaatsvindt.

Hoofdstuk 6 Informatie-uitwisseling

Artikel 22

1. Indien een accountantspraktijk beschikt over een vergunning, als bedoeld in artikel 6 van de Wet toezicht accountantsorganisaties, meldt het bestuur het eindoordeel over een bij deze accountantspraktijk uitgevoerde (her)toetsing bij de AFM.
2. Indien een accountantspraktijk beschikt over een vergunning, als bedoeld in artikel 6 van de Wet toezicht accountantsorganisaties, draagt het bestuur, indien een eindoordeel over een bij deze accountantspraktijk uitgevoerde toetsing of hertoetsing luidt als bedoeld in artikel 15, derde lid, onderdeel c, respectievelijk artikel 15, vierde lid, onderdeel b, het toetsingsdossier over aan de AFM.

Artikel 23

1. Indien uit een thematisch onderzoek als bedoeld in artikel 18, eerste lid, informatie blijkt die duidt op een ernstige overtreding van de bij of krachtens de Wet toezicht accountantsorganisaties gestelde voorschriften door een accountantsorganisatie dan wel door een (mede) beleidsbepaler of een externe accountant van een accountantsorganisatie, verstrekt het bestuur deze informatie aan de AFM.
2. Indien uit een incidentenonderzoek als bedoeld in artikel 20, informatie blijkt die duidt op een ernstige overtreding van de bij of krachtens de Wet toezicht accountantsorganisaties gestelde voorschriften door een accountantsorganisatie dan wel door een (mede) beleidsbepaler of een externe accountant van een accountantsorganisatie, verstrekt het bestuur deze informatie aan de AFM.

Hoofdstuk 7 Vrijstellingen en accreditatie

Artikel 24

Het bestuur kan naar aanleiding van een daartoe door een accountantspraktijk of accountantsafdeling schriftelijk ingediend en gedocumenteerd verzoek besluiten tijdelijke vrijstelling van een (her)toetsing of vrijstelling van een themaonderzoek te verlenen.

Artikel 25

1. Een verzoek tot tijdelijke vrijstelling of de verlenging daarvan wordt eerst in behandeling genomen nadat het tarief hiervoor, waarvan de hoogte bij verordening wordt vastgesteld, door de desbetreffende accountantspraktijk of accountantsafdeling is voldaan.
2. Een tijdelijke vrijstelling van een (her)toetsing wordt slechts verleend wanneer tijdelijk niet kan worden voldaan aan de normen, bedoeld in artikel 3 doordat:
  - a. de accountantspraktijk of de accountantsafdeling binnen afzienbare termijn ophoudt te bestaan;
  - b. een accountantspraktijk of accountantsafdeling als partij minder dan een jaar geleden betrokken is geweest, dan wel betrokken is bij een fusie met of een overname van of door een accountantspraktijk of accountantsafdeling van vergelijkbare omvang; of
  - c. de samenwerking tussen een aanzienlijk deel van de bij een accountantspraktijk of accountantsafdeling werkzame accountants of de aan een accountantspraktijk of accountantsafdeling verbonden accountants minder dan een jaar geleden is verbroken.
3. Een tijdelijke vrijstelling van een (her)toetsing kan slechts worden verleend voor de duur van maximaal één jaar met de mogelijkheid tot verlenging voor de duur van maximaal één jaar.
4. Het bestuur neemt een beslissing binnen acht weken na in behandeling nemen van het verzoek tot tijdelijke vrijstelling van een (her)toetsing.
5. Het bestuur kan de in het vierde lid genoemde termijn verlengen met maximaal zes weken.
6. Accountantspraktijken of accountantsafdelingen die lid zijn van of aangesloten zijn bij een koepelorganisatie waaraan een accreditatie als bedoeld in artikel 26, eerste lid, is verleend, zijn voor de duur van deze accreditatie vrijgesteld van toetsing door het bestuur.
7. Accountantspraktijken of accountantsafdelingen die lid zijn van of aangesloten zijn bij een koepelorganisatie waarvoor een verzoek als bedoeld in artikel 26, eerste lid, is ingediend, zijn gedurende de periode waarin het bestuur op het verzoek nog geen beslissing heeft genomen, vrijgesteld van toetsing door het bestuur.
8. Accountantspraktijken of accountantsafdelingen die een aanvraag hebben ingediend voor het lidmaatschap van of de aansluiting bij een geaccrediteerde koepelorganisatie zijn, gedurende de periode waarin de koepelorganisatie op het verzoek nog geen beslissing heeft genomen, vrijgesteld van toetsing door het bestuur.
9. Het zesde en zevende lid vinden geen toepassing in het geval de accountantspraktijk of de accountantsafdeling een aanvraag heeft ingediend voor het lidmaatschap van of de aansluiting bij een koepelorganisatie nadat een accountantspraktijk of een accountantsafdeling is aangewezen voor een toetsing op grond van in artikel 11, eerste lid.
10. Het achtste lid vindt geen toepassing in het geval de in dat lid bedoelde aanvraag is ingediend nadat een accountantspraktijk of een accountantsafdeling is aangewezen voor een toetsing op grond van artikel 11, eerste lid.

Artikel 26

1. Koepelorganisaties kunnen het bestuur verzoeken hun systeem van kwaliteitsborging te accrediteren.
2. Ten behoeve van deze accreditatie toetst het bestuur de opzet en werking van het systeem van kwaliteitsborging.
3. De kosten van de behandeling van een verzoek tot accreditatie, waaronder mede wordt begrepen de toetsing van de opzet en werking van het systeem van kwaliteitsborging, komen voor rekening van de desbetreffende koepelorganisatie.
4. De toerekening van de kosten van een accreditatie wordt bij verordening vastgesteld.
5. De accreditatie wordt verleend voor de duur van drie jaar of zoveel korter als het bestuur beslist.
6. Het bestuur neemt een besluit binnen zestien weken na ontvangst van het verzoek als bedoeld in het eerste lid.
7. Het bestuur kan aan de accreditatie voorwaarden verbinden.
8. De koepelorganisatie doet onverwijld mededeling aan het bestuur van wijzigingen in het geaccrediteerde systeem van kwaliteitsborging.

9. Het bestuur bericht de koepelorganisatie welke gevolgen de wijzigingen hebben voor de accreditatie.

Artikel 27

De kosten van een accreditatie als bedoeld in artikel 26, derde lid, worden gevormd door het aantal aangevangen dagdelen dat de toetsers gezamenlijk bij de koepelorganisatie aan de toetsing hebben besteed, vermenigvuldigd met het geldende tarief.

Hoofdstuk 8 Overige bepalingen

Artikel 28

Van vertrouwelijke gegevens in het kader van de toetsing verkregen, kan geen verder en ander gebruik worden gemaakt dan krachtens deze verordening is bepaald, tenzij bij wet anders is bepaald.

Artikel 29

In situaties die procedureel van aard zijn en waarin deze verordening niet voorziet, beslist het bestuur.

Hoofdstuk 9 Kosten van kwaliteitsbeoordelingen

Artikel 30

1. De kosten van de werkzaamheden die worden verricht ter zake van de beoordeling van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van een accountant, komen voor rekening van de accountantspraktijk waarbij de accountant werkzaam is of waaraan de accountant is verbonden, of de onderneming, de instelling of de overheid en de daarmee gelijk te stellen dienst waartoe de accountantsafdeling behoort waarbij de accountant werkzaam is of waaraan de accountant is verbonden.
2. De toerekening van de kosten van de werkzaamheden die worden verricht ter zake van de beoordeling van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van een accountant, wordt bij verordening vastgesteld.

Hoofdstuk 10 Overige bepalingen

Artikel 31

De Verordening Kwaliteitsonderzoek wordt ingetrokken.

Artikel 32

De Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA wordt ingetrokken.

Artikel 33

De Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA wordt ingetrokken.

Hoofdstuk 11 Overgangsbepalingen

Artikel 34

1. Eindoordelen met betrekking tot toetsingen of hertoetsingen uitgevoerd in 2013 welke bij de inwerkingtreding van deze verordening nog niet tot stand zijn gekomen, worden tot stand gebracht met inachtneming en op grond van de bepalingen van deze verordening.
2. Accreditaties verleend op grond van de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA en de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA, worden geacht te zijn verleend op grond van artikel 26 onder dezelfde beperkingen en voorwaarden.
3. Accountantspraktijken of accountantsafdelingen welke op grond van de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA of de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA zijn geselecteerd voor een toetsing in 2013, maar welke toetsing niet in 2013 heeft kunnen plaatsvinden, worden geacht te zijn geselecteerd op grond van artikel 11.

4. Beslissingen genomen op grond van artikel 24 of 25 van de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA of de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA, worden geacht te zijn genomen op grond van artikel 24 respectievelijk 25 onder dezelfde beperkingen en voorwaarden.
5. Verzoeken op grond van artikel 24 of 25 van de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA of de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA welke bij de inwerkingtreding van deze verordening nog aanhangig zijn, worden beoordeeld op grond van de bepalingen in deze verordening.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 35

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- aan assurance verwante opdracht: de aan assurance verwante opdracht, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1, van de Wet op het accountantsberoep;
- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- openbaar accountant: de openbaar accountant, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- intern accountant: de intern accountant, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- overheidsaccountant: de overheidsaccountant, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen met uitzondering van de overheidsaccountant die werkzaam is bij de belastingdienst en belast is met de controle van door belastingplichtigen ingeleverde aangiften en de overheidsaccountant die aan deze controle direct leiding geeft;
- accountantsafdeling: de accountantsafdeling, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- accountantspraktijk: de accountantspraktijk, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- assurance-opdracht: de assurance-opdracht, bedoeld in artikel 1, van de Verordening gedrags- en beroepscode accountants, met uitzondering van de opdracht tot het uitvoeren van een wettelijke controle als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties;
- AFM: de Stichting Autoriteit Financiële Markten;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- incidentenonderzoek: een onderzoek naar vermeende tekortkomingen in de beroepsuitoefening met uitzondering van de uitvoering van een wettelijke controle;
- koepelorganisatie: een organisatie waarvan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling lid is of waarbij de accountantspraktijk of de accountantsafdeling is aangesloten en welke organisatie bevoegd is aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling bindende regels voor de kwaliteitsbeheersing op te leggen, te toetsen en de naleving daarvan af te dwingen;
- Raad: de individuele personen die op grond van de Verordening op de Raad voor Toezicht zijn benoemd als lid van de Raad voor Toezicht;
- thematisch onderzoek: een onderzoek naar een bepaald aspect van de uitvoering van assurance- of aan assurance verwante opdrachten;
- toetsing: de beoordeling van de opzet en werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van een accountantspraktijk of een accountantsafdeling;
- hertoetsing: de toetsing waarbij mede wordt beoordeeld of de accountantspraktijk of de accountantsafdeling in voldoende mate opvolging heeft gegeven aan het goedgekeurde verbeterplan om de kwaliteit van de beroepsuitoefening in overeenstemming te brengen met het bij en krachtens de Wet op het accountantberoep bepaalde;

- stelsel van kwaliteitsbeheersing: het totaal van ter zake van assurance- en aan assurance verwante opdrachten door de accountantspraktijk of de accountantsafdeling getroffen maatregelen en ingestelde procedures ter zake van:
  - 1°. de interne beheersing van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling met betrekking tot kwaliteit;
  - 2°. het interne onderzoek naar de naleving van de in de Verordening gedrags- en beroepscode accountants opgenomen fundamentele beginselen door de bij de accountantspraktijk of de accountantsafdeling werkzame of daaraan verbonden accountants en andere personen; en
  - 3°. het interne onderzoek ten aanzien van assurance- en aan assurance verwante opdrachten naar de kwaliteit van de door de bij de accountantspraktijk of de accountantsafdeling werkzame of daaraan verbonden accountants en andere personen uitgevoerde werkzaamheden;
- systeem van kwaliteitsborging: de door een organisatie getroffen maatregelen en ingestelde procedures ten aanzien van het onderzoek naar de opzet en de werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van de bij de organisatie aangesloten accountants, accountantspraktijken of accountantsafdelingen;
- verbeterplan: een op de in artikel 13, vierde en vijfde lid, bedoelde aanwijzingen en aanbevelingen gebaseerd document, waarin op planmatige en gestructureerde wijze wordt aangegeven welke maatregelen worden getroffen ter correctie van de geconstateerde tekortkomingen van de opzet en werking van het in artikel 3 bedoelde stelsel van kwaliteitsbeheersing;
- wettelijke controle: de wettelijke controle, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Artikel 36

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van artikel 35 dat in werking treedt op het tijdstip waarop de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in werking treedt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de Kwaliteitsbeoordelingen.

Toelichting

Algemeen

Met deze verordening worden de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA en de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA zoals deze op 17 december 2012 zijn vastgesteld, omgezet naar één verordening voor de NBA: de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen. Omdat in deze verordening zowel de periodiek uitgevoerde toetsingen, de thematische onderzoeken als de incidentenonderzoeken zijn geregeld, is ervoor gekozen om in de citeertitel van de verordening de meer algemene term 'kwaliteitsbeoordelingen' te gebruiken.

Met de invoering van deze verordening zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd ten opzichte van de verordeningen zoals die tot en met 31 december 2013 gelden. Volledigheidshalve wordt wel de artikelsgewijze toelichting opnieuw opgenomen bij deze NBA-verordening.

Wel wordt met deze verordening niet de voorzitter, maar het bestuur aangewezen als het orgaan dat bevoegd is een klacht in te dienen bij de Accountantskamer. De reden daarvan is dat in de Wet op het accountantsberoep het bestuur wordt aangewezen als het orgaan dat de NBA in en buiten rechte vertegenwoordigt. Onder de werking van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten en de Wet op de Registeraccountants was de voorzitter degene die de beroepsorganisatie in en buiten rechte vertegenwoordigde. Dat neemt natuurlijk niet weg dat het bestuur aan de voorzitter een volmacht (met daarin het recht tot verlening van een substituuat volmacht) kan verlenen om klachten in te dienen.

Verder zijn overgangsbepalingen opgenomen die een soepele overgang van de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NIVRA en de Verordening op de Kwaliteitstoetsing NOvAA naar deze verordening moeten bewerkstelligen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de definities van de in de verordening gebruikte begrippen.

Artikel 2

In dit artikel is bepaald dat het bestuur aan de Raad voor Toezicht mandaat, volmacht en machtiging verleent voor de bevoegdheden welke in deze verordening zijn genoemd. Het artikel zelf vormt niet de mandaat- en volmacht verlening. Het bestuur dient daarvoor een afzonderlijk besluit te nemen.

Artikel 3

Met dit artikel wordt aan de openbaar accountant en de intern of overheidsaccountant opgedragen er zorg voor te dragen dat de accountantspraktijk of accountantsafdeling waarbij hij werkzaam is of waaraan hij is verbonden, beschikt over een stelsel van kwaliteitsbeheersing dat is afgestemd op de aard, omvang en het belang van de opdrachten en waarmee wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Wet op het accountantsberoep. Doel van dit artikel is het waarborgen dat iedere accountant zich ervan verzekert dat hij/zij binnen een kwaliteitssysteem fungeert.

Artikel 4

Dit artikel verplicht de accountant mee te werken aan een toetsing, een hertoetsing, een thematisch onderzoek en een incidentenonderzoek en verplicht hem tevens alle informatie ter beschikking te stellen die nodig is voor de uitvoering van de genoemde toetsingen.

Artikel 5

Anders dan in de verordeningen op de kwaliteitstoetsing van het NIVRA en de NOvAA, wordt nu het bestuur aangewezen als het orgaan dat een klacht in kan dienen.

Artikel 6

Dit artikel belast het bestuur met de selectie en opleiding van de toetsers. De toetsers dienen te voldoen aan nader door het bestuur te stellen eisen. Voor de uitvoering van een thematisch onderzoek of een incidentenonderzoek wordt het niet strikt noodzakelijk geacht dat de persoon die het onderzoek uitvoert accountant is.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt de periodiciteit van de toetsingen op ten minste eenmaal in de zes jaar. Het is daarmee derhalve niet uitgesloten dat in een periode van zes jaar meer dan een toetsing plaatsvindt. Dat kan aan de orde zijn bij thema-onderzoek of anderszins in gevallen waar een verhoogd risico aanleiding is voor een meer frequente toetsing.

Artikel 8

Dit artikel vormt de grondslag voor een (mede) op risico gerichte benadering van de toetsingen, door accountantspraktijken en accountantsafdelingen te verplichten jaarlijks een monitoringvragenlijst in te vullen. Een accountantspraktijk of accountantsafdeling kan op basis van risico-indicatoren aan een nader onderzoek worden onderworpen.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt het normenkader dat wordt betrokken bij de toetsing van een accountantspraktijk of een accountantsafdeling en de reikwijdte van de toetsing. Wettelijke controles die betrekking hebben op organisaties van openbaar belang worden van toetsingen op

grond van deze verordening uitgesloten. Dergelijke onderzoeken blijven ook na inwerkingtreding van het convenant met de AFM voorbehouden aan de AFM.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt dat de toetsingen worden uitgevoerd aan de hand van toetsingsprogramma's welke worden vastgesteld door het bestuur en van tevoren bekend zullen worden gemaakt.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt dat het bestuur vaststelt welke accountantspraktijken en afdelingen in een jaar in aanmerking komen voor een toetsing. Verder bepaalt dit artikel dat een toetser of een toetsingsteam belast is met de uitvoering van de toetsing. Bij de aanwijzing van een toetser of bij de samenstelling van het toetsingsteam wordt rekening gehouden met de aard en de omvang van de te toetsen accountantspraktijk of accountantsafdeling.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt dat de datum waarop een toetsing is gepland, ten minste zes weken van tevoren aan de te toetsen accountantspraktijk of accountantsafdeling bekend wordt gemaakt. Ook bepaalt dit artikel dat de naam van de toetser of de samenstelling van het toetsingsteam voor de toetsingsdatum bekend wordt gemaakt. Dit is van belang omdat er aanleiding kan bestaan voor de te toetsen accountantspraktijk of accountantsafdeling om één of meerdere toetsers te wraken. Onder omstandigheden kan het bijvoorbeeld zo zijn dat een accountantspraktijk niet getoetst wenst te worden door een openbaar accountant die is verbonden aan of werkzaam is bij een accountantspraktijk die in dezelfde regio dezelfde markt bedient.

Artikel 13

Dit artikel regelt de totstandkoming van het toetsingsverslag. Dit verslag wordt in concept opgesteld door de toetser of het toetsingsteam nadat zij eerst op hoofdlijnen de bevindingen met de accountantspraktijk of accountantsafdeling hebben besproken. De getoetste accountantspraktijk of accountantsafdeling kan op dit conceptverslag schriftelijk commentaar leveren. Met de verwerking van dit commentaar maken de toetsers het toetsingsverslag definitief. Op dit definitieve verslag kan de accountantspraktijk of accountantsafdeling nog een laatste keer reageren.

In het toetsingsverslag neemt de toetser of het toetsingsteam een voorstel voor een eindoordeel op. Ook als het voorstel luidt dat een 'voldoende' eindoordeel moet worden gegeven, kunnen in het conceptverslag toch aanbevelingen worden gedaan voor verbeteringen van het stelsel van kwaliteitsbeheersing. In het geval het voorstel luidt dat een 'voldoet niet en behoeft verbetering' eindoordeel moet worden gegeven, neemt de toetser of het toetsingsteam in het voorstel aanwijzingen op voor maatregelen ter verbetering van het stelsel van kwaliteitsbeheersing. Diezelfde aanwijzingen dienen zij op te nemen als het voorstel luidt om een 'voldoet niet' eindoordeel te geven. Daarnaast wordt bij zo'n voorstel de ernst van de geconstateerde tekortkomingen gemotiveerd door de toetser of het toetsingsteam.

Artikel 14

In het geval zich over de uitvoering van een toetsing een meningsverschil voordoet tussen de toetser(s) en de accountantspraktijk of accountantsafdeling, dan doet het bestuur een bindende uitspraak in het geschil.

Artikel 15 en 16

Deze artikelen regelen de totstandkoming van een eindoordeel. In de eerste plaatst bepaalt artikel 15 dat het bestuur zich beperkt tot een marginale toetsing van het definitieve toetsingsverslag. Op basis van deze marginale toetsing en het commentaar van de accountantspraktijk of de accountantsafdeling op het definitieve toetsingsverslag wordt een eindoordeel vastgesteld. Het eindoordeel kan zijn voorzien van aanwijzingen of aanbevelingen. Een eindoordeel na een toetsing kan als volgt luiden:

- het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep;
- het stelsel van kwaliteitsbeheersing behoeft verbetering en voldoet in opzet of werking op belangrijke onderdelen niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep;
- het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op het accountantsberoep.

In het geval een eindoordeel luidt dat het stelsel verbetering behoeft en niet voldoet aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden, dan is de desbetreffende accountantspraktijk of accountantsafdeling gehouden een verbeterplan in te dienen. Dit verbeterplan dient te worden goedgekeurd. Daarnaast stelt het bestuur een termijn binnen welke het stelsel van kwaliteitsbeheersing in overeenstemming gebracht dient te zijn met de eisen die aan het stelsel van kwaliteitsbeheersing gesteld mogen worden. Met een hertoetsing na afloop van de termijn waarbinnen het stelsel van kwaliteitsbeheersing moet zijn aangepast, wordt geverifieerd of het stelsel van kwaliteitsbeheersing daadwerkelijk in overeenstemming is gebracht met de eisen die daaraan gesteld mogen worden. Indien de uitkomst van een hertoetsing is dat het stelsel van kwaliteitsbeheersing niet voldoet, dan zal in beginsel een advies aan het bestuur worden uitgebracht om een tuchtactie tegen de verantwoordelijke accountant(s) aanhangig te maken.

In het geval het eindoordeel enkel luidt dat het stelsel van kwaliteitsbeheersing niet voldoet, dan is er sprake van zeer ernstige tekortkoming van het stelsel. In beginsel is dan de indiening van een klacht bij de Accountantskamer de aangewezen weg. In dergelijke gevallen volgt geen verbetertraject in de vorm van een verbeterplan, hetgeen overigens niet betekent dat de accountantspraktijk zich niet dient te verbeteren. De accountantspraktijk kwalificeert als een risico en zal dus extra worden gemonitord en zo nodig weer snel worden getoetst. De verordening legt de indiening van een tuchtklacht niet als verplichting op. Er zijn immers omstandigheden denkbaar waarin het niet opportuun is om zonder meer over te gaan tot de indiening van een tuchtklacht.

Artikel 17

In het geval een accountantspraktijk of een accountantsafdeling of een individuele accountant aanleiding ziet om het eindoordeel of het toetsingsverslag openbaar te maken, dan dienen de fundamentele beginselen uit de Verordening gedrags- en beroepscode in acht te worden genomen. Hierbij moet met name worden gedacht aan het beginsel van integriteit. Bij de openbaarmaking dient de datum te worden vermeld waarop de meest recente toetsing of hertoetsing plaatsvond. Op die wijze kan het maatschappelijk verkeer zich een oordeel vormen over de actualiteit van het eindoordeel of het toetsingsverslag.

Artikel 18 en 19

Deze artikelen bepalen dat het bestuur aan de hand van een vooraf vastgesteld thema onderzoeken uit kan voeren bij accountantspraktijken of accountantsafdelingen. In het geval het bestuur besluit tot een themaonderzoek, dient het een aantal zaken vooraf vast te stellen. Zo stelt het bestuur onder andere vast bij welke accountantspraktijken of accountantsafdelingen een themaonderzoek wordt uitgevoerd. Naar aanleiding van een uitgevoerd themaonderzoek stelt het bestuur een verslag vast. Het bestuur kan over het verslag een mededeling doen. In zo'n mededeling worden alleen geanonimiseerde gegevens opgenomen.

Artikel 20 en 21

Signalen uit het maatschappelijk verkeer, bijvoorbeeld uit de pers, kunnen aanleiding vormen om nader onderzoek te verrichten naar een individuele accountant, een accountantspraktijk of een accountantsafdeling. Een signaal uit het maatschappelijk verkeer zal in de regel niet voldoende zijn om een klacht bij de Accountantskamer in te dienen. Een incidentenonderzoek moet uitwijzen of de indiening van een klacht is aangewezen en, zo dat het geval is, daarvoor de grondslag vormen.

Artikel 22 en 23

Deze artikelen regelen de gevallen waarin informatie over een accountantsorganisatie wordt verstrekt aan de AFM.

Artikel 24 en 25

Een accountantspraktijk of een accountantsafdeling kan in omstandigheden verkeren waarbij het niet opportuun is om een toetsing uit te voeren. De omstandigheden die aanleiding kunnen zijn om tijdelijk van een toetsing af te zien, zijn opgenomen in het eerste lid van artikel 24. Een voorbeeld van een omstandigheid die ertoe leidt dat tijdelijk wordt afgezien van een toetsing, is die waarbij het aannemelijk is dat een accountantspraktijk binnen afzienbare tijd ophoudt te bestaan. Een tijdelijke vrijstelling wordt verleend voor ten hoogste een jaar. Wel is het mogelijk de vrijstelling met een jaar te verlengen.

Accountantspraktijken of accountantsafdelingen kunnen ook in aanmerking komen voor een kwaliteitstoetsing door de SRA. Zo'n toetsing is bijvoorbeeld aan de orde als de accountantspraktijk lid is van de SRA. Om dubbele toetsingen te voorkomen, werkt de NBA samen met de SRA. Het stelsel van kwaliteitsborging van de SRA is daarvoor geaccrediteerd door de NBA. De accreditatie beoogt dubbele toetsingen te voorkomen. In de verordening wordt bepaald dat accountantspraktijken of accountantsafdelingen zijn vrijgesteld van toetsingen zolang zij (tevens) binnen het bereik van toetsingen door de SRA vallen. Met dit artikel is niet uitgesloten dat ook de stelsels van kwaliteitsborging van andere organisaties dan de SRA worden geaccrediteerd.

Artikel 26

Dit artikel regelt de accreditatie door de NBA van stelsels van kwaliteitsborging van koepelorganisaties.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt dat de kosten van een accreditatie worden gedragen door de koepelorganisatie. De kosten worden gevormd door het aantal aangevragen dagdelen dat de toetsers gezamenlijk bij de koepelorganisatie aan de toetsing hebben besteed, vermenigvuldigd met het geldende tarief. Dit tarief wordt vastgesteld in een aparte verordening.

Artikel 28

Dit artikel regelt de geheimhouding van de gegevens welke zijn verkregen in het kader van een toetsing. Van deze gegevens kan geen ander gebruik worden gemaakt dan is bepaald in deze verordening, tenzij bij wet anders is bepaald.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt dat het bestuur beslissingsbevoegd is in geschillen die procedureel van aard zijn.

Artikel 30

In de Wet op het accountantsberoep is een wettelijke grondslag opgenomen om de kosten van de werkzaamheden die de NBA verricht ter beoordeling van de kwaliteit van de beroepsuitoefening van een accountant door te berekenen bij haar leden of bij de kantoren waarbij deze leden werkzaam zijn. Dit artikel brengt tot uitdrukking dat deze kosten aan de accountantspraktijk of de onderneming in rekening worden gebracht waar een accountant werkzaam is.

Artikel 31 tot en met 33

Met deze artikelen worden de verordeningen van het NIVRA en de NOvAA ingetrokken die betrekking hadden op de kwaliteitsbeoordelingen.

Artikel 34

Een bijzondere overgangsregeling is nodig voor procedures die in 2013 zijn gestart, maar bij de inwerkingtreding van deze verordening nog niet zijn afgerond. Ook is bepaald dat beslissingen

die op basis van de 'oude' verordeningen zijn genomen, hun werking behouden met als grondslag deze verordening.

Artikel 35

Met dit artikel – dat in afwijking van de rest van de verordening pas in werking treedt als de Verordening gedrags- en beroepscode accountants (VGBA) in werking treedt – worden de definities aangepast aan de dan geldende VGBA waarbij rekening is gehouden dat de VGC per die datum is ingetrokken. De definities uit de VGC zijn voor zover dat noodzakelijk is, overgeheveld naar deze verordening.

Artikel 36

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze verordening en de citeertitel van de verordening.

Ontwerp-Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Definities

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- aan assurance verwante opdracht: de aan assurance verwante opdracht, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep;
- accountantsafdeling: de accountantsafdeling, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- accountantspraktijk: de accountantspraktijk, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- assuranceopdracht: de assuranceopdracht, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- hertoetsing: een hertoetsing als bedoeld in artikel 1 van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- koepelorganisatie: de koepelorganisatie, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- toetsing: een toetsing als bedoeld in artikel 9, eerste lid van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- vrijstellingsverzoek: een verzoek als bedoeld in artikel 25, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- wettelijke controle: een wettelijke controle als bedoeld in artikel 1, onderdeel p van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van deze verordening worden de volgende categorieën van accountantspraktijken en accountantsafdelingen onderscheiden:

Categorie	Definitie
I.	De accountantspraktijk waarbij één accountant werkzaam is of waaraan één accountant is verbonden, met een omzet van ten hoogste € 450.000,- per jaar en welke geen assuranceopdrachten verricht; of de accountantsafdeling waarbij één accountant werkzaam is of waaraan één accountant is verbonden, en welke geen assuranceopdrachten verricht.
II.	De accountantspraktijk waarbij één accountant werkzaam is of waaraan één accountant is verbonden, met een omzet van meer dan € 450.000,- per jaar en welke geen assuranceopdrachten verricht.
III.	De accountantspraktijk of accountantsafdeling waarbij één accountant werkzaam is of waaraan één accountant is verbonden, en welke één of meer assuranceopdrachten verricht.
IV.	De accountantspraktijk of accountantsafdeling waarbij ten hoogste twee accountants werkzaam zijn of waaraan ten hoogste twee accountants zijn verbonden, en welke geen assuranceopdrachten verricht.

- V. De accountantspraktijk of accountantsafdeling waarbij ten hoogste twee accountants werkzaam zijn of waaraan ten hoogste twee accountants zijn verbonden, en welke één of meer assuranceopdrachten verricht.
  - VI. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling welke assuranceopdrachten, of aan assurance verwante opdrachten verricht, waar ten hoogste negen accountants werkzaam zijn of waaraan ten hoogste negen accountants zijn verbonden.
  - VII. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling welke assuranceopdrachten, of aan assurance verwante opdrachten verricht, waar ten minste tien en ten hoogste negenenveertig accountants werkzaam zijn of waaraan ten minste tien en ten hoogste negenenveertig accountants zijn verbonden.
  - VIII. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling welke assuranceopdrachten, of aan assurance verwante opdrachten verricht, waar ten minste vijftig en ten hoogste tweehonderd accountants werkzaam zijn of waaraan ten minste vijftig en ten hoogste tweehonderd accountants zijn verbonden.
  - IX. De accountantspraktijk of de accountantsafdeling welke assuranceopdrachten, of aan assurance verwante opdrachten verricht, waar meer dan tweehonderd accountants werkzaam zijn of waaraan meer dan tweehonderd accountants zijn verbonden.
-

- 2. Het bestuur stelt voor de toepassing van deze verordening vast, tot welke categorie, bedoeld in het vorige lid, een accountantspraktijk of een accountantsafdeling behoort.
- 3. Voor de toepassing van het eerste lid geldt als omzet de omzet in het kalenderjaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de accountantspraktijk voor een toetsing of een hertoetsing wordt aangewezen.
- 4. Voor de toepassing van het eerste lid geldt als peildatum voor de vaststelling van het aantal accountants dat werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantspraktijk of een accountantsafdeling 31 december van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het kalenderjaar waarin de accountantspraktijk of de accountantsafdeling voor een toetsing of een hertoetsing wordt aangewezen.

Hoofdstuk 2 Algemeen

Artikel 3

- 1. Ter vergoeding van de kosten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, brengt het bestuur jaarlijks een tarief per accountant in rekening aan de accountantspraktijk waarbij de accountant werkzaam is of waaraan de accountant is verbonden, of aan de onderneming, de instelling of de overheid en de daarmee gelijk te stellen dienst waartoe de accountantsafdeling behoort waarbij de accountant werkzaam is of waaraan de accountant is verbonden.
- 2. Van de toepassing van het eerste lid zijn uitgezonderd de accountantspraktijken of de accountantsafdelingen die lid zijn van of aangesloten zijn bij een koepelorganisatie waaraan een accreditatie als bedoeld in artikel 26, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen is verleend.
- 3. Onverminderd het eerste lid, brengt het bestuur ter vergoeding van de kosten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, voor de uitvoering van een toetsing of een hertoetsing een bedrag in rekening aan de accountantspraktijk welke is getoetst, of de onderneming, de instelling of de overheid en de daarmee gelijk te stellen dienst waartoe de accountantsafdeling behoort welke is getoetst.

4. Ter bepaling van de hoogte van het bedrag, bedoeld in het derde lid, wordt per categorie van getoetste accountantspraktijk of accountantsafdeling een tarief in rekening gebracht.
5. Onverminderd het eerste en derde lid, brengt het bestuur ter vergoeding van de kosten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, voor de uitvoering van een thematisch onderzoek, bedoeld in artikel 18, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, een bedrag in rekening aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling
6. Onverminderd het eerste en derde lid, brengt het bestuur ter vergoeding van de kosten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, voor de uitvoering van een nader onderzoek, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, een bedrag in rekening aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling.
7. Onverminderd het eerste en derde lid, brengt het bestuur ter vergoeding van de kosten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, voor een periodiek bezoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, een bedrag in rekening aan de accountantsorganisatie.
8. Onverminderd het eerste en derde lid, brengt het bestuur ter vergoeding van de kosten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, voor de uitvoering van een onderzoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Verordening op de Raad voor Toezicht, een bedrag in rekening aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling.

Hoofdstuk 3 Toerekening kosten voor eenmalige handelingen

Artikel 4

Het tarief, bedoeld in artikel 15, achtste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen bedraagt € 1.230,- per beoordeeld verbeterplan.

Artikel 5

Het tarief, bedoeld artikel 25, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen bedraagt:

- a. bij een eerste vrijstellingsverzoek € 205,-;
- b. bij een tweede of volgend vrijstellingsverzoek € 515,-.

Artikel 6

1. Met de koepelorganisatie maakt het bestuur afspraken over de aan een onderzoek in verband met een aanvraag tot accreditatie te besteden uren.
2. De uren bedoeld in het eerste lid, welke een toetser aan het onderzoek besteedt, worden in rekening gebracht tegen een tarief van € 125,- en de uren welke een toetser optredend als teamleider aan het onderzoek besteedt, worden in rekening gebracht tegen een tarief van € 165,-.

Artikel 7

Voor de bepaling van het bedrag, bedoeld in artikel 3, vijfde lid, worden de uren welke een toetser besteedt aan een thematisch onderzoek, in rekening gebracht tegen een tarief van € 125,- en de uren welke een toetser optredend als teamleider besteedt aan een thematisch onderzoek in rekening gebracht tegen een tarief van € 165,-.

Artikel 8

Voor de bepaling van het bedrag, bedoeld in artikel 3, zesde lid, worden de uren welke zijn besteed aan een nader onderzoek, in rekening gebracht tegen een tarief van € 165,-.

Artikel 9

Voor de bepaling van het bedrag, bedoeld in artikel 3, achtste lid, worden de uren welke zijn besteed aan een onderzoek, in rekening gebracht tegen een tarief van € 165,-.

Hoofdstuk 4 Toerekening kosten voor doorlopende kwaliteitsbeoordelingen

Artikel 10

Het tarief, bedoeld in artikel 3, eerste lid, bedraagt €60,- per accountant.

Artikel 11

Voor de bepaling van het bedrag, bedoeld in artikel 3, zevende lid, worden de uren welke zijn besteed aan een periodiek bezoek, in rekening gebracht tegen een tarief van € 165,-.

Hoofdstuk 5 Toerekening kosten voor toetsingen

Artikel 12

1. De tarieven bedoeld in artikel 3, vierde lid, luiden als volgt:

Categorie	Tarief	
	toetsing	hertoetsing
I	€ 1.650,-	€ 3.200,-
II	€ 2.515,-	€ 4.155,-
III	€ 2.515,-	€ 4.155,-
IV	€ 3.025,-	€ 4.870,-
V	€ 4.050,-	€ 6.510,-
VI	€ 5.740,-	€ 9.020,-
VII	€ 29.520,-	€ 44.895,-
VIII	€ 49.200,-	€ 74.825,-
IX	€ 78.720,-	€ 119.720,-

2. In het geval als onderdeel van een toetsing of een hertoetsing een dossier met betrekking tot een wettelijke controle wordt beoordeeld, worden de tarieven bedoeld in het eerste lid, verhoogd met € 1.320,- per beoordeeld dossier met betrekking tot een wettelijke controle.

Hoofdstuk 6 Vergoeding werkzaamheden toetsers

Artikel 13

1. Per toetsing of hertoetsing, wordt aan toetsers de volgende vergoeding toegekend:

Categorie	Vergoeding	
	toetsers	toetsers optredend als teamleider
I	-	€ 1.650,-
II	€ 1.000,-	€ 1.320,-
III	€ 1.000,-	€ 1.320,-
IV	€ 1.000,-	€ 1.650,-
V	€ 1.000,-	€ 2.640,-
VI	€ 1.750,-	€ 2.970,-

2. Voor de uitvoering van een toetsing of een hertoetsing van een accountantspraktijk of een accountantsafdeling welke wordt ingedeeld in categorie VII, VIII of IX of de uitvoering van een thematisch onderzoek, worden de uren welke een toetsers daaraan besteedt vergoed tegen een tarief van € 125,- en de uren welke een toetsers optredend als teamleider daaraan besteedt vergoed tegen een tarief van € 165,-.

3. In het geval als onderdeel van een toetsing of een hertoetsing een dossier met betrekking tot een wettelijke controle wordt beoordeeld, worden de tarieven bedoeld in het eerste lid, derde kolom, verhoogd met € 1.320,- per beoordeeld dossier met betrekking tot een wettelijke controle.

Artikel 14

De uren welke een toetsers optredend als teamleider besteedt aan een nader onderzoek, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, een onderzoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Verordening op de Raad voor Toezicht, of een periodiek bezoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, worden aan hem vergoed tegen een tarief van € 165,-.

Hoofdstuk 7 Overige bepalingen

Artikel 15

1. Toetsers en toetsers optredend als teamleider ontvangen een vergoeding van reis- en verblijfkosten en reistijdkosten overeenkomstig artikel 2 van de Verordening op de kostenvergoedingen.
2. Toetsers en toetsers optredend als teamleider die voor een toetsing, een hertoetsing, thematisch onderzoek of accreditatie worden ingeschakeld, ontvangen in afwijking van artikel 2, zevende lid, van de Verordening op de kostenvergoedingen, een afzonderlijke vergoeding voor de kosten van parkeergelden welke zijn gemaakt in verband met een toetsing, een hertoetsing of een thematisch onderzoek.
3. Toetsers of toetsers optredend als teamleider verzoeken om toepassing van het vorige lid en overleggen daarbij bewijsstukken.

Artikel 16

De in deze verordening genoemde tarieven gelden exclusief omzetbelasting.

Artikel 17

De Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen (Stcrt. 2013, 449) wordt ingetrokken.

Artikel 18

De Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen (Stcrt. 2013, 1404) wordt ingetrokken.

Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 19

1. Op facturen vastgesteld op grond van Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen (Stcrt. 2013, 449) en bekendgemaakt voor 1 januari 2014, blijft genoemde verordening van toepassing zoals deze luidde op 31 december 2013.
2. Op facturen vastgesteld op grond van Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen (Stcrt. 2013, 2013, 1404) en bekendgemaakt voor 1 januari 2014, blijft genoemde verordening van toepassing zoals deze luidde op 31 december 2013.

Artikel 20

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- aan assurance verwante opdracht: de aan assurance verwante opdracht, bedoeld in artikel 1 van de Verordening op de ledengroepen;
- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep;
- accountantsafdeling: de accountantsafdeling, bedoeld in artikel 1 van de Verordening op de ledengroepen;
- accountantspraktijk: de accountantspraktijk, bedoeld in artikel 1 van de Verordening op de ledengroepen;
- assuranceopdracht: de assuranceopdracht, bedoeld in artikel 1, van de Verordening gedrags- en beroepscode accountants;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;

- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- hertoetsing: een hertoetsing als bedoeld in artikel 1 van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- koepelorganisatie: de koepelorganisatie, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- toetsing: een toetsing als bedoeld in artikel 9, eerste lid van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- vrijstellingsverzoek: een verzoek als bedoeld in artikel 25, eerste lid, van de Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen;
- wettelijke controle: een wettelijke controle als bedoeld in artikel 1, onderdeel p van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Artikel 21

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van artikel 20, dat in werking treedt op het tijdstip waarop de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in werking treedt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de kosten kwaliteitsbeoordelingen.

Toelichting

Algemeen

Met deze verordening worden de verordeningen op de kosten van kwaliteitsbeoordelingen zoals deze door de ledenvergaderingen van het NIVRA en de NOvAA op 17 december 2012 zijn vastgesteld, omgezet naar één verordening voor de NBA. Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de verordeningen zoals die tot en met 31 december 2013 gelden, zijn hierbij niet beoogd. Wel zijn de tarieven die gelden in 2013 voor 2014 geïndexeerd met 2,5%.

Volledigheidshalve wordt wel de artikelsgewijze toelichting opnieuw opgenomen bij deze NBA-verordening. Deze toelichting is alleen in technische en redactionele zin aangepast. Zo zijn 'NIVRA en NOvAA' vervangen door 'NBA'. Wel is een overgangsbepaling opgenomen die regelt dat op facturen welke voor 1 januari 2014 zijn vastgesteld op grond van de 'oude' verordeningen en ook voor die datum bekend zijn gemaakt, de oude verordeningen van toepassing blijven. Deze overgangsregeling heeft louter een formeel karakter, aangezien de NBA-verordening inhoudelijk niet afwijkt van de oude NIVRA- en NOvAA-verordeningen met betrekking tot de kosten van kwaliteitsbeoordelingen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de definities van de gebruikte begrippen.

Artikel 2

Dit artikel bevat in de eerst plaats een opsomming van de categorieën van accountantspraktijken en accountantsafdelingen. Verder is in dit artikel bepaald dat het bestuur voor de toepassing van de verordening vaststelt tot welke categorie een accountantspraktijk of accountantsafdeling behoort. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de accountantspraktijk of de accountantsafdeling wordt ingedeeld op basis van de informatie welke jaarlijks met de monitoringvragenlijst wordt verstrekt. Als er aanleiding is om aan deze informatie te twijfelen, dan kan het bestuur echter ook andere bronnen raadplegen en ten grondslag leggen aan de indeling. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de website van de desbetreffende accountantspraktijk of accountantsafdeling.

Artikel 3

Dit artikel bevat de grondslag om de volgende kosten voor de beoordeling van de kwaliteit van een accountant door te berekenen aan de accountantspraktijk of de accountantsafdeling:

- een tarief per accountant voor de doorberekening van de indirecte kosten van de kwaliteitsbeoordeling;

- een tarief voor de uitvoering van een toetsing of een hertoetsing;
- een bedrag voor de uitvoering van een thematisch onderzoek;
- een bedrag voor de uitvoering van een nader onderzoek waartoe risico-indicatoren aanleiding kunnen geven;
- een bedrag voor een periodiek bezoek dat aan houders van een AFM-vergunning wordt afgelegd in het kader van de uitvoering van het convenant tussen de beroepsorganisaties en de AFM;
- een bedrag voor een onderzoek – niet zijnde een incidentenonderzoek – dat wordt ingesteld bij een redelijk vermoeden van niet naleving van voor accountants geldende beroepsnormen.

Artikel 4

In dit artikel is het tarief opgenomen dat in rekening wordt gebracht voor de beoordeling van een verbeterplan.

Artikel 5

In dit artikel zijn de tarieven opgenomen welke in rekening worden gebracht voor de beoordeling van verzoeken tot tijdelijke vrijstelling van een toetsing. Om te voorkomen dat licht gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om tijdelijke vrijstellingen te verzoeken, geldt een verhoogd tarief bij tweede en volgende verzoeken tot vrijstelling.

Artikel 6

Voor organisaties die verzoeken om geaccrediteerd te worden zijn niet de uren vastgesteld die moeten worden besteed om een dergelijk verzoek te kunnen beoordelen. Daarover zullen per verzoek afspraken worden gemaakt. Wel is vastgelegd dat de uren die een toetser aan zo'n onderzoek besteedt in rekening worden gebracht tegen een tarief van € 120,- en de uren die een teamleider aan zo'n onderzoek besteedt, in rekening worden gebracht tegen een tarief van € 160,-.

Artikel 7

Ook voor de uitvoering van een thematisch onderzoek is van tevoren niet vast te stellen hoeveel uren daaraan zullen worden besteed. De te besteden uren zijn immers ook sterk afhankelijk van het thema dat aan het onderzoek ten grondslag wordt gelegd. Wel is vastgelegd dat de uren die een toetser aan een thematisch onderzoek besteedt in rekening worden gebracht tegen een tarief van € 120,- en de uren die een teamleider aan een thematisch onderzoek besteedt, in rekening worden gebracht tegen een tarief van € 160,-.

Artikel 8

Voor de uitvoering van een nader onderzoek waartoe risico-indicatoren aanleiding kunnen geven, is slechts het tarief vastgelegd waartegen de aan zo'n nader onderzoek bestede uren worden afgerekend. Hierbij is slechts het tarief voor een toetser die optreedt als teamleider vermeld. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat dergelijke onderzoeken ook alleen worden uitgevoerd door een toetser welke als teamleider optreedt.

Artikel 9

Voor de uitvoering van een onderzoek – niet zijnde een incidentenonderzoek – dat wordt ingesteld bij een redelijk vermoeden van niet naleving van voor accountants geldende beroepsnormen, is slechts het tarief vastgelegd waartegen de aan zo'n onderzoek bestede uren worden afgerekend. Hierbij is slechts het tarief voor een toetser die optreedt als teamleider vermeld. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat dergelijke onderzoeken ook alleen worden uitgevoerd door een toetser welke als teamleider optreedt.

Artikel 10

In dit artikel is het tarief vastgelegd dat per accountant in rekening wordt gebracht aan een accountantspraktijk of een accountantsafdeling voor de doorberekening van indirecte kosten.

Artikel 11

Voor de uitvoering van een periodiek bezoek dat aan houders van een AFM-vergunning wordt afgelegd in het kader van de uitvoering van het convenant tussen de beroepsorganisaties en de AFM, is slechts het tarief vastgelegd waartegen de aan zo'n bezoek bestede uren worden afgerekend.

Hierbij is slechts het tarief voor een toetser die optreedt als teamleider vermeld. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat een dergelijk bezoek ook alleen wordt afgelegd door een toetser welke als teamleider optreedt.

Artikel 12

Dit artikel bevat in het eerste lid de tarieven die in rekening worden gebracht voor toetsingen en hertoetsingen. Met name voor categorie I blijkt dat de toetsing wordt uitgevoerd door slechts een teamleider. De hertoetsing van een accountantspraktijk of accountantsafdeling in categorie I wordt wel door zowel een teamleider als een toetser uitgevoerd.

Het vaste tarief voor de hertoetsingen is tot stand gekomen door de vaste tarieven die aan toetsers worden vergoed, te verhogen met € 100,- per uur dat normatief aan de hertoetsing is besteed. In het geval van een hertoetsing van een accountantspraktijk of accountantsafdeling in categorie I, geldt een opslag van € 50,- per uur.

In het kader van het convenant met de AFM, wordt bijzondere aandacht besteed aan de uitvoering van opdrachten tot wettelijke controles. Indien in het kader van de toetsing of de hertoetsing een wettelijke controle wordt beoordeeld, wordt daarvoor een afzonderlijk tarief per beoordeelde wettelijke controle in rekening gebracht. Dergelijke dossiers worden altijd alleen door een teamleider beoordeeld. Vooraf zal in een instructie aan teamleiders worden vastgesteld wat in onderscheiden gevallen het aantal te beoordelen dossiers met betrekking tot wettelijke controles dient te zijn. Dit wordt derhalve niet ter beoordeling van de teamleider gelaten.

Artikel 13

Dit artikel bevat in het eerste lid voor de categorieën I tot en met VI de vaste vergoedingen welke aan teamleiders en toetsers worden toegekend. Zoals gezegd, zijn deze voor de uitvoering van een toetsing gelijk aan de tarieven die aan accountantspraktijken en accountantsafdelingen in rekening worden gebracht.

Voor de categorieën VII tot en met IX wordt gewerkt met een vergoeding per besteed uur, aangezien vooraf niet goed is in te schatten hoe de verdeling van de te besteden uren over de teamleider en de verschillende toetsers zal zijn. Voor de beoordeling van een dossier van een wettelijke controle wordt aan een teamleider eenzelfde vergoeding toegekend als het bedrag dat aan de desbetreffende accountantspraktijk of accountantsafdeling in rekening wordt gebracht.

Artikel 14

In dit artikel is bepaald dat de toetser die:

- een onderzoek – niet zijnde een incidentenonderzoek – uitvoert dat wordt ingesteld bij een redelijk vermoeden van niet-naleving van voor accountants geldende beroepsnormen;
- een nader onderzoek uitvoert waartoe risico-indicatoren aanleiding hebben gegeven; of
- een periodiek bezoek aflegt aan een houder van een AFM-vergunning in het kader van het convenant tussen de beroepsorganisaties en de AFM

een vast tarief per uur ontvangt voor de tijd welke hij aan een onderzoek of een bezoek besteedt. Hierbij is slechts het tarief voor een toetser die optreedt als teamleider vermeld. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat de onderzoeken ook alleen worden uitgevoerd door een toetser welke als teamleider optreedt en dat de bezoeken alleen worden afgelegd door een toetser die als teamleider optreedt.

Artikel 15

In dit artikel is bepaald dat toetsers en teamleiders in aanmerking komen voor een vergoeding van reis- en verblijfkosten en een vergoeding van reistijd volgens de daarvoor geldende verordening. Tevens is bepaald dat de toetsers en teamleiders in aanmerking kunnen komen voor een vergoeding van parkeerkosten.

Artikel 16

In dit artikel is vastgelegd dat de genoemde tarieven exclusief omzetbelasting gelden.

Artikel 17 en 18

Deze artikelen regelen de intrekking van de verordeningen met betrekking tot de kosten van kwaliteitsbeoordelingen zoals die door de ledenvergaderingen van het NIVRA en de NOvAA op 17 december 2012 zijn vastgesteld.

Artikel 19

Met dit artikel wordt bepaald dat op facturen welke zijn vastgesteld op grond van de tot 31 december 2013 geldende verordeningen van het NIVRA en de NOvAA en welke facturen ook voor die datum zijn uitgereikt, de tot 31 december 2013 geldende verordeningen van het NIVRA en de NOvAA van toepassing blijven.

Artikel 20

Met dit artikel – dat in afwijking van de rest van de verordening pas in werking treedt als de Verordening gedrags- en beroepscode accountants (VGBA) in werking treedt – worden de definities aangepast aan de dan geldende VGBA waarbij rekening is gehouden dat de VGC per die datum is ingetrokken. De definities uit de VGC zijn voor zover dat noodzakelijk is, overgeheveld naar deze verordening.

Artikel 21

Dit artikel bevat de inwerkingtredingsbepaling en de citeertitel.

Ontwerp-Verordening op de klachtbehandeling

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- accountantskantoor: het accountantskantoor, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- NBA: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2 van de Wet op het accountantsberoep.

Hoofdstuk 2 Toepassingsbereik

Artikel 2

1. Deze verordening is van toepassing op:
  - a. klachten die betrekking hebben op een accountant die niet werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsorganisatie of accountantskantoor waar een klachtenregeling van toepassing is;
  - b. klachten die ingevolge artikel 38a, eerste lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants door de accountantskamer zijn doorgezonden aan de Klachtencommissie; of
  - c. klachten die de klager aan de Klachtencommissie wenst voor te leggen.
2. Deze verordening is niet van toepassing op de klacht, bedoeld in het eerste lid onder b die de klager wenst voor te leggen aan de klachtinstantie van de accountantsorganisatie of het accountantskantoor waarbij de accountant werkzaam is of waaraan hij is verbonden.

Hoofdstuk 3 Klachtencommissie

Artikel 3

Er is een instantie voor de behandeling van klachten tegen accountants: de Klachtencommissie.

Artikel 4

1. De Klachtencommissie bestaat uit de volgende leden:
  - a. een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter;
  - b. vier accountants met een RA-titel;
  - c. vier accountants met een AA-titel.
2. De Klachtencommissie wordt bijgestaan door een of meer secretarissen.
3. De leden en de secretaris worden benoemd door het bestuur van de NBA.
4. De zittingsduur van de leden bedraagt vier jaar. Herbenoeming is eenmalig mogelijk.
5. Door de voorzitter wordt, in overleg met de secretaris, beslist welke leden met de behandeling van een klacht over een accountant worden belast met dien verstande dat daaraan in ieder geval deelnemen een voorzitter en twee accountants.
6. Wanneer een lid van de Klachtencommissie betrokken is geweest bij de gedraging waarop de klacht betrekking heeft of in relatie staat tot de klager of de betrokken accountant, neemt dit lid niet aan de behandeling van de klacht deel.
7. Op verzoek van de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft of de klager, kunnen leden die een zaak behandelen, worden gewraakt op grond van feiten en omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van de Klachtencommissie schade zou kunnen lijden.

Artikel 5

1. Het lidmaatschap van de Klachtencommissie eindigt:
  - a. op verzoek van het lid;
  - b. bij het bereiken van de zeventigjarige leeftijd;
  - c. bij het verstrijken van de zittingsduur;
  - d. bij doorhaling in het accountantsregister als bedoeld in artikel 43 van de Wet op het accountantsberoep;

- e. bij overlijden.
- 2. Het lid van de Klachtencommissie, dat ingevolge sub b of c van het eerste lid aftreedt, kan op verzoek van de voorzitter zijn functie behouden met betrekking tot die zaken aan welke behandeling hij heeft deelgenomen, doch die op het tijdstip van zijn aftreden nog niet zijn afgedaan.
- 3. Aftreden geschiedt volgens een door het bestuur van de NBA vast te stellen rooster. Het rooster wordt zodanig ingericht dat jaarlijks niet meer dan twee accountants met RA-titel en twee accountants met AA-titel gelijktijdig aftreden.

Hoofdstuk 2 Klachtbehandeling

Artikel 6

- 1. Een ieder die wil klagen over de wijze waarop een accountant zich bij de uitoefening van zijn beroep jegens hem heeft gedragen, kan hierover schriftelijk een klacht indienen bij de Klachtencommissie.
- 2. De accountant, bedoeld in artikel 2, eerste lid onder a, stuurt een door hem ontvangen klacht onverwijld door aan de Klachtencommissie.
- 3. Een klacht kan niet over de hoogte van een declaratie gaan.

Artikel 7

- 1. De klacht wordt ondertekend en bevat ten minste:
  - a. de naam en het adres van de klager;
  - b. de naam en het adres van de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft;
  - c. de dagtekening;
  - d. een omschrijving van de gedraging waartegen de klacht is gericht alsmede de redenen omtrent de klachtwaardigheid daarvan.
- 2. Indien de klacht, het verweer of aanvullende gegevens of bescheiden in een vreemde taal zijn gesteld en een vertaling voor een goede behandeling van de klacht noodzakelijk is, draagt de indiener zorg voor een vertaling.
- 3. De klacht kan ook een voorstel voor afwikkeling van de klacht bevatten.
- 4. De secretaris van de Klachtencommissie is op verzoek behulpzaam bij het adresseren van de klacht.

Artikel 8

- 1. De Klachtencommissie is niet verplicht de klacht in behandeling te nemen:
  - a. indien zij betrekking heeft op een gedraging die door de indiening van een klacht aan het oordeel van de klachtencommissie of een klachtinstantie van een accountantsorganisatie of accountantskantoor is onderworpen, dan wel onderworpen is geweest;
  - b. indien zij betrekking heeft op een gedraging die langer dan drie jaar na constatering daarvan of langer dan zes jaar vóór indiening van de klacht, heeft plaatsgevonden;
  - c. indien zij betrekking heeft op een gedraging die door de indiening van een klacht aan het oordeel van de accountantskamer is onderworpen, dan wel onderworpen is geweest;
  - d. zolang ter zake van de gedraging waarop de klacht betrekking heeft een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en ter zake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is.
- 2. De Klachtencommissie neemt een klacht niet in behandeling indien niet is voldaan aan enig bij verordening gesteld vereiste voor het in behandeling nemen van klachten.
- 3. De voorzitter van de Klachtencommissie beslist op voordracht van de secretaris omtrent het niet in behandeling nemen van een klacht.
- 4. Van het niet in behandeling nemen van de klacht stelt de Klachtencommissie klager zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het klaagschrift schriftelijk in kennis.

Artikel 9

De Klachtencommissie draagt zorg voor een zorgvuldige afhandeling van de klacht.

Artikel 10

- 1. De klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft kunnen zich door een gemachtigde laten bijstaan of laten vertegenwoordigen.

2. De Klachtencommissie kan van een gemachtigde een schriftelijke machtiging verlangen.
3. De Klachtencommissie kan bijstand of vertegenwoordiging door een persoon tegen wie ernstige bezwaren bestaan, weigeren.
4. Het derde lid is niet van toepassing ten aanzien van advocaten.

Artikel 11

1. De Klachtencommissie bevestigt de ontvangst van het klaagschrift schriftelijk.
2. Aan de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft wordt een afschrift van het klaagschrift alsmede van de daarbij meegezonden stukken toegezonden.
3. De accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, wordt de gelegenheid geboden om binnen vier weken een schriftelijke reactie in te dienen.

Artikel 12

1. De Klachtencommissie stelt de klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in de gelegenheid te worden gehoord.
2. Van het horen kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is.
3. Van het horen wordt een verslag gemaakt.

Artikel 13

De klacht vervalt zodra klager aan de Klachtencommissie te kennen geeft dat:

- a. de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, naar tevredenheid aan zijn klacht tegemoet is gekomen;
- b. hij zijn klacht intrekt.

Artikel 14

1. De Klachtencommissie handelt de klacht zo spoedig mogelijk af, doch uiterlijk binnen 26 weken.
2. De termijn kan worden opgeschort met ingang van de dag waarop door de Klachtencommissie is verzocht:
  - a. een verzuim als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van deze verordening te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken;
  - b. aanvullende gegevens of bescheiden te verstrekken, tot de dag waarop zij zijn verstrekt of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
3. De afhandeling wordt geschorst indien partijen de intentie kenbaar hebben gemaakt om gezamenlijk tot overeenstemming te komen.
4. De afhandeling kan voor ten hoogste vier weken worden verdaagd.
5. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft.

Artikel 15

1. De Klachtencommissie stelt de klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van haar bevindingen inzake de klacht alsmede van een eventuele aanbeveling.
2. De beslissing van de Klachtencommissie strekt tot:
  - a. gegrondverklaring van de klacht; of
  - b. ongegrondverklaring van de klacht.
3. Indien de klacht betrekking heeft op een handelen of nalaten als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Wet tuchtrechtspraak accountants wordt in de beslissing gemeld dat alsnog een klacht kan worden ingediend bij de accountantskamer.
4. De Klachtencommissie kan haar beslissing toezenden aan het bestuur van de NBA, de accountantskamer en het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Artikel 16

1. De secretaris van de Klachtencommissie draagt zorg voor de registratie van de ingediende klachten.
2. De Klachtencommissie publiceert jaarlijks het aantal, de aard en de afhandelingsduur van klachten alsmede het aantal naar andere instanties doorgestuurde klachten.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 17

1. Bij de inwerkingtreding van deze verordening, wordt de Klachtencommissie gevormd door de leden van de Klachtencommissie zoals deze per 30 juni 2013 was samengesteld.
2. Besluiten genomen op grond van de Verordening op de klachtbehandeling (Stcrt. 2008, 253) en de Verordening op de klachtbehandeling (Stcrt. 2008, 167) die gelden op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, worden geacht te zijn genomen op grond van deze verordening, onder dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden.

Artikel 18

In artikel 1 komt de definitie van accountantskantoor te luiden:

- accountantskantoor: het accountantskantoor, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;

Artikel 19

De Verordening op de klachtbehandeling (Stcrt. 2008, 253) wordt ingetrokken.

Artikel 20

De Verordening op de klachtbehandeling (Stcrt. 2008, 167) wordt ingetrokken

Artikel 21

1. Deze verordening treedt in werking op de tweede dag na publicatie in de Staatscourant en werkt terug tot 1 juli 2013, met uitzondering van artikel 18, dat in werking treedt op het tijdstip waarop de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in werking treedt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de klachtbehandeling.

Toelichting

Algemeen

Tuchtrecht

Het tuchtrecht dient het belang van een goede beroepsuitoefening. Met de Wet tuchtrechtspraak accountants (hierna: Wtra) kwam een einde aan de behandeling van klachten door de Raad van Tucht. Klachten betreffende de uitoefening van het beroep kunnen worden voorgelegd aan de accountantskamer te Zwolle.

Op grond van artikel 38a, eerste lid, van de Wtra kan de voorzitter van de accountantskamer een klacht alvorens deze in behandeling te nemen, doorsturen naar de instantie die daarvoor bij verordening van de NBA is aangewezen, in het geval de klacht zich daarvoor leent en indien uit het klaagschrift blijkt, dat de klacht niet aan deze instantie is voorgelegd. Het zal in dergelijke gevallen merendeels gaan om bejegeningklachten; de klager zoekt genoegdoening. Voor bejegeningklachten is een klachtenprocedure doorgaans effectiever dan een tuchtrechtelijke procedure.

De accountantskamer informeert de klager wiens klacht wordt doorgezonden over de bevoegdheid om indien de klachtbehandeling niet tot een bevredigende uitkomst leidt, een nieuwe klacht in te dienen bij de accountantskamer.

In de Verordening op de klachtbehandeling is de secretaris van de Klachtencommissie aangewezen als centraal loket waarnaar de accountantskamer de klacht op grond van artikel 38a, eerste lid, van de Wtra kan doorsturen. De secretaris van de Klachtencommissie zorgt er vervolgens, in overleg met klager, voor dat de klacht wordt voorgelegd aan de gewenste instantie voor klachtbehandeling.

Klachtrecht

In het klachtrecht staat de klager centraal. Klachtbehandeling draagt bij aan het herstel van vertrouwen van cliënten in de beroepsuitoefening. De klachtbehandeling is er mede op gericht partijen

nader tot elkaar te brengen. Het oordeel van de Klachtencommissie omtrent een klacht kan hier aan bijdragen.

In artikel 19, tweede lid onder c, van de Wet op het accountantsberoep is vastgelegd dat de ledenvergadering van de NBA een verordening vaststelt over de behandeling van klachten. De wetgever laat daarbij in het midden of klachten worden behandeld door de organisatie waarbinnen de betrokken accountant werkzaam is of door een speciaal voor dat doel in het leven geroepen instantie zoals een Klachtencommissie. Van belang is alleen dat de klacht serieus en objectief wordt behandeld.

In de Verordening op de klachtbehandeling is gekozen om aan te sluiten bij de reeds voor accountantsorganisaties en accountantskantoren bestaande klachtenregelingen.

Thans zijn accountantsorganisaties en accountantskantoren ingevolge de artikelen 25 van het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta), artikel 32 van de Verordening accountantsorganisaties (Vao) en artikelen 27 en 55 van de Nadere voorschriften accountantskantoren ter zake van assurance-opdrachten (Nvak) reeds gehouden een klachtenregeling op te stellen.

De opzet van de Wtra is in overeenstemming met de bevindingen in het rapport van de commissie Huls getiteld "Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht." Uit paragraaf 2.1 van het rapport blijkt dat voor het opzetten van een interne klachtenprocedure een zekere omvang van het bedrijf nodig is. De commissie Huls komt tot de volgende conclusie: "Indien een beroepsgroep met name uit eenmanskantoren of kleine kantoren bestaat, is de kans op het verwezenlijken van een goed werkende interne klachtenregeling niet groot."

Bij de bestaande praktijk, waarbij accountantsorganisaties en accountantskantoren de zorg hebben voor een klachtenregeling, wordt aangesloten. Uitgangspunt is dat de klacht wordt behandeld door de Klachtencommissie als er geen andere klachtregeling van toepassing is c.q. als de klager een voorkeur uitsprekt voor behandeling door de Klachtencommissie.

Teneinde rechtsgelijkheid te bevorderen tussen de verschillende instanties voor klachtbehandeling wordt accountantsorganisaties en accountantskantoren aanbevolen hun procedures af te stemmen op die van de Klachtencommissie. Op deze wijze wordt een heldere, zorgvuldige wijze van klachtbehandeling gewaarborgd. In dit verband heeft het bestuur een model voor klachtbehandeling beschikbaar gesteld.

In het rapport "Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht" komt naar voren dat het voor klager duidelijk dient te zijn waar hij zijn klacht kan neerleggen. Volgens de commissie Huls dient een loket te worden ingericht dat de klacht bekijkt en behulpzaam is bij het vinden van de instantie die het best in staat is de klacht af te handelen. De secretaris van de Klachtencommissie zal deze loketfunctie uitoefenen. De mogelijke instanties waaraan de klacht kan worden gericht zijn de accountantsorganisatie of het accountantskantoor waar de betrokken accountant werkzaam is, de Klachtencommissie, dan wel de Raad voor Geschillen of de accountantskamer. De secretaris zal zuiver faciliterend werken en kan een klager niet afhouden van het voorleggen van een klacht aan een bepaalde instantie.

Verhouding tussen tuchtrecht, klachtrecht en civielrechtelijke geschillen

De commissie Huls duidt de afhandeling van klachten, voordat de tuchtrechter eraan te pas komt, aan als de voorfase. De voorfase heeft als uitgangspunt genoegdoening van de klager. De nadruk ligt daarbij op het bereiken van overeenstemming tussen de betrokken accountant en de klager. Klachten in de voorfase worden behandeld door de accountantsorganisatie of het accountantskantoor waar een klachtenregeling van toepassing is, of de Klachtencommissie. Tevens merkt de Commissie Huls op dat er een onderscheid is in de aard van de ingediende klachten. De tuchtrechter kijkt naar de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Bij de klachtenprocedure wordt gekeken naar de wijze waarop de beroepsbeoefenaar zich jegens de klager heeft gedragen.

De Klachtencommissie geeft haar oordeel op een bij haar ingediende klacht indien de betrokken accountant en de klager er niet in slagen om overeenstemming te bereiken. De klager kan zich na de

procedure bij de Klachtencommissie tot de accountantskamer wenden wanneer het handelen of nalaten van de betrokken accountant in strijd is met artikel 22 van de Wtra.

Het is niet mogelijk een klacht aan de Klachtencommissie voor te leggen die reeds eerder in behandeling is genomen door een accountantsorganisatie of accountantskantoor waar een klachtenregeling van toepassing is. Forumshoppen is ongewenst en gaat voorbij aan het doel van het klachtrecht. Het is immers niet goed voorstelbaar dat bij een andere klachtinstantie wel overeenstemming wordt bereikt.

De Raad voor Geschillen is bevoegd om kennis te nemen van civielrechtelijke geschillen. De taken en bevoegdheden van de Raad worden geregeld in de Verordening op de Raad voor Geschillen. Aan de Raad kunnen onder andere klachten worden voorgelegd over de hoogte en opbouw van de declaraties van een accountant. Ook kunnen geschillen worden voorgelegd die betrekking hebben op het vergoeden van geleden schade en het achterhouden van stukken.

Procedure Klachtencommissie

De procedure bij de Klachtencommissie is gebaseerd op de procedure beschreven in afdeling 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Een klacht vangt aan met een klaagschrift. Een afschrift van het klaagschrift en de daarbij meegezonden stukken worden toegezonden aan de accountant. Laatstgenoemde wordt de gelegenheid geboden om binnen vier weken een schriftelijke reactie in te dienen. In een volgend stadium worden partijen uitgenodigd voor een hoorzitting. Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt. In iedere fase, ook tijdens de hoorzitting, kunnen partijen tot overeenstemming komen. De voorzitter van de Klachtencommissie kan hiertoe aansporen. Als partijen niet tot overeenstemming komen geeft de Klachtencommissie een oordeel. De Klachtencommissie stelt de klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft schriftelijk en gemotiveerd in kennis van de bevindingen van het onderzoek naar de klacht alsmede van de eventuele aanbeveling. Klachten worden binnen 26 weken afgehandeld. De afhandeling kan vier weken worden verdaagd.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In dit artikel zijn definities van begrippen opgenomen. De definities dienen ter nadere bepaling van begrippen, zoals deze in de Verordening op de klachtbehandeling worden gebruikt.

Artikel 2

Dit artikel regelt het toepassingsbereik van de verordening.

Artikel 3

De bevoegdheid tot het instellen van een Klachtencommissie is gebaseerd op artikel 19, tweede lid onder c, van de Wet op het accountantsberoep.

Artikel 4

In dit artikel wordt de samenstelling van de Klachtencommissie geregeld. De benoeming van de leden van de Klachtencommissie is voor een periode van vier jaar en geschiedt door het bestuur van de NBA.

De voorzitter bepaalt in overleg met de secretaris welke leden een bepaalde klacht behandelen. De Klachtencommissie kan op dit punt beleid vaststellen. Daarin zal in ieder geval worden opgenomen dat een klacht die een RA betreft wordt behandeld door minimaal één RA en een klacht die een AA betreft door minimaal één AA.

Een van de beginselen van het klachtprocesrecht is dat van onpartijdigheid. De gekozen formulering 'betrokken is geweest bij de gedraging' maakt duidelijk dat niet alleen de persoon die de concrete gedraging heeft gepleegd is uitgesloten als behandelaar van de klacht. Bij klachten over een concreet handelen kunnen meer personen betrokken zijn. Dan geldt dat geen van die personen de klacht over die gedraging mag behandelen. Ook een lid van de Klachtencommissie die in enige relatie staat tot de klager of de betrokken accountant wordt niet voor de behandeling aangewezen.

De leden van de Klachtencommissie die voor behandeling van een klacht zijn aangewezen kunnen door zowel klager als de accountant tegen wiens gedraging de klacht is gericht worden gewraakt. Een wrakingsverzoek dient onderbouwd te worden met feiten of omstandigheden die de partijdigheid van de Klachtencommissie aannemelijk maakt.

Artikel 5

Het bestuur van de NBA stelt een rooster van aftreden voor de leden van de Klachtencommissie op. Aldus wordt voorkomen dat de in de Klachtencommissie opgebouwde kennis en ervaring door het gelijktijdig aftreden van alle leden grotendeels verloren gaat.

In verband met een efficiënte afhandeling van een klacht is bepaald dat indien een lid van de Klachtencommissie aftreedt in verband met het bereiken van de zeventigjarige leeftijd of het verstrijken van zijn benoemingsperiode, dit lid op verzoek van de voorzitter zijn functie kan behouden met betrekking tot die zaken aan welke behandeling hij heeft deelgenomen. Op deze wijze hoeft een zaak niet overgedragen te worden aan een ander lid, hetgeen tijd- en kostenbesparend werkt.

Artikel 6

Er is pas sprake van een klacht in de zin van de verordening als deze op schrift is gesteld. Niet vereist is dat de klager in zijn schrijven vermeldt dat hij een klacht wenst in te dienen. Indien uit het schrijven blijkt dat geklaagd wordt over “de wijze waarop een accountant zich in de uitoefening van zijn beroep jegens hem heeft gedragen” is dat voldoende.

Onder de Wet op de registeraccountants en de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten waren accountants ‘bij het beroepsmatig handelen’ onderworpen aan tuchtrechtspraak. Met de invoering van de Wet op het accountantsberoep (Wab) is de zinsnede ‘bij het beroepsmatig handelen’ verduidelijkt tot: ten aanzien van de uitoefening van zijn beroep. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat geen inhoudelijke wijziging is beoogd. Met de formulering van het eerste lid van deze verordening is aangesloten bij artikel 42 Wab.

De Klachtencommissie behandelt klachten die zien op een gedraging van een accountant in de uitoefening van zijn beroep. Hierbij wordt opgemerkt dat de zinsnede “de wijze waarop een accountant zich in de uitoefening van zijn beroep jegens hem heeft gedragen” zowel een handelen als nalaten omvat. Nalaten van handelen is immers ook een wijze waarop iemand zich kan gedragen.

De verordening voorziet niet in een algemeen klachtrecht in de zin dat een ieder de mogelijkheid krijgt over feiten die hem of haar ter ore zijn gekomen te klagen. Dit blijkt reeds uit de woorden ‘jegens hem’ in dit artikel.

Teneinde te bewerkstelligen dat schriftelijke ingediende klachten worden behandeld door een bevoegde instantie voor klachtbehandeling, is bepaald dat accountants, die niet werkzaam zijn voor een accountantsorganisatie of accountantskantoor waarop een klachtenreglement van toepassing is, klachten die bij hen worden ingediend doorsturen. Het doorsturen van de klacht dient zonder uitstel te gebeuren. Ook als de accountant naar aanleiding van de klacht aanleiding ziet om samen met de cliënt tot een oplossing te komen, moet hij de klacht onverwijld doorsturen.

Er is voor gekozen geschillen die enkel zien op de hoogte van de declaratie niet onder het klachtbegrip te laten vallen, omdat hiervoor al een instantie bestaat: de Raad voor Geschillen. De Raad voor Geschillen is geschikt indien het klager gaat om de te betalen vergoeding voor geleverde diensten, waarbij deze raad door middel van bindend advies kan bepalen wat er met de declaratie dient te geschieden. Indien een klacht uit meerdere onderdelen bestaat dan blijft slechts het klachtonderdeel buiten beschouwing dat ziet op de hoogte van de declaratie.

Artikel 7

De klacht wordt ondertekend en dient ten minste de naam en het adres van de klager en de accountant op wiens gedraging de klacht is gericht, de dagtekening en een omschrijving van de gedraging waartegen de klacht is gericht te bevatten. De klager dient zijn stellingen met bewijsstukken te onderbouwen. Een omschrijving van de redenen omtrent de klachtwaardigheid van de gedraging kan onder meer bestaan uit een verwijzing naar de bepalingen die volgens de klager geschonden zijn.

Gelet op het karakter van de procedure bevat de klacht bij voorkeur een voorstel voor afwikkeling. Op die manier is het voor de accountant op wiens gedraging de klacht is gericht duidelijk op welke wijze hij aan klager tegemoet kan komen.

Indien de klacht, het verweer of aanvullende gegevens of bescheiden in een vreemde taal zijn gesteld, behoort het tot de zorg van de indiener daarvan om een vertaling te verzorgen, opgesteld door een beëdigd vertaler.

In vierde lid komt de loketfunctie van de secretaris van de Klachtencommissie tot uitdrukking. Als er de mogelijkheid is om de klacht bij een accountantsorganisatie of accountantskantoor te laten afhandelen, kan klager hiervoor - ook als hij zich al tot de Klachtencommissie heeft gewend - kiezen.

Artikel 8

Indien het klaagschrift voldoet aan de daarvoor geldende vereisten betekent dit dat in beginsel een behandelingsplicht bestaat. In artikel 9 is voorzien in de bevoegdheid om een klacht in bepaalde gevallen buiten behandeling te laten.

Een beslissing op een klacht is gericht op genoegdoening van de klager. Indien een klager het niet eens is met de beslissing en opnieuw een klacht – met betrekking tot hetzelfde feitencomplex – indient kan de Klachtencommissie besluiten om de klacht niet in behandeling te nemen. Een klager die het niet eens is met de uitspraak van de accountantskamer kan zich wenden tot het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Het verdedigingsbeginsel staat eraan in de weg dat een accountant lange tijd na de gedraging geconfronteerd kan worden met een klacht. Het kan buitengewoon lastig zijn om jaren na dato de relevante feiten en omstandigheden te verzamelen en te beoordelen. Bij het bepalen van de indieningstermijn is aangesloten bij hetgeen de wet daarover bepaalt ten aanzien van de procedure bij de Accountantskamer. Voorts zal de Klachtencommissie aansluiten bij de uitleg die het College van Beroep voor het bedrijfsleven en de accountantskamer aan de wettelijke bepaling van de indieningstermijn geven.

Indien niet is voldaan aan enig bij verordening gesteld vereiste voor het in behandeling nemen van klachten hoeven deze op grond van artikel 9, tweede lid, niet in behandeling te worden genomen. Te denken valt hierbij aan een klacht die ziet op de hoogte van een declaratie (artikel 6) of een klaagschrift dat blijvend niet aan de vormvoorschriften voldoet (artikel 7).

Van het niet in behandeling nemen van de klacht wordt klager zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het klaagschrift schriftelijk in kennis gesteld.

Artikel 9

De Klachtencommissie draagt zorg voor een zorgvuldige klachtbehandeling. Belangrijk element van de zorgplicht is dat er een vaste gedragsrichtlijn wordt ontwikkeld voor een behoorlijke klachtbehandeling. Zo zal de Klachtencommissie hoor- en wederhoor toepassen en kan de Klachtencommissie bijvoorbeeld in het kader van een goede procesorde termijnen stellen aan het indienen van bescheiden.

Artikel 10

Klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft kunnen zich tijdens de procedure laten bijstaan. Een gemachtigde hoeft niet een jurist te zijn maar kan bijvoorbeeld ook een accountant of een andere vrij beroepsbeoefenaar zijn. Niet-advocaten kunnen worden geweigerd als gemachtigde.

Indien een gemachtigde namens klager een klacht indient bij de Klachtencommissie, dan vereist een zorgvuldige klachtbehandeling dat alle contacten in de procedure van klachtbehandeling via deze gemachtigde lopen. Dit geldt ook voor de uitnodiging voor een hoorzitting.

Artikel 11

De verplichting om de ontvangst van een klaagschrift schriftelijk te bevestigen, komt de rechtszekerheid van de klager ten goede. Het tijdstip van de ontvangst van de klacht is immers van belang voor de afhandelingstermijn. De datum van ontvangst zal derhalve worden genoemd in de bevestiging.

Het verdedigingsbeginsel brengt met zich dat behalve klager ook de persoon op wiens gedraging de klacht betrekking heeft wordt gehoord. Dat kan natuurlijk alleen als deze persoon op de hoogte is van de klacht en de stukken waarin deze is neergelegd en onderbouwd. Derhalve is voorgeschreven dat hij een afschrift van het klaagschrift en van de daarbij meegezonden stukken ontvangt.

Artikel 12

De hoorplicht vormt een essentieel onderdeel van de klachtprocedure. De hoorplicht moet consequent worden toegepast bij de behandeling. Het horen is om de volgende redenen van cruciaal belang. In de eerste plaats kan niet iedereen schriftelijk zijn gedachten goed formuleren. Het horen biedt de klager dan de mogelijkheid om zijn mening mondeling aan de Klachtencommissie over te brengen. Ook kan het horen ertoe dienen dat nadere informatie wordt ingewonnen. Door de uitwisseling van informatie en wederzijdse inzichten tijdens het horen wordt het vertrouwen van de klager in de Klachtencommissie versterkt, óók als hij geen gelijk krijgt. Tijdens het horen kan de voorzitter van de Klachtencommissie nagaan of partijen tot overeenstemming kunnen komen.

Het initiatief tot horen ligt bij de Klachtencommissie. De precieze gang van zaken tijdens het horen is niet vastgelegd, immers klachten kunnen onderling sterk verschillen.

Zowel klager als de accountant op wiens gedraging de klacht is gericht moeten in de gelegenheid worden gesteld hun standpunten mondeling toe te lichten alvorens een oordeel over de klacht wordt gegeven. Het horen kan plaatsvinden direct na ontvangst van de klacht of nadat de klacht eerst is onderzocht. Indien het laatste plaatsvindt, dan heeft dit als voordeel dat van het horen kan worden afgezien wanneer uit onderzoek blijkt dat de klacht naar tevredenheid kan worden opgelost. Het verdient de voorkeur partijen in elkaars aanwezigheid te horen.

Soms volstaat de Klachtencommissie met een vermelding in de beslissing van wat tijdens het horen is gezegd, dan weer wordt een apart verslag van het horen opgesteld. Ten behoeve van het verslag kan gebruik worden gemaakt van een geluidsopname. De geluidsopname is voor intern gebruik en zal derhalve niet aan partijen worden afgegeven. In het verslag worden de hoofdlijnen van het verhandelde tijdens het horen schriftelijk vastgelegd. Het is niet nodig dat het gesprokene woordelijk wordt weergegeven. Wel moet er tenminste sprake zijn van een zakelijke en representatieve weergave van het verhandelde tijdens de hoorzitting.

Zowel klager als de betrokken accountant hebben recht op inzage in het verslag. Slechts in een beperkt aantal gevallen mag van het horen worden afgezien, namelijk wanneer er sprake is van kennelijke ongegrondheid van de klacht, of indien de klager of de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft beiden hebben verklaard geen gebruik te willen maken van hun recht om gehoord te worden. Het spreekt voor zich dat de hoorplicht eveneens vervalt zodra de accountant op wiens gedraging de klacht is gericht naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet is gekomen alsook indien de klacht niet (verder) in behandeling wordt genomen.

Indien op voorhand uit het klaagschrift blijkt dat de aangevoerde gronden nimmer tot gegrondheid van de klacht kunnen leiden, vervalt de verplichting tot het horen van de klager. De klacht is dan kennelijk ongegrond. Het horen voegt in een dergelijk geval weinig toe en weegt niet op tegen de daarmee gemoeide inspanningen van de Klachtencommissie. Om vast te stellen dat er sprake is van een kennelijk ongegronde klacht is enig onderzoek van de klacht vereist, hoe beperkt in diepgang ook. Van kennelijk ongegrond kan sprake zijn als de accountant tegen wie de klacht is gericht geen enkele bemoeienis heeft gehad, of indien op voorhand, op grond van door de klager beschikbaar gestelde gegevens, direct duidelijk is dat de klacht ongegrond is. Wanneer klager niet wordt gehoord vanwege een kennelijk ongegronde klacht, dan moet de reden daarvan expliciet in de beslissing worden gemotiveerd.

Artikel 13

Bij klachtbehandeling ligt de nadruk op het middels overleg bereiken van overeenstemming. Het is voor partijen mogelijk om schriftelijk ingediende klachten informeel af te handelen, mits komt vast te staan dat klager daarmee tevreden is. Dit kan al nadat de accountant wordt geïnformeerd omtrent de klacht en daaropvolgend contact heeft opgenomen met klager, maar ook tijdens of na de hoorzitting. Indien tussen partijen consensus bestaat is het niet nodig om het gehele behandelingstraject te doorlopen.

De klager heeft daarnaast de mogelijkheid om op elk moment de klacht in te trekken. De Klachtencommissie zal dan de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft van de intrekking verwittigen en de zaak sluiten.

Artikel 14

De beslistermijn is vastgesteld op 26 weken. Incidenteel kan de beslissing worden verdaagd voor een periode van maximaal vier weken. Verder uitstel is niet mogelijk. Van de verdaging moet, vóór ommekomst van de vastgestelde beslistermijn, een schriftelijke mededeling worden gedaan aan zowel klager als de betrokken accountant.

Het tijdstip van ontvangst van het klaagschrift door de Klachtencommissie is bepalend voor de vaststelling van de behandelingsduur.

Artikel 15

Na afsluiting van het onderzoek moet de Klachtencommissie aan klager en de accountant op wiens gedraging de klacht betrekking heeft schriftelijk zijn bevindingen en eventuele aanbeveling mededelen. Indien een klacht deels gegrond wordt verklaard moet de Klachtencommissie aangeven welk klachtonderdeel gegrond wordt geacht en welk deel ongegrond. Het is een vereiste van zorgvuldige klachtbehandeling dat het oordeel van de Klachtencommissie over de gegrondheid van een klacht wordt gemotiveerd.

Onder bevindingen wordt een weergave van de feiten verstaan die tijdens het klachtonderzoek zijn komen vast te staan. Op grond van deze bevindingen zal de Klachtencommissie zich een oordeel vormen over de gang van zaken en daaraan wellicht een aanbeveling aan verbinden. De bevindingen hoeven niet altijd tot een aanbeveling te leiden, zo blijkt uit de toevoeging 'eventuele'.

Het oordeel over de gegrondheid van de klacht vormt de kern van de schriftelijke reactie van de Klachtencommissie, de bevindingen gaan eraan vooraf en de aanbeveling kan erop volgen.

Het geven van een oordeel over de klacht betekent dat in de beslissing een gegrond- dan wel ongegrondverklaring van de klacht moet worden uitgesproken.

De bevindingen en aanbeveling zijn niet gericht op rechtsgevolg, de kennisgeving hiervan is bijgevolg geen besluit in de zin van de Awb.

Tegen het oordeel van de Klachtencommissie staat géén verzet, bezwaar of beroep open. Een klager wordt uitdrukkelijk gewezen op de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de accountantskamer indien de klacht betreft een handelen of nalaten als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Wtra.

In het kader van kennisdeling kan de Klachtencommissie besluiten haar beslissing toe te zenden aan het bestuur van de NBA, de accountantskamer en het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Artikel 16

De Klachtencommissie publiceert jaarlijks het aantal, de aard en de afhandelingsduur van klachten. Ook wordt aangegeven hoeveel klachten zijn doorgezonden. Er zijn geen vormvereisten ten aanzien van de publicatie. De vorm kan een jaarverslag zijn, maar publicatie op internet is eveneens mogelijk.

Gelet op de aard van de klachtbehandeling - het nader tot elkaar brengen van partijen - zal er weinig tot geen precedentwerking uitgaan van de beslissingen van de Klachtencommissie. Dientengevolge zullen de beslissingen niet worden gepubliceerd.

Artikel 17

Dit artikel regelt dat de leden van de Klachtencommissie in de samenstelling zoals die op 30 juni 2013 geldt, de Klachtencommissie vormen. Dit artikel bevestigt dan ook dat de Klachtencommissie zijn werkzaamheden na 1 juli 2013 in een ongewijzigde samenstelling voortzet. Deze bepaling voorkomt dat de leden van de Klachtencommissie bij de inwerkingtreding van deze verordening opnieuw formeel moeten worden benoemd.

Artikel 18

Met dit artikel – dat in afwijking van de rest van de verordening pas in werking treedt als de Verordening gedrags- en beroepscode accountants (VGBA) in werking treedt – worden de definities aangepast aan de dan geldende VGBA waarbij rekening is gehouden dat de VGC per die datum is ingetrokken. De definities uit de VGC zijn voor zover dat noodzakelijk is, overgeheveld naar deze verordening.

Artikel 19 tot en met 21

Deze artikelen betreffen de intrekking van de NIVRA en NOvAA verordeningen, de citeertitel en datum inwerkingtreding van de verordening.

Ontwerp-Verordening op de Raad voor Geschillen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, eerste lid, van de Wet op het accountsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

Er is een Raad voor Geschillen, hierna te noemen: de Raad.

Artikel 2

1. De Raad bestaat uit de volgende leden:
  - a. een voorzitter en een of meer plaatsvervangend voorzitters;
  - b. vier registeraccountants;
  - c. vier Accountants-Administratieconsulenten.
2. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter zijn rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast.
3. De Raad wordt bijgestaan door een secretaris en een plaatsvervangend secretaris. Voor benoeming tot secretaris of plaatsvervangende secretaris komt in aanmerking degene:
  - a. aan wie door een universiteit dan wel de Open Universiteit waarop de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek betrekking heeft, de graad Bachelor op het gebied van het recht en tevens de graad Master op het gebied van het recht is verleend, of
  - b. die aan een universiteit dan wel de Open Universiteit waarop de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek betrekking heeft, het doctoraat in de rechtsgeleerdheid of het recht om de titel meester te voeren heeft verkregen.
4. De leden, de secretaris en de plaatsvervangend secretaris worden benoemd door het bestuur.
5. De zittingsduur van de leden bedraagt maximaal vier jaar. Herbenoeming is eenmalig mogelijk.

Artikel 3

1. Een lid van de Raad is onpartijdig en onafhankelijk.
2. Het lidmaatschap van de Raad is onverenigbaar met:
  - a. het lidmaatschap van het bestuur;
  - b. het lidmaatschap van de Accountantskamer;
  - c. het lidmaatschap van het College van Beroep voor het bedrijfsleven; en
  - d. een dienstverband met de NBA.

Artikel 4

1. Het lidmaatschap van de Raad eindigt:
  - a. op verzoek van het lid;
  - b. bij het bereiken van de zeventigjarige leeftijd;
  - c. bij het verstrijken van de zittingsduur;
  - d. bij doorhaling in het accountantsregister als bedoeld in artikel 43 van de Wet op het accountantsberoep; en
  - e. bij overlijden.
2. Het lid van de Raad, dat ingevolge sub b of c van het eerste lid aftreedt, kan op verzoek van de voorzitter zijn functie behouden met betrekking tot die zaken aan welke behandeling hij heeft deelgenomen, doch die op het tijdstip van zijn aftreden nog niet zijn afgedaan.

Artikel 5

1. Een ieder kan een burgerrechtelijk geschil ter zake van de beroepsuitoefening van een lid van de NBA aan de Raad voorleggen.
2. De eis wordt ingesteld door middel van een schriftelijk gemotiveerd verzoekschrift. De secretaris bevestigt de ontvangst aan de partijen bij het geschil en stelt de verweerder in de gelegenheid schriftelijk en gemotiveerd op het verzoekschrift te antwoorden.
3. Een tegenvordering wordt uiterlijk ingesteld bij het verweerschrift. De eiser wordt in de gelegenheid gesteld schriftelijk op de tegenvordering te antwoorden.
4. De uitspraken van de Raad hebben kracht van bindend advies.
5. Leden van de NBA zijn gehouden zich aan de uitspraak van de Raad te onderwerpen.
6. Indien verweerder lid is van de NBA kan hij het geschil, met voorbijgaan van de Raad, aanhangig

maken bij de volgens de wet bevoegde rechter. Verweerder maakt in dat geval het geschil uiterlijk twee weken na ontvangst van de ontvangstbevestiging, bedoeld in het tweede lid, aanhangig en stelt de Raad daarvan, gelijktijdig, bij aangetekende brief in kennis.

7. In bijzondere omstandigheden kan van de in het vorige lid genoemde termijn worden afgeweken.

Artikel 6

1. Het is aan de leden, de secretaris en de plaatsvervangend secretaris van de Raad verboden:
  - a. hetgeen zij als zodanig te weten zijn gekomen direct of indirect bekend te maken;
  - b. op enigerlei wijze de gevoelens te openbaren die in de Raad over aanhangige geschillen zijn geuit;
  - c. om met betrekking tot een voor hen aanhangig geschil of een geschil dat naar hun weten of vermoeden voor hen aanhangig gemaakt zal worden, buiten de behandeling van het geschil door de Raad, deel te nemen aan enig onderhoud, gesprek of samenkomst met belanghebbenden of van hen enige inlichting of schriftelijk stuk betreffende het geschil aan te nemen.
2. Indien een lid, de secretaris of de plaatsvervangend secretaris het verbod overtreedt, kan hij op verzoek van één of meer leden of van één of beide partijen worden uitgesloten van deelneming aan de behandeling van het geschil.
3. Over een verzoek tot uitsluiting als bedoeld in het vorige lid, beslist de voorzitter. Betreft het verzoek tot uitsluiting de voorzitter, dan beslist de plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 7

1. De Raad kan nadere inlichtingen, gegevens of bescheiden van partijen verlangen en gunt daartoe een redelijke termijn.
2. Indien het verzoekschrift of het verweerschrift in een vreemde taal is gesteld en een vertaling voor een goede behandeling van het geschil noodzakelijk is, draagt de indiener zorg voor een vertaling.

Artikel 8

1. De eiser is een depot verschuldigd ten behoeve van de vergoeding van de kosten van de procedure. Indien partijen gezamenlijk het geschil aan de Raad hebben voorgelegd zijn beide partijen een depot verschuldigd.
2. De hoogte van het depot wordt per geschil door de voorzitter vastgesteld.
3. De voorzitter van de Raad kan aanvulling van het depot van partijen verlangen. Over het gestorte depot wordt geen rente vergoed.

Artikel 9

1. De Raad neemt een geschil slechts in behandeling:
  - a. indien de derde heeft laten weten zich aan de uitspraak van de Raad te zullen onderwerpen;
  - b. indien het geschil niet reeds aan een bevoegde rechter is voorgelegd;
  - c. indien eiser het depot gestort heeft;
  - d. indien eiser hem een gemotiveerd verzoekschrift heeft doen toekomen, waaruit de inhoud van het geschil duidelijk blijkt.
2. De voorzitter beslist op voordracht van de secretaris omtrent het in behandeling nemen van een geschil.

Artikel 10

1. De secretaris stelt partijen in kennis van het in behandeling nemen van het geschil, met opgave van de leden van de Raad.
2. De Raad houdt zitting met de voorzitter of een plaatsvervangend voorzitter en twee of vier leden, hierna te noemen de Kamer.
3. De oproeping van partijen of getuigen geschiedt per aangetekende verzending.

Artikel 11

1. Op verzoek van partijen, kan de voorzitter of elk van de leden die een zaak behandelen, worden gewraakt op grond van feiten en omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van de Kamer schade zou kunnen lijden.
2. Het verzoek geschiedt schriftelijk en is gemotiveerd. Tijdens de zitting kan het ook mondeling geschieden.
3. Een herhaald verzoek om wraking van hetzelfde lid wordt niet in behandeling genomen, tenzij

feiten of omstandigheden worden voorgedragen die pas na het eerdere verzoek aan de verzoeker bekend zijn geworden.

4. Geschiedt het verzoek ter zitting, dan wordt de zitting geschorst.
5. Het verzoek om wraking wordt zo spoedig mogelijk behandeld door een kamer waarin het lid wiens wraking is verzocht, geen zitting heeft.

Artikel 12

1. Op grond van feiten of omstandigheden als bedoeld in artikel 11, eerste lid, kan elk van de leden die een zaak behandelen, verzoeken zich te mogen verschonen.
2. Het verzoek geschiedt schriftelijk en is gemotiveerd. Tijdens de terechtzitting kan het ook mondeling geschieden.
3. Geschiedt het verzoek ter terechtzitting, dan wordt de terechtzitting geschorst.
4. Het verzoek om verschoning wordt zo spoedig mogelijk behandeld door een kamer waarin het lid dat om verschoning heeft verzocht, geen zitting heeft.

Artikel 13

1. De betrokken partijen kunnen - tenzij de Kamer beveelt, dat zij in persoon verschijnen - zich ter zitting doen vertegenwoordigen door een daartoe gemachtigde. Partijen kunnen zich door een raadsman doen bijstaan.
2. De Kamer kan bijstand of vertegenwoordiging door een persoon tegen wie ernstige bezwaren bestaan, weigeren. Bij zodanige weigering houdt de Raad de zaak tot een volgende zitting aan.
3. Het tweede lid is niet van toepassing ten aanzien van advocaten.
4. De Kamer zal van schriftelijke stukken of van mondelinge verklaringen alleen gebruik maken voor zover zij partijen in de gelegenheid heeft gesteld van die stukken kennis te nemen en het afleggen van de mondelinge verklaringen bij te wonen.
5. De zakelijke inhoud van de mededelingen van partijen en van door derden afgelegde mondelinge verklaringen wordt door de secretaris op schrift gesteld. Aan een ter zitting niet verschenen partij wordt het proces-verbaal van de zitting toegezonden.

Artikel 14

1. Leden van de NBA die als getuige zijn opgeroepen, zijn verplicht voor de Kamer te verschijnen en op de hun gestelde vragen te antwoorden.
2. Leden van de NBA die als getuige optreden kunnen de Kamer verzoeken van de verplichting tot antwoorden te worden versoond. Dit verzoek dient met redenen te zijn omkleed. Het verzoek om verschoning wordt zo spoedig mogelijk behandeld.
3. Het bestuur van de NBA wordt in kennis gesteld indien een lid dat als getuige is opgeroepen:
  - a. niet is verschenen;
  - b. zonder toestemming van de Kamer weigert te antwoorden op de hem gestelde vragen.

Artikel 15

Indien een partij niet voldoet aan de verplichting te verschijnen, inlichtingen te geven, stukken over te leggen of weigert antwoord te geven op vragen van de Kamer, kan de Kamer daaruit de gevolgtrekkingen maken die hem geraden voorkomen.

Artikel 16

1. Het geschil kan slechts worden ingetrokken met toestemming van de wederpartij.
2. De intrekking van het geschil wordt schriftelijk door de secretaris aan partijen bevestigd.

Artikel 17

Alle beslissingen van de Kamer worden genomen met gewone meerderheid van stemmen.

Artikel 18

1. Indien naar het oordeel van de voorzitter het geringe belang van het geschil onmiddellijke schriftelijke afdoening rechtvaardigt, kan de Raad, indien partijen daarmee instemmen, de zaak zonder zitting afdoen.
2. Indien de zaak zonder zitting wordt afgedaan geeft de Raad aan de eiser gelegenheid voor repliek te concluderen. Hierna kan de verweerder voor dupliek concluderen.

Artikel 19

De Kamer is bevoegd op verzoek een voorlopige voorziening te treffen, die hem nodig of nuttig voorkomt.

Artikel 20

1. Indien de Kamer van oordeel is dat het geschil in staat van wijzen is, dan stelt hij zijn uitspraak vast.
2. De uitspraak van de Raad wordt op schrift gesteld en ondertekend door zijn voorzitter en secretaris. De uitspraak moet gedagtekend en met redenen omkleed zijn en de samenstelling van de Kamer vermelden.
3. Van de uitspraak wordt een afschrift, aangetekend en ondertekend door de secretaris van de Raad, aan partijen toegezonden.

Artikel 21

1. De Kamer bepaalt door welke partij de kosten van de procedure worden gedragen. Ook kan hij besluiten om de kosten voor rekening van beide partijen te laten.
2. Bij het vaststellen van de hoogte van de kosten stelt de Kamer vast in hoeverre zij kunnen worden voldaan uit het depot, bedoeld in artikel 8.

Artikel 22

Zodra de Raad bij de behandeling van een geschil zijn einduitspraak heeft gedaan, zenden de leden van de Kamer de in hun bezit zijnde stukken, die op dit geschil betrekking hebben, aan de secretaris. Deze draagt zorg, dat de stukken in het archief van de Raad worden bewaard of, voor zover zij overtollig zijn, worden vernietigd.

Artikel 23

De Verordening op de Raad voor Geschillen 2012 (Stcrt.2013, 732) wordt ingetrokken.

Artikel 24

De Verordening op de Raad voor Geschillen 2012 (Stcrt 2013, 748) wordt ingetrokken.

Artikel 25

1. Op geschillen die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van deze verordening blijven ten aanzien van de bevoegdheid en de rechtsvordering de bepalingen van toepassing, geldende ten tijde van de ontvangst van het verzoekschrift.
2. Besluiten genomen op grond van artikel 2, vierde lid, van de Verordening op de Raad voor Geschillen 2012 (Stcrt.2013, 732) en artikel 2, vierde lid, van de Verordening op de Raad voor Geschillen 2012 (Stcrt 2013, 748) die gelden op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening, worden geacht te zijn genomen op grond van deze verordening.

Artikel 26

Ten aanzien van de benoemingen die voor de eerste maal na inwerkingtreding van deze verordening plaatsvinden, kan van het bepaalde in artikel 2, vijfde lid worden afgeweken.

Artikel 27

1. De artikelen van deze verordening treden in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de Raad voor Geschillen.

TOELICHTING

Algemeen

De Verordening op de Raad voor Geschillen vervangt de Verordeningen op de Raad voor Geschillen 2012 van NIVRA en NOVAA. Tot de inwerkingtreding van deze verordening bestaat er een gezamenlijke Raad voor Geschillen van NIVRA en NOVAA.

Geschillen kunnen worden ingegeven door onvrede over de kwaliteit van de beroepsuitoefening, onvrede over de wijze waarop men bejegend is, onvrede over een te hoge declaratie en een wens om schadevergoeding.

De Accountantskamer is bevoegd om – in eerste instantie – kennis te nemen van klachten die zien op de kwaliteit van de beroepsuitoefening (tuchtrecht). De Klachtencommissie neemt kennis van klachten

die zien op de wijze waarop men bejegend is (klachtrecht). De Raad voor Geschillen neemt o.a. kennis van geschillen aangaande declaraties, het vergoeden van schade of het achterhouden van stukken. Partijen hebben uiteraard ook de mogelijkheid om dit soort geschillen aan de civiele rechter voor te leggen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

De bevoegdheid tot het instellen van een Raad voor Geschillen is gebaseerd op artikel 19, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet op het accountantsberoep.

Artikel 2

In dit artikel wordt de samenstelling van de Raad voor Geschillen geregeld. De benoeming van de leden van de Raad voor Geschillen is voor een periode van vier jaar en geschiedt door het bestuur van de NBA.

Artikel 3

Dit artikel is opgenomen om de objectieve onpartijdigheid (onafhankelijkheid van partijen) te waarborgen. Een lid heeft geen nauwe persoonlijke of zakelijke banden met één of beide partijen of een of meer van de medeleden van de Raad. Hij heeft geen rechtstreeks persoonlijk of zakelijk belang bij de afloop van het geding. In de toelichting bij artikel 11 wordt nader ingegaan op de onpartijdigheid van de Raad voor Geschillen.

Artikel 4

Om te voorkomen dat de in de Raad voor Geschillen opgebouwde kennis en ervaring door het gelijktijdig aftreden van alle leden grotendeels verloren gaat is in artikel 24 bepaald dat voor leden van de Raad voor Geschillen die voor de eerste maal benoemd worden kan worden afgeweken van de normale zittingsduur van vier jaar.

In verband met een efficiënte afhandeling van een klacht is bepaald dat indien een lid van de Raad voor Geschillen aftreedt in verband met het bereiken van de zeventigjarige leeftijd of het verstrijken van zijn benoemingsperiode, dit lid op verzoek van de voorzitter zijn functie kan behouden met betrekking tot die zaken aan welke behandeling hij heeft deelgenomen. Op deze wijze hoeft een zaak niet overgedragen te worden aan een ander lid, hetgeen tijd- en kostenbesparend werkt.

Artikel 5

Dit artikel regelt de toegang tot de Raad voor Geschillen. De (plaatsvervangend) secretaris is – zonedig – behulpzaam bij het adresseren van het geschil. Dit zal veelal noodzakelijk zijn in gevallen waarbij de accountant bij een ander kantoor in dienst is getreden. De (plaatsvervangend) secretaris kan daartoe inlichtingen inwinnen bij de NBA.

Indien een lid van de NBA een geschil aanhangig maakt dan is hij gehouden om zich aan de uitspraak van de Raad voor Geschillen te onderwerpen. Indien een derde de klacht aanhangig maakt dan wordt dit ten aanzien van de AA of RA verondersteld (de derde dient te verklaren dat hij zich onderwerpt aan de uitspraak). De AA of RA kan er echter voor kiezen om het geschil aan de volgens de wet bevoegde rechter voor te leggen.

Artikel 6

Dit artikel ziet op de geheimhouding met betrekking tot geschillen die aanhangig zijn bij de Raad voor Geschillen.

Artikel 7

Dit artikel biedt de Raad de mogelijkheid om nadere informatie/bewijsstukken in te winnen.

Artikel 8

Dit artikel regelt het depot. De hoogte van het depot wordt per geschil vastgesteld aan de hand van een door de voorzitter van de Raad vastgestelde staffel.

Artikel 9

Dit artikel regelt de vereisten voor het in behandeling nemen van een geschil.

Artikel 10

In de kennisgeving worden partijen in gelegenheid gesteld om eventuele bezwaren tegen de leden van de Raad voor Geschillen kenbaar te maken.

Wanneer vaststaat welke leden van de Raad aan de verdere behandeling van het geschil kunnen deelnemen, stelt de voorzitter de Kamer samen, die als Raad voor Geschillen het geschil zal behandelen.

Indien de voorzitter van de Raad van oordeel is dat het geschil door vijf in plaats van door drie leden dient te worden behandeld, of indien partijen behandeling door vijf leden verzoeken en de voorzitter dit verzoek voor inwilliging vatbaar acht, wijst hij uit de Raad vijf leden (zichzelf of een plaatsvervangend voorzitter hieronder begrepen) aan die alsdan de Kamer zullen vormen.

Artikel 11

Een fundamenteel beginsel van het procesrecht is dat van onpartijdigheid. Onpartijdigheid wordt ook wel aangeduid als onafhankelijkheid ten opzichte van partijen en vergt objectiviteit, afwezigheid van vooringenomenheid en een zekere afstandelijkheid van de leden bij de behandeling. Ter voorkoming van partijdige geschilbeslechting bestaat er de mogelijkheid tot wraking.

Bij een wrakingsverzoek zal de Raad voor Geschillen moeten onderzoeken of sprake is van feiten en omstandigheden die grond geven voor het oordeel dat de *vrees* voor partijdigheid bij een lid objectief gerechtvaardigd is (objectieve onpartijdigheid). Anderzijds zal naar de persoonlijke instelling van het betrokken lid ten aanzien van de zaak gekeken moeten worden (subjectieve onpartijdigheid). Benadrukt wordt dat ook de *schijn* van partijdigheid van het lid moet worden vermeden.

Subjectieve onpartijdigheid van de leden wordt verondersteld en het tegendeel moet door de wrakende partij worden bewezen. Van objectieve onpartijdigheid is daarentegen al geen sprake als er *schijn* van partijdigheid bestaat.

Een wrakingsverzoek dient onderbouwd te worden met feiten of omstandigheden die de partijdigheid van een lid van de Kamer aannemelijk maakt.

Artikel 12

Bij het beoordelen van een verschoningsverzoek zal een overeenkomstige maatstaf worden aangelegd als bij een wrakingsverzoek. Ter illustratie de volgende overwegingen van de Rechtbank 's-Gravenhage in haar uitspraak van 23 juli 2010 (LJN: BO0834):

“2. Bij de beoordeling van een verzoek als het onderhavige dient uitgangspunt te zijn dat een rechter uit hoofde van zijn aanstelling moet worden vermoed onpartijdig te zijn, tenzij zich een uitzonderlijke omstandigheid voordoet die een zwaarwegende aanwijzing oplevert voor het oordeel dat een rechter jegens een rechtzoekende een vooringenomenheid zou kunnen koesteren, althans dat de bij een rechtzoekende dienaangaande bestaande vrees objectief gerechtvaardigd zou kunnen zijn.

3. Van een gebrek aan onpartijdigheid kan, geheel afgezien van de persoonlijke instelling van de betrokken rechter, ook sprake zijn indien bepaalde feiten of omstandigheden grond geven te vrezen dat het een rechter in die omstandigheden aan onpartijdigheid ontbreekt. Alsdan dient de rechter zich van een beslissing van de hoofdzaak te onthouden, want rechtzoekenden moeten in het rechterlijk apparaat vertrouwen kunnen stellen. Daarom valt onder omstandigheden ook rekening te houden met de uiterlijke schijn.”

Artikel 13

In dit artikel wordt – onder meer – de juridische vertegenwoordiging en -bijstand geregeld. In een aantal gevallen kan een gemachtigde/raadsman worden geweigerd. Te denken is in de eerste plaats aan gevallen van evidente en ernstige ondeskundigheid. Ook kan gedacht worden aan gemachtigden die herhaaldelijk de normale gang van zaken, eventueel onder bedreiging van geweld, verstoren. De Raad mag van zijn bevoegdheid in geen geval gebruik maken om zich van een bekwame en daardoor “lastige” tegenstander te ontdoen. Verwacht mag worden dat de Raad zich van zijn verantwoordelijkheid in dezen terdege bewust zal zijn en slechts in het uiterste geval tot weigering over zal gaan.

Artikel 14

Artikel 14 regelt de verplichtingen van AA's en RA's die als getuigen zijn opgeroepen.

Artikel 15

Artikel 15 regelt de verplichting van partijen te voldoen aan instructies en verzoeken van de Raad.

Artikel 16

Artikel 16 regelt de intrekking van een geschil.

Artikel 17

Dit artikel regelt de stemmingen binnen de Kamer.

Artikel 18

In dit artikel is een vereenvoudigde procedure voor geschillen van relatief gering belang opgenomen. De vereenvoudigde afdoening wordt gekenmerkt door het achterwege laten van de behandeling ter zitting. Een dergelijke procedure is efficiënt, kostenbesparend en draagt tevens bij aan een snelle afhandeling van geschillen.

Vanuit rechtsstatelijk oogpunt is gezocht naar een evenwichtige begrenzing van de procedure. Dit heeft geresulteerd in de bepaling dat indien naar het oordeel van de voorzitter verder onderzoek niet nodig is, de Raad het geschil vereenvoudigd kan afdoen, indien partijen daarmee instemmen.

Artikel 19

De beslissing om een voorlopige voorziening te treffen, loopt op geen enkele wijze vooruit op het uiteindelijke oordeel van de Raad ten aanzien van de zaak zelf. Het verzoek laat het recht van een partij onverlet om de rechter te verzoeken een maatregel ter bewaring van recht te treffen dan wel zich te wenden tot de president van de rechtbank in kort geding.

Artikel 20

Dit artikel regelt de uitspraak in het geschil.

Artikel 21

Dit artikel regelt de kostenveroordeling.

Artikel 22

Dit artikel regelt een zorgvuldige bewaring van de stukken.

Artikel 23 en 24

Dit artikel regelt de intrekking van de Verordening op de Raad voor Geschillen

Artikel 25

Dit artikel regelt het overgangsrecht.

Artikel 26

Dit artikel regelt een afwijkende benoemingsduur voor de leden van de Raad, zodat niet alle leden gelijktijdig aftreden. Aldus wordt voorkomen dat de in de Raad opgebouwde kennis en ervaring door het gelijktijdig aftreden van alle leden grotendeels verloren gaat.

Artikel 27

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de verordening en de citeertitel.

Ontwerp-Verordening op de praktijkopleidingen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, 19, tweede lid, aanhef en onderdeel j, 47, 48 en 49 van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *accountant*: een accountant als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- *accountantsregister*: het accountantsregister, bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet;
- *beroepsorganisatie*: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid van de wet;
- *bestuur*: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- *praktijkopleiding AA*: de praktijkopleiding passend bij een inschrijving in het accountantsregister met vermelding van de titel Accountant-Administratieconsulent;
- *praktijkopleiding RA*: de praktijkopleiding passend bij een inschrijving in het accountantsregister met vermelding van de titel Registeraccountant;
- *trainee*: een natuurlijk persoon welke de praktijkopleiding AA of de praktijkopleiding RA volgt;
- *wet*: de Wet op het accountantsberoep.

Hoofdstuk 2 de Raad voor de Praktijkopleidingen

Artikel 2

1. Er is een Raad voor de Praktijkopleidingen.
2. De Raad voor de Praktijkopleidingen heeft tot taak het bij wege van mandaat of uit hoofde van volmacht namens het bestuur uitvoeren van deze verordening.
3. De Raad voor de Praktijkopleidingen bepaalt, met inachtneming van deze verordening en de grenzen van het mandaat en de volmacht welke aan hem door het bestuur worden verleend, de invulling van de taak, bedoeld in het tweede lid en de daarbij te hanteren werkwijze.
4. Ter ondersteuning in de uitvoering van zijn taken, kan de Raad voor de Praktijkopleidingen externe deskundigen inschakelen en commissies instellen.
5. De Raad voor de Praktijkopleidingen bevordert dat hij een evenwichtige afspiegeling vormt van het accountantsberoep, waarin de verschillende soorten omgevingen waarin de praktijkopleiding AA of de praktijkopleiding RA zijn vertegenwoordigd.

Artikel 3

1. De Raad voor de Praktijkopleidingen bestaat uit zes leden, waaronder de voorzitter.
2. De Raad voor de Praktijkopleidingen bestaat uit drie accountants welke in het accountantsregister zijn ingeschreven met de titel Accountant-Administratieconsulent en drie accountants welke in het accountantsregister zijn ingeschreven met de titel Registeraccountant.

Artikel 4

1. Het bestuur benoemt de voorzitter en de overige leden van de Raad voor de Praktijkopleidingen voor een periode van vier jaren.
2. Een lid van de Raad voor de Praktijkopleidingen kan eenmaal worden herbenoemd.
3. De leden treden af volgens een door het bestuur vast te stellen rooster.
4. Degene die is benoemd ter vervulling van een opengevallen plaats, treedt af op het tijdstip, waarop degene in wiens plaats de benoeming is geschied, had moeten aftreden.
5. Degene die benoemd is ter vervulling van een tussentijds opengevallen plaats, kan eenmaal worden herbenoemd.

Hoofdstuk 3 Stagebureaus

Artikel 5

1. Een stagebureau is binnen een onderneming, een instelling of de Rijksoverheid en een daarmee gelijk te stellen dienst verantwoordelijk voor de interne organisatie en de uitvoering van de

praktijkopleiding van de aan de onderneming, de instelling of de overheid en een daarmee gelijk te stellen dienst verbonden trainees.

2. Het bestuur wijst binnen de beroepsorganisatie een stagebureau aan.

Artikel 6

1. Het bestuur wijst op schriftelijk verzoek een stagebureau aan indien:
  - a. voldoende organisatorische waarborgen, waaronder menskracht, middelen en deskundigheid aanwezig zijn voor de uitvoering van de taken van het stagebureau;
  - b. het stagebureau een betrouwbare, volledige en controleerbare documentatie heeft met betrekking tot de praktijkopleiding; en
  - c. het stagebureau zich houdt aan de bij of krachtens de wet gestelde regels.
2. Het schriftelijk verzoek omvat een plan van aanpak waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de in het eerste lid genoemde criteria.
3. Het bestuur kan de aanwijzing van een stagebureau intrekken indien door een stagebureau niet langer wordt voldaan aan de eisen, genoemd in het eerste lid.

Artikel 7

Een stagebureau verleent op verzoek van het bestuur medewerking aan een onderzoek en verschaft inlichtingen over de uitvoering van zijn taken, bedoeld in artikel 5.

Artikel 8

1. Het bestuur stelt binnen een stagebureau beoordelaars als bedoeld in artikel 12, derde lid, en praktijkbegeleiders aan.
2. Een praktijkbegeleider is belast met de begeleiding van een trainee gedurende de praktijkopleiding.
3. Een praktijkbegeleider en een beoordelaar:
  - a. beschikken over de benodigde vaardigheden en deskundigheid voor de uitvoering van de aan hen opgedragen taken;
  - b. zijn bereid en in staat voldoende tijd te besteden aan de aan hen opgedragen taken; en
  - c. voldoen aan door het bestuur bij nadere voorschriften te stellen eisen.

Hoofdstuk 4 Toelating tot de praktijkopleiding

Paragraaf 4.1 Toelating tot de praktijkopleiding AA

Artikel 9

Het bestuur laat tot de praktijkopleiding AA toe, degene die:

- a. beschikt over een getuigschrift van een opleiding, die beschikt over een aanwijzing als bedoeld in artikel 49, tweede lid, aanhef en onderdeel b van de wet;
- b. de voltooiing van de opleiding, bedoeld in onderdeel a voldoende is genaderd, waarbij hij of zij ten minste de examens in de grondslagen van de kernvakgebieden Audit en Assurance, Externe Verslaggeving en Bestuurlijke Informatieverzorging heeft behaald, of daarvan is vrijgesteld; of
- c. beschikt over een in een ander land verkregen diploma of soortgelijk bewijsstuk van een opleiding die naar aard, inhoud en niveau overeenkomt met de opleiding, bedoeld in onderdeel a.

Paragraaf 4.2 Toelating tot de praktijkopleiding RA

Artikel 10

Het bestuur laat tot de praktijkopleiding RA toe, degene die:

- a. toelaatbaar is tot een postinitiële opleiding tot accountant, die beschikt over een aanwijzing als bedoeld in artikel 49, tweede lid, aanhef en onderdeel b van de wet; of
- b. toelaatbaar is tot een universitair masterprogramma, dat toegang geeft tot een opleiding als bedoeld in onderdeel a, dan wel tot een universitair masterprogramma op het gebied van accountancy, mits hij of zij ten minste de examens in de grondslagen van de kernvakgebieden Audit en Assurance, Externe Verslaggeving en Bestuurlijke Informatieverzorging heeft behaald of daarvan is vrijgesteld.

Hoofdstuk 5 De praktijkopleidingen

Paragraaf 5.1 De praktijkopleiding AA

Artikel 11

1. De praktijkopleiding AA duurt ten hoogste vijf jaren en duurt rekening houdend met onderbrekingen, niet meer dan negen jaren.
2. Aan de voortzetting van de praktijkopleiding AA, na een onderbreking, kan het bestuur voorwaarden verbinden, waaronder het met goed gevolg afronden van een of meer cursussen of een aanvullende toets.
3. De trainee welke de praktijkopleiding AA volgt, besteedt aan voor de praktijkopleiding relevante werkzaamheden ten minste drieduizend uren.

Artikel 12

1. De trainee welke de praktijkopleiding AA volgt, stelt gedurende de praktijkopleiding een portfolio samen.
2. Het portfolio bevat in ieder geval periodieke rapportages over de werkzaamheden die gedurende de praktijkopleiding zijn verricht en een persoonlijk ontwikkelplan.
3. De rapportages, bedoeld in het tweede lid, en het persoonlijk ontwikkelplan worden beoordeeld door een beoordelaar.

Paragraaf 5.2 De praktijkopleiding RA

Artikel 13

1. De praktijkopleiding RA is ingedeeld in zes semesters, waarin per semester minimaal vijfhonderd uren moeten worden besteed aan voor de praktijkopleiding relevante werkzaamheden.
2. Aan de voortzetting van de praktijkopleiding RA, na een onderbreking, kan het bestuur voorwaarden verbinden, waaronder het met goed gevolg afronden van een of meer cursussen of een aanvullende toets.

Artikel 14

1. De trainee welke de praktijkopleiding RA volgt, stelt gedurende de praktijkopleiding een portfolio samen.
2. Het portfolio bevat in ieder geval periodieke rapportages over de werkzaamheden die gedurende de praktijkopleiding zijn verricht.
3. De rapportages, bedoeld in het tweede lid, worden beoordeeld door de beoordelaar.
4. De trainee stelt een afstudeerscriptie op.

Hoofdstuk 6 Het examen voor de praktijkopleiding

Paragraaf 6.1 Het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding AA

Artikel 15

1. Het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding AA, toetst de vaardigheid in de praktijk met betrekking tot de vakgebieden, bedoeld in artikel 46 van de wet.
2. Het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding AA omvat
  - a. het portfolio; en
  - b. een mondeling examen waarin de vaardigheid, bedoeld in het eerste lid, wordt getoetst

Artikel 16

1. Het bestuur wijst examinatoren aan.
2. De examiner beoordeelt het portfolio en neemt tezamen met de beoordelaar het mondeling examen af.

Paragraaf 6.2 Het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding RA

Artikel 17

1. Het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding RA, toetst de vaardigheid in de praktijk met betrekking tot de vakgebieden, bedoeld in artikel 46 van de wet.
2. Het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding RA omvat:
  - a. het portfolio;
  - b. de afstudeerscriptie, bedoeld in artikel 14, vierde lid; en

- c. een mondeling examen waarin mede op basis van de afstudeerscriptie de vaardigheid, bedoeld in het eerste lid, wordt getoetst.

Artikel 18

Het bestuur wijst examinatoren aan ten behoeve van het afnemen van het mondeling examen en de toelating tot het mondeling examen.

Hoofdstuk 7 Toelating tot het examen voor de praktijkopleiding

Paragraaf 7.1 Toelating tot het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding AA

Artikel 19

De trainee welke de praktijkopleiding AA volgt, wordt tot het mondeling examen toegelaten indien:

- a. het portfolio door de beoordelaar en de examinator als voldoende is beoordeeld; en
- b. het getuigschrift voor de opleiding tot accountant, niet zijnde de praktijkopleiding is overgelegd.

Artikel 20

Onder nader te stellen voorwaarden kan het bestuur personen die niet voldoen aan de eis, bedoeld in artikel 19, onderdeel a, toelaten tot het examen, mits deze personen beroepswerkzaamheden hebben verricht waardoor zij voldoende ervaring hebben op het gebied van de vakgebieden, bedoeld in artikel 46 van de wet.

Paragraaf 7.2 Toelating tot het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding RA

Artikel 21

De trainee welke de praktijkopleiding RA volgt wordt tot het mondeling examen toegelaten indien:

- a. het portfolio door de beoordelaar als voldoende is beoordeeld;
- b. de afstudeerscriptie door de examinatoren als voldoende is beoordeeld; en
- c. het getuigschrift voor de opleiding tot accountant, niet zijnde de praktijkopleiding is overgelegd.

Artikel 22

Onder nader te stellen voorwaarden kan het bestuur personen die niet voldoen aan de eisen, bedoeld in artikel 21, onderdeel a, toelaten tot het examen, mits deze personen beroepswerkzaamheden hebben verricht waardoor zij voldoende ervaring hebben op het gebied van de vakgebieden, bedoeld in artikel 46 van de wet.

Hoofdstuk 8 Vrijstellingen

Artikel 23

1. Het bestuur kan aan houders van een universitair of gelijkwaardig diploma voor een of meer van de in lid 2 van dit artikel genoemde vakgebieden, vrijstelling verlenen van de toetsing van het vermogen om de theoretische kennis in de praktijk toe te passen, indien daarvoor relevante praktische werkervaring is opgedaan, afgesloten met een door de staat erkend examen of diploma.
2. De werkervaring, bedoeld in het vorige lid, betreffen de vakgebieden genoemd in artikel 8 lid 1 en 2 van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006.
3. Het bestuur kan een nader onderzoek instellen ter beoordeling van het verzoek, bedoeld in het eerste lid.

Hoofdstuk 9 Examengelden

Artikel 24

Degene die aan een praktijkopleiding, het mondeling examen of onderdelen daarvan wenst deel te nemen, wordt daartoe niet toegelaten dan na betaling van bij verordening vast te stellen bedragen.

Hoofdstuk 10 Overige bepalingen

Artikel 25

Het bestuur kan nadere voorschriften vaststellen over de in deze verordening geregelde onderwerpen.

Artikel 26

Een trainee kan bezwaar maken tegen:

- a. de beoordeling van een portfolio;
- b. de beoordeling van een afstudeerscriptie; en
- c. de beoordeling van een mondeling examen.

Artikel 27

1. Een trainee kan bij het bestuur schriftelijk een met redenen omkleed verzoek doen tot toewijzing van een andere praktijkbegeleider dan wel een andere beoordelaar.
2. Het bestuur beslist op dit verzoek binnen twee weken na ontvangst van dit verzoek.

Artikel 28

De Verordening op de praktijkstage (Stcrt. 2006, 252, nadien gewijzigd) wordt ingetrokken.

Artikel 29

1. De Verordening op de praktijkstage (Stcrt. 2007, 12) wordt ingetrokken.
2. De Verordening op de praktijkopleiding wordt ingetrokken.

Artikel 30

1. Op praktijkopleidingen welke zijn aangevangen voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze verordening, blijven de Verordening op de praktijkstage (Stcrt. 2006, 252) en de daarop berustende bepalingen van toepassing, met uitzondering van de bepalingen houdende regels over de hoogte van de examengelden.
2. Op praktijkopleidingen welke zijn aangevangen voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze verordening, blijven de Verordening op de praktijkstage (Stcrt. 2007,12) en de daarop berustende bepalingen van toepassing, met uitzondering van de bepalingen houdende regels over de hoogte van de examengelden.

Artikel 31

Bij de inwerkingtreding van deze verordening, wordt de Raad voor de Praktijkopleidingen gevormd door de leden van het Stagebestuur zoals die op grond van de Verordening op de praktijkstage (Stcrt. 2006, 252) zijn benoemd en door de leden van de Raad voor de Praktijkopleiding zoals die op grond van de Verordening op de praktijkstage (Stcrt. 2007,12) zijn benoemd, met inachtneming van het rooster van aftreden dat bij die benoemingen is vastgesteld.

Artikel 32

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de praktijkopleidingen.

Toelichting

Algemeen

Met deze verordening worden de huidige regelingen met betrekking tot de praktijkopleiding voor een accountant met de beroepstitel Accountant-Administratieconsulent en de praktijkopleiding voor een accountant met de beroepstitel Registeraccountant, samengevoegd tot één regeling. Het uitgangspunt hierbij is geweest, dat de regelingen daar waar dat mogelijk is, worden geharmoniseerd. Toch blijven er verschillen bestaan tussen de praktijkopleidingen. Dit is tot uitdrukking gebracht door in de verschillende hoofdstukken van deze verordening per paragraaf een onderscheid te maken.

De verordening vindt zijn grondslag in artikel 47 van de Wab. Daarin wordt bepaald dat de verordening voor de praktijkopleiding regels bevat over:

- de toelating tot de praktijkopleiding;
- de inhoud van het examen, de wijze waarop het examen wordt afgenomen en de personen die bevoegd zijn het examen af te nemen;
- de voorwaarden voor toelating tot het afleggen van het examen; en
- de voorwaarden voor het verkrijgen van vrijstelling van bepaalde onderdelen van het examen.

Dit artikel schrijft tevens voor dat de verordening de hoogte van de examengelden regelt en te wiens laste deze komen. Er is echter voor gekozen de tarieven in een aparte verordening op te nemen.

Overeenkomstig artikel 21, tweede lid van de Wab, zijn in deze verordening geen bepalingen opgenomen die betrekking hebben op een onderwerp waarin de Wab al voorziet. Zo is bijvoorbeeld, anders dan in de eerdere verordeningen, geen bepaling opgenomen die vaststelt dat de eindtermen van de CEA maatgevend zijn omdat dat Wab al in zo'n bepaling voorziet.

Met de verordening wordt geen inhoudelijke wijziging van de praktijkopleiding en de structuur van de stagebureau's beoogd. De huidige situatie kan veelal ongewijzigd worden gecontinueerd.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de definitie van de gebruikte begrippen.

Artikel 2

Met dit artikel wordt de Raad voor de Praktijkopleidingen (hierna: de Raad) ingesteld en wordt de taak van de Raad vastgelegd. Tevens wordt aangegeven binnen welke grenzen de Raad zelf zijn werkwijze kan bepalen.

Omdat het bestuur het bij de wet aangewezen orgaan is dat bevoegd is de NBA te besturen, is dit tevens het orgaan dat in deze verordening als oorspronkelijk bevoegd orgaan is aangewezen voor de uitvoering van de verordening. Het bestuur zal echter aan de Raad mandaat en volmacht verlenen om de in deze verordening genoemde bevoegdheden uit te oefenen. In het mandaat en de volmacht wordt respectievelijk de bevoegdheid verleend om ondermandaat en substituut volmacht te verlenen. Dit is onder andere van belang voor de overdracht van bevoegdheden aan een stagebureau.

Artikel 3 en 4

De Raad bestaat uit drie AA-leden en drie RA-leden. Met die eis wordt bewerkstelligd dat de verschillende beroepstitels gelijkelijk vertegenwoordigd zijn in de Raad. De leden van de Raad worden voor een periode van vier jaren benoemd door het bestuur van de NBA en kunnen eenmaal worden herbenoemd. Als uitgangspunt geldt dat een lid van de Raad dat wordt benoemd ter vervulling van een tussentijds opengevallen zetel, in het rooster van aftreden de plaats inneemt van zijn voorganger. Degene die een lid van de Raad opvolgt dat in de tweede termijn tussentijds aftreedt, zou op grond van dat uitgangspunt slechts een korte zittingstermijn hebben. Daarom is bepaald dat in zo'n geval nog eenmaal herbenoeming plaats kan vinden, ondanks dat de voorganger die mogelijkheid niet meer had. De Raad draagt er zorg voor dat hij zoveel mogelijk dat de verschillende omgevingen waarin de praktijkopleiding wordt gevolgd, zoveel mogelijk vertegenwoordigd zijn in de Raad. In de Raad zullen derhalve accountants deelnemen vanuit zowel grote als kleine accountantskantoren, interne accountantsafdelingen, (Rijks)overheid en Belastingdienst.

Artikel 5 tot en met 7

In artikel 5 worden stagebureaus aangewezen als de bureaus die binnen een organisatie verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de praktijkopleiding. Het bestuur stelt ook een stagebureau aan binnen de beroepsorganisatie. Artikel 6 bevat de voorwaarden waaraan een stagebureau dient te voldoen. Deze voorwaarden worden verder uitgewerkt in nadere voorschriften. Het bestuur kan de aanwijzing van een stagebureau intrekken als een stagebureau niet langer voldoet aan de eisen die aan het bureau mogen worden gesteld.

Een stagebureau verleent medewerking aan een onderzoek van het bestuur met betrekking tot de uitvoering van de taken van het stagebureau en verschaft het bestuur daarover de gevraagde inlichtingen.

Artikel 8

Binnen een stagebureau worden beoordelaars en praktijkbegeleiders aangesteld. Een beoordelaar beoordeelt de door de trainee ingediende rapportages en – in het geval van de praktijkopleiding AA – het persoonlijk ontwikkelplan. De praktijkbegeleider is de accountant die de trainee gedurende de praktijkopleiding begeleidt. Zo nodig kan een beoordelaar deel uitmaken van het bestuur van een stagebureau.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaronder een aspirant-trainee wordt toegelaten tot de praktijkopleiding AA. In de eerste plaats is dat op het moment dat de aspirant-trainee beschikt over een getuigschrift van een opleiding die is aangewezen door de CEA. Onder voorwaarden kan een

aspirant-trainee ook worden toegelaten op het moment dat hij of zij de voltooiing van de opleiding is genaderd en ten minste de examens in de grondslagen van de kernvakgebieden Audit en Assurance, Externe Verslaggeving en Bestuurlijke Informatieverzorging heeft behaald, of daarvan is vrijgesteld. Ten slotte kan een aspirant-trainee tot de praktijkopleiding AA worden toegelaten indien hij of zij beschikt over een in een ander land verkregen diploma of soortgelijk bewijsstuk van een opleiding die naar aard en inhoud overeenkomt met een door de CEA aangewezen opleiding. Laatstgenoemde eis heeft alleen betrekking op de toelating tot de praktijkopleiding AA. Of een trainee na afronding van de praktijkopleiding AA ook ingeschreven kan worden in het register, moet beoordeeld worden aan de hand van de eisen die de Wab stelt. Dat kan er onder andere toe leiden dat een trainee nog het vakbekwaamheidsexamen moet afleggen, zoals de Wab dat vereist voor – kort gezegd – buitenlandse accountants die ingeschreven willen worden in het accountantsregister.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt wanneer een aspirant-trainee wordt toegelaten tot de praktijkopleiding RA. In de eerste plaats is dat op het moment dat de aspirant-trainee toelaatbaar is tot een postinitiële opleiding tot accountant, die is aangewezen door de CEA. Verder is een aspirant-trainee toelaatbaar tot de praktijkopleiding RA als hij of zij toelaatbaar is tot een universitair masterprogramma, dat toegang geeft tot de hiervoor genoemde postinitiële opleiding, of als de trainee toelaatbaar is tot een universitair masterprogramma op het gebied van accountancy, op voorwaarde dat de trainee ten minste de examens in de grondslagen van de kernvakgebieden Audit en Assurance, Externe Verslaggeving en Bestuurlijke Informatieverzorging heeft behaald of daarvan is vrijgesteld.

Artikel 11

Dit artikel beperkt de duur van de praktijkopleiding AA tot ten hoogste vijf jaren. In het geval de praktijkopleiding wordt onderbroken, kan de praktijkopleiding, rekening houdend met die onderbrekingen, niet langer duren dan negen jaren.

In het geval de praktijkopleiding AA voor langere tijd wordt onderbroken, dan kan het bestuur aan de voorzetting van de praktijkopleiding de voorwaarde verbinden dat met goed gevolg een aanvullende toets wordt afgelegd. Deze toets is bedoeld om te toetsen of de trainee beschikt over voldoende actuele kennis. Ook kan het bestuur bepalen dat de trainee een of meerdere (verplicht gestelde) cursussen volgt. Dit artikel bepaalt verder dat een trainee aan de praktijkopleiding ten minste drieduizend uren besteed. In de praktijk betekent dit dat per half jaar vijfhonderd uren aan de praktijkopleiding besteed dienen te worden.

Artikel 12

Dit artikel geeft de kern aan van de documenten die een trainee gedurende de praktijkopleiding AA dient op te stellen. Tezamen vormen deze documenten het portfolio. Het portfolio bestaat uit rapportages waarin per half jaar verslag wordt gedaan van de werkzaamheden die gedurende de praktijkopleiding zijn verricht. Verder omvat een portfolio het persoonlijke ontwikkelplan van de trainee. In de nadere voorschriften kunnen nog andere eisen aan het portfolio worden gesteld. Het persoonlijk ontwikkelplan en de rapportages worden beoordeeld door een beoordelaar.

Artikel 13

De praktijkopleiding RA wordt ingedeeld in zes semesters. Een semester wordt afgesloten met een rapportage. In elk van die semesters worden ten minste vijfhonderd uren besteed aan werkzaamheden welke relevant zijn voor de praktijkopleiding. De praktijkopleiding RA kent niet een beperking van de duur van de praktijkopleiding. Wel kunnen – in de nadere voorschriften – beperkingen worden gesteld aan de geldigheid van een semester.

In het geval de praktijkopleiding RA voor langere tijd wordt onderbroken, dan kan het bestuur aan de voorzetting van de praktijkopleiding de voorwaarde verbinden dat met goed gevolg een aanvullende toets wordt afgelegd. Deze toets is bedoeld om te toetsen of de trainee beschikt over voldoende actuele kennis. Ook kan het bestuur bepalen dat de trainee een of meerdere (verplicht gestelde) cursussen volgt.

Artikel 14

Dit artikel verlangt van de trainee die de praktijkopleiding RA volgt, de indiening van rapportages waarin per semester verslag wordt gedaan van de werkzaamheden die gedurende de praktijkopleiding zijn verricht. De rapportages vormen tezamen het portfolio. De rapportages worden beoordeeld door een beoordelaar. Anders dan de praktijkopleiding AA, kent de praktijkopleiding RA niet een persoonlijk

ontwikkelplan als onderdeel van het portfolio. Wel wordt van de trainee van de praktijkopleiding RA verlangd dat zij een afstudeerscriptie opstelt.

Artikel 15 tot en met 18

Met betrekking tot de praktijkopleidingen, bepalen deze artikelen de inhoud van het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding, de wijze waarop het examen wordt afgenomen en welke personen worden belast met het afnemen van het examen.

Artikel 19

Dit artikel bepaalt dat een trainee wordt toegelaten tot het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding AA wanneer het portfolio - waartoe in ieder geval de rapportages en het persoonlijk ontwikkelplan behoren - voldoende zijn beoordeeld door zowel de beoordelaar als de examiner. In de praktijk betekent dit dat een beoordelaar voorafgaand aan het examen de rapportages en het persoonlijk ontwikkelplan al als voldoende heeft beoordeeld. De examiner kan daarover echter een ander oordeel vellen. Verder geldt als voorwaarde dat de trainee het getuigschrift overlegt van het theoretische deel van de accountantsopleiding.

Artikel 20

In de Wab is bepaald dat een praktijkopleiding ten minste drie jaren duurt. Artikel 20 voorziet echter in de mogelijkheid om werkervaring in de plaats te stellen van een deel van de nominale duur van de praktijkopleiding casu quo de indiening van rapportages. Dit betekent dat het mogelijk is dat 'met inbreng van' werkervaring, de duur van de praktijkopleiding wordt bekort en een trainee al eerder wordt toegelaten tot het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding AA. Dit artikel zal slechts in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. Op de beroepsorganisatie rust immers de verantwoordelijkheid om de 'driejaarseis' niet uit te hollen. In de nadere voorschriften zullen dan ook strenge voorwaarden worden gesteld.

Artikel 21

Dit artikel bepaalt dat een trainee wordt toegelaten tot het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding RA wanneer het portfolio - waartoe in ieder geval de rapportages behoren - voldoende is beoordeeld door de beoordelaar. In de praktijk betekent dit dat een beoordelaar voorafgaand aan het examen de rapportages al als voldoende heeft beoordeeld. Verder geldt als voorwaarde dat beide examinatoren de afstudeerscriptie voldoende hebben beoordeeld. Ten slotte geldt als voorwaarde dat de trainee het getuigschrift overlegt van het theoretische deel van de accountantsopleiding.

Artikel 22

In de Wab is bepaald dat een praktijkopleiding ten minste drie jaren duurt. Artikel 22 voorziet echter in de mogelijkheid om werkervaring in de plaats te stellen van een deel van de nominale duur van de praktijkopleiding casu quo de indiening van rapportages. Dit betekent dat het mogelijk is dat 'met inbreng van' werkervaring, de duur van de praktijkopleiding wordt bekort en een trainee al eerder wordt toegelaten tot het examen ter afsluiting van de praktijkopleiding RA. Dit artikel zal slechts in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. Op de beroepsorganisatie rust immers de verantwoordelijkheid om de 'driejaarseis' niet uit te hollen. In de nadere voorschriften zullen dan ook strenge voorwaarden worden gesteld.

Artikel 23

In dit artikel wordt de bevoegdheid om regels te stellen voor het verkrijgen van vrijstelling van bepaalde onderdelen van het examen nader ingevuld. De bepaling is ingevuld in overeenstemming met de bepaling daarover in Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006.

Artikel 24

Dit artikel bepaalt dat degene die aan een praktijkopleiding, het mondeling examen of onderdelen daarvan deel wil nemen, de daarvoor vastgestelde vergoeding dient te voldoen. Deze bedragen worden in een afzonderlijke verordening vastgelegd.

Artikel 25

Deze verordening kan nader worden ingevuld in nadere voorschriften. Nadere voorschriften worden door het bestuur vastgesteld. De minister van Financiën kan bepalen dat deze nadere voorschriften aan zijn goedkeuring zijn onderworpen.

Artikel 26

Beslissingen genomen op grond van deze verordening, zijn veelal besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Uit artikel 8:4 van de Awb volgt echter dat besluiten waarbij het kennen of kunnen van een kandidaat of leerling wordt beoordeeld, niet vatbaar zijn voor bezwaar en beroep in de zin van de Awb. Wel meent de beroepsorganisatie dat het anders dan bij wege van een formeel Awb-bezwaar, mogelijk moet zijn om voor bepaalde beoordelingen van de beroepsorganisatie een heroverweging te vragen. Dat is dan ook de reden dat het met dit artikel mogelijk wordt gemaakt om bezwaar te maken tegen een beoordeling van een portfolio, een afstudeerscriptie en de beoordeling van een mondeling examen. Dit is dan een bezwaar in de zin van deze verordening, maar niet een bezwaar in de zin van de Awb.

Artikel 27

Dit artikel biedt de trainee de mogelijkheid om het bestuur te verzoeken om hem of haar een andere praktijkbegeleider dan wel een andere beoordelaar toe te wijzen. De regeling beoogt een voorziening te treffen voor gevallen waarin de verhoudingen tussen een trainee en de praktijkbegeleider dan wel de trainee en de beoordelaar zijn verstoord. Vanzelfsprekend is de toewijzing van een andere praktijkbegeleider alleen mogelijk als de 'stageomgeving' van de trainee daartoe de mogelijkheid heeft.

Artikel 28 en 29

Deze artikelen regelen de intrekking van de verordeningen die golden voor de praktijkstage van een Accountant-Administratieconsulent en de praktijkstage voor een Registeraccountant.

Artikel 30

Dit artikel bepaalt dat de trainee die de praktijkopleiding begon voor de inwerkingtreding van deze verordening, de praktijkopleiding afrondt met toepassing van de hiervoor geldende verordening. Deze bepaling geldt alleen voor de regels die zien op de inhoud van de praktijkopleiding. Voor de examengelden die een trainee verschuldigd is, gelden met ingang van 1 januari 2014 wel andere bepalingen.

Artikel 31

Dit artikel regelt de samenstelling van de Raad bij de inwerkingtreding van deze verordening. De Raad bestaat bij aanvang uit de leden van het Stagebestuur (NIVRA) en de leden van de Raad voor de praktijkopleiding van de NOvAA.

Artikel 32

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze verordening en de citeertitel.

Ontwerp-Verordening examen Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, 19, tweede lid, aanhef en onderdeel l en 54, eerste lid, aanhef en onderdeel c en d, van de Wet op het accountantsberoep en de artikelen 3 en 5 van het Besluit accountantsopleiding 2013;
Stelt de volgende verordening vast:

HOOFDSTUK 1. - BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1 van de wet;
- accountantspraktijk: de accountantspraktijk, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- CEA: de Commissie eindtermen accountantsopleiding, bedoeld in artikel 49 van de wet;
- examen gedrags- en beroepsregels: het examen, bedoeld in artikel 54, eerste lid, onderdeel d, van de wet;
- examen Nederlands recht: het examen, bedoeld in artikel 54, eerste lid, onderdeel c, van de wet;
- examens: het examen gedrags- en beroepsregels of het examen Nederlands recht;
- kandidaat: degene die een verzoek of een aanvraag heeft gedaan als bedoeld in artikel 8;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid van de wet;
- wet: de Wet op het accountantsberoep.

HOOFDSTUK 2. - INHOUD VAN DE EXAMENS

Artikel 2

1. Het examen Nederlands recht is opgebouwd uit onderdelen die overeenkomen met de vakgebieden, bedoeld in artikel 3 van het Besluit accountantsopleiding 2013. Het examen toetst of de kandidaat voldoende kennis heeft van deze vakgebieden, met in achtneming van de door de CEA vastgestelde de eindtermen.
2. Het examen gedrags- en beroepsregels toetst of de kandidaat voldoende kennis heeft van Nederlandse wet- en regelgeving voor accountants met betrekking tot dit vakgebied, met inachtneming van de door de CEA vastgestelde eindtermen.
3. Het bestuur kan nadere voorschriften vaststellen met betrekking tot het examen Nederlands recht en het examen gedrags- en beroepsregels.

HOOFDSTUK 3. - INRICHTING VAN DE EXAMENS

Artikel 3

1. Het bestuur biedt ten minste tweemaal per jaar gelegenheid tot het afleggen van de examens.
2. Het bestuur wijst personen aan die de examens afnemen.
3. Het bestuur maakt de plaats waar en het tijdstip waarop de examens kunnen worden afgelegd, tijdig bekend.
4. Het examen gedrags- en beroepsregels wordt mondeling afgenomen
5. De onderdelen van het examen Nederlands recht kunnen mondeling of schriftelijk worden afgenomen.
6. In het geval een examen mondeling wordt afgenomen maakt de kandidaat een keuze voor de Nederlandse of de Engelse taal, een schriftelijk examen wordt in de Nederlandse taal afgenomen.
7. De duur van het examen gedrags- en beroepsregels bedraagt ten hoogste anderhalf uur.

8. De duur van het examen Nederlands recht bedraagt voor elk onderdeel van het examen ten hoogste anderhalf uur. In het geval een onderdeel van het examen schriftelijk wordt afgenomen bedraagt de duur van het examenonderdeel maximaal drieënhalf uur.

HOOFDSTUK 4. - VRIJSTELLING

Artikel 4

1. Het bestuur kan in individuele gevallen, op schriftelijk verzoek, geheel of gedeeltelijke vrijstelling verlenen van het afleggen van het examen Nederlands recht of het examen gedrag- en beroepsregels aan degene die beschikt over schriftelijke bewijzen waaruit naar het oordeel van het bestuur blijkt dat hij de kennis heeft die is vereist voor het met goed gevolg afleggen van het desbetreffende examen.
2. Voor de behandeling van het verzoek om vrijstelling wordt een bij verordening vast te stellen bedrag in rekening gebracht.

Artikel 5

Het bestuur verleent geheel of gedeeltelijke vrijstelling van het afleggen van het examen Nederlands recht en of het examen gedrags- en beroepsregels aan de kandidaat die na het behalen van een accountantsdiploma dat recht geeft op het afleggen van het desbetreffende examen:

- a. in een voltijds dienstverband bij een Nederlandse vestiging van een accountantspraktijk gedurende ten minste drie jaar in de Nederlandse praktijk een aantoonbare staat van dienst heeft opgebouwd van relevante werkzaamheden met betrekking tot de inhoud van het examen, bedoeld in artikel 2, eerste lid onderscheidenlijk het tweede en derde lid; en
- b. aan het bestuur een overzicht heeft overgelegd waarin hij de werkzaamheden die ten grondslag hebben gelegen aan zijn hiervoor in onderdeel a bedoelde staat van dienst heeft vastgelegd, welk overzicht beoordeeld en goedgekeurd dient te zijn door een accountant werkzaam op de desbetreffende vestiging van de accountantspraktijk; en
- c. het in artikel 6, eerste lid, bedoelde gesprek heeft gevoerd dat tot een positief oordeel van het bestuur heeft geleid.

Artikel 6

1. Indien aan het gestelde in artikel 5, aanhef en onderdelen a en b, is voldaan, beoordeelt het bestuur of beordelen de door het bestuur aan te wijzen personen in een gesprek met de kandidaat, in de Nederlandse of Engelse taal naar keuze van de kandidaat, in hoeverre de in artikel 5, onderdeel a, bedoelde kennis op het vereiste niveau aanwezig is.
2. Een herkansing van het gesprek, bedoeld in het eerste lid, wordt niet toegestaan.

HOOFDSTUK 5. - EXAMENGELD

Artikel 7

1. Alvorens het examen Nederlands recht of het examen gedrags- en beroepsregels, dan wel een gesprek als bedoeld in artikel 6 kan worden gevoerd dan wel afgelegd, betaalt de kandidaat het daarvoor verschuldigde examengeld.
2. Voor het afleggen van het examen Nederlands recht en het examen gedrags- en beroepsregels en het gesprek als bedoeld in artikel 6 wordt een bij verordening vast te stellen bedrag in rekening gebracht.

HOOFDSTUK 6. - VERZOEK TOT HET AFLEGGEN VAN HET EXAMEN

Artikel 8

Bij het voor de eerste maal indienen van een verzoek tot het afleggen van het examen Nederlands recht, het examen gedrags- en beroepsregels of een verzoek tot vrijstelling op grond van artikel 4, overlegt de aanvrager een bewijsstuk als bedoeld in artikel 54, eerste lid, onderdeel a of b, van de wet.

HOOFDSTUK 7. - SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

1. De Verordening examen Nederlands recht en examen gedrags- en Beroepsregels wordt ingetrokken.
2. De Verordening op het examen voor accountants uit andere lidstaten wordt ingetrokken.

Artikel 10

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening examen Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels.

Toelichting

De inwerkingtreding van de Wet op het accountantsberoep op 1 januari 2013 en het Besluit accountantsopleiding 2013 (Stb. 2012, 685) geven aanleiding de bestaande verordeningen betreffende de examens Nederlands recht en gedrags- en beroepsregels, als bedoeld voor personen met een buitenlandse accountantskwalificatie die de AA- en/of RA-kwalificatie willen verwerven te harmoniseren en samen te voegen tot NBA-verordeningen.

In de wet op het accountantsberoep is in artikel 54 geregeld dat de Commissie eindtermen accountantsopleiding (CEA) onder bepaalde voorwaarden een verklaring van vakbekwaamheid kan afgeven aan personen met een buitenlands accountantsdiploma. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar personen uit EU-lidstaten (niet zijnde Nederland) of andere staten die partij zijn bij de Overeenkomst Europese Economische ruimte en personen uit andere dan de hiervoor bedoelde landen. Bij personen met een diploma of soortgelijk bewijsstuk afkomstig uit eerstgenoemde staten wordt aangenomen dat sprake is van een zelfde niveau van vakbekwaamheid. Personen met een diploma of soortgelijk bewijsstuk afkomstig uit andere dan de hiervoor bedoelde landen kunnen ook in aanmerking komen voor een verklaring van vakbekwaamheid. In een dergelijk geval dient er naar het oordeel van de CEA sprake te zijn van een diploma of soortgelijk bewijsstuk waaruit een zelfde niveau van vakbekwaamheid blijkt als die voor een met goed gevolg voltooide opleiding tot Accountant-Administratieconsulent of Registeraccountant.

Bovendien moet voor het verkrijgen van een verklaring van vakbekwaamheid met goed gevolg een tweetal examens zijn afgelegd waarbij respectievelijk:

- de kennis van betrokkene van het Nederlands recht is getoetst; en
- de kennis van de betrokkene van de voor accountants-administratieconsulenten en registeraccountants geldende gedrags- en beroepsregels is getoetst.

Op grond van het Besluit accountantsopleiding 2013 (algemene maatregel van bestuur) verzorgt de NBA het examen Nederlands recht. In de Wet op het accountantsberoep is bepaald dat de NBA een verordening vaststelt met betrekking tot de inhoud van het examen gedrags- en beroepsregels.

De ontwerpverordening is gebaseerd op de bestaande Verordeningen van het NIVRA en de NOvAA. Ten opzichte van de huidige verordeningen worden de volgende wijzigingen voorgesteld:

- Aan kandidaten die de AA-titel willen verwerven wordt in de nieuwe verordening de mogelijkheid geboden een vrijstellingsverzoek in te dienen en de mondelinge examens naar keuze in het Engels of in het Nederlands af te leggen.
- De onderdelen van het examen Nederlands recht kunnen zowel schriftelijk als mondeling worden afgenomen. In de NIVRA-verordening is dit alleen mondeling, in de NOvAA verordening alleen schriftelijk. Het bestuur kan dit per onderdeel nader bepalen in de examenregeling.

Ontwerp-Verordening examengelden Nederlands recht en gedrags- en beroepsregels

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op artikel 5, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep en artikel 5, tweede lid, aanhef en onderdeel f, van het Besluit accountantsopleiding 2013;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

1. Degene die zich heeft aangemeld voor het examen Nederlands recht of het examen gedrags- en beroepsregels, bedoeld in artikel 54, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep, is per examenonderdeel een bedrag van € 400,- verschuldigd.
2. Degene die zich heeft aangemeld voor een gesprek als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Verordening examen Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels, is een bedrag van € 200,- verschuldigd.

Artikel 2

Het bestuur kan in bijzondere gevallen besluiten om het examengeld geheel of gedeeltelijk te restitueren.

Artikel 3

Degene die een verzoek om vrijstelling, bedoeld in artikel 4 van de Verordening examen Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels, indient is een bedrag van € 85,- verschuldigd.

Artikel 4

De Verordening examengelden Nederlands recht en gedrags- en beroepsregels en de Verordening op het examengeld worden ingetrokken.

Artikel 5

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening examengelden Nederlands recht en gedrags- en beroepsregels.

TOELICHTING

Uit de Verordening examen Nederlands recht en examen gedrags- en beroepsregels blijkt dat het examen Nederlands recht is opgebouwd uit onderdelen die overeenkomen met de vakgebieden, bedoeld in artikel 3 van het Besluit Accountantsopleiding 2013 (Stb. 2012, 685). Het examen gedrags- en beroepsregels bestaat uit één onderdeel. Het examen Nederlands recht bestaat uit vier onderdelen ((1) recht, (2) jaarrekeningenrecht en (3 en 4) belastingrecht). Bij het vaststellen van de hoogte van de examengelden zijn de kosten van de voorbereiding, organisatie, overhead, examinatoren en de duur van het examen in ogenschouw genomen. Daarnaast is gelet op de tarieven die doorgaans, voor vergelijkbare examens, in de markt worden gehanteerd. De voorgestelde tarieven zijn geharmoniseerd op basis van de actuele verordeningen met betrekking voor deze examens van het NIVRA en de NOVAA. De beslissing om een verzoek om vrijstelling als bedoeld in artikel 5 al dan niet in te willigen is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Uit artikel 4:5 Awb volgt dat de betaling van het verschuldigde bedrag een voorwaarde is voor het in behandeling nemen van het verzoek.

Ontwerp-Algemene contributieverordening

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Hoofdstuk 1 Definities

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- accountant in business: de accountant in business, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- accountantsregister: het register, bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- arbeidsinkomen: de som van het arbeidsinkomen, bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, onderdeel e, van de Wet inkomstenbelasting 2001 en het aandeel in het resultaat voor belastingen van een rechtspersoon waarin het lid een aanmerkelijk belang heeft als bedoeld in artikel 4.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001, genoten in het kalenderjaar waarvoor de contributie geldt;
- bestuur: het bestuur van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- intern accountant: de intern accountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- openbaar accountant: de openbaar accountant, bedoeld in de Verordening gedragscode;
- overheidsaccountant: de overheidsaccountant, bedoeld in de Verordening gedragscode.

Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen

Artikel 2

Ten behoeve van de heffing van contributie wordt ieder lid in een van de volgende vier contributiegroepen ingedeeld:

- H. openbaar accountant;
- M. intern accountant en overheidsaccountant;
- L. accountant in business;
- Z. lid zonder arbeidsinkomen.

Artikel 3

1. Bij aanvang van ieder kalenderjaar en vervolgens bij iedere tussentijdse wijziging van de aard van de werkzaamheden of de functie die een wijziging van de indeling in contributiegroepen met zich brengt, wordt door het bestuur vastgesteld tot welke contributiegroep een lid behoort.
2. Ten aanzien van een lid dat in de loop van een kalenderjaar in het accountantsregister wordt ingeschreven, geschiedt de indeling in contributiegroepen voor de eerste maal per de datum van de inschrijving in het accountantsregister.
3. Indien de werkzaamheden of de functies van een lid tot een indeling in meerdere contributiegroepen aanleiding geeft, geschiedt de indeling in de contributiegroep voor die werkzaamheid of functie waarvoor de hoogste contributie geldt.
4. De indeling geschiedt op basis van de laatst door het lid zelf schriftelijk gedane opgave, dan wel elektronisch doorgevoerde mutatie in de ledenadministratie, betreffende de aard van de werkzaamheden of de functie.
5. Een wijziging van de indeling in contributiegroepen geschiedt per eerste van de maand waarin de wijziging die aanleiding geeft tot een indeling in een andere contributiegroep zicht heeft voorgedaan, mits deze is doorgegeven binnen drie weken nadat deze heeft plaatsgevonden. Wijzigingen die niet binnen drie weken zijn doorgegeven geschieden per eerste van de maand volgend op het doorgeven van de wijziging. Voor zoveel nodig volgt restitutie van reeds betaalde contributie.
6. In afwijking van het vijfde lid geschiedt indeling in een hogere contributiegroep per eerste van de maand van de wijziging van de aard van de werkzaamheden of de functie.

Artikel 4

1. Een lid dat in de loop van een kalenderjaar in het accountantsregister wordt ingeschreven, is voor dat kalenderjaar contributie verschuldigd naar evenredigheid van het aantal maanden dat het lid is ingeschreven, de maand waarin de inschrijving heeft plaatsgevonden daaronder begrepen.

2. In afwijking van het eerste lid is een lid dat in de laatste maand van een kalenderjaar in het accountantsregister wordt ingeschreven voor dat kalenderjaar geen contributie verschuldigd.

Artikel 5

Een lid van wie de inschrijving in het accountantsregister wordt doorgehaald, is contributie verschuldigd tot en met de maand waarin de doorhaling heeft plaatsgevonden. Voor zoveel nodig volgt restitutie van reeds betaalde contributie.

Hoofdstuk 3 Bijzondere bepalingen

Artikel 6

Jaarlijks kan bij verordening een bedrag worden vastgesteld waarmee de contributie voor elke contributiegroep wordt verminderd.

Artikel 7

Jaarlijks kan bij verordening een korting voor automatische incasso worden vastgesteld waarmee de verschuldigde contributie wordt verminderd.

Artikel 8

1. Indien de verschuldigde contributie van een lid dat is ingedeeld in contributiegroep H, M of L meer bedraagt dan een jaarlijks bij verordening vast te stellen percentage van zijn arbeidsinkomen, vermindert het bestuur op zijn verzoek de contributie tot dit bedrag.
2. De contributie wordt niet verder verminderd dan tot het bedrag verschuldigd door een lid ingedeeld in contributiegroep Z.
3. Een verzoek tot vermindering kan slechts worden ingewilligd indien dit binnen een jaar na afloop van het kalenderjaar waarvoor de contributie geldt gemotiveerd is ingediend onder opgave van het definitieve arbeidsinkomen. Het bestuur kan nadere bewijsstukken verlangen.
4. Een vermindering wordt vastgesteld na afloop van het kalenderjaar waarvoor de contributie geldt. Voor zoveel nodig volgt restitutie van reeds betaalde contributie.

Artikel 9

In bijzondere gevallen kan het bestuur gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting tot betaling van contributie verlenen. Voor zoveel nodig volgt restitutie van reeds betaalde contributie.

Artikel 10

Het bestuur doet aan elk lid mededeling van zijn indeling in een van de contributiegroepen, de eventueel toegepaste bijzondere regelingen en de verschuldigde contributie.

Artikel 11

De verschuldigde contributie dient te worden voldaan binnen een maand na dagtekening van het besluit, bedoeld in artikel 10.

Hoofdstuk 4 Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 12

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- accountant in business: de accountant in business, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- accountantsregister: het register, bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- arbeidsinkomen: de som van het arbeidsinkomen, bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, onderdeel e, van de Wet inkomstenbelasting 2001 en het aandeel in het resultaat voor belastingen van een rechtspersoon waarin het lid een aanmerkelijk belang heeft als bedoeld in artikel 4.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001, genoten in het kalenderjaar waarvoor de contributie geldt;
- bestuur: het bestuur van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;

- intern accountant: de intern accountant, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- openbaar accountant: de openbaar accountant, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen;
- overheidsaccountant: de overheidsaccountant, bedoeld in artikel 1, van de Verordening op de ledengroepen.

Artikel 13

De Algemene contributieverordening 2013 (Stcrt. 2012, 15988) wordt ingetrokken.

Artikel 14

De Algemene contributieverordening 2013 (Stcrt. 2012, 16148) wordt ingetrokken.

Artikel 15

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van artikel 12, dat in werking treedt op het tijdstip waarop de Verordening gedrags- en beroepscode accountants in werking treedt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene contributieverordening.

Toelichting

Door middel van deze verordening worden de gelijklopende Algemene contributieverordening 2013 van NIVRA en NOvAA vervangen door één verordening van de NBA. Inhoudelijke wijzigingen zijn met deze verordening niet beoogd.

Met artikel 12– dat in afwijking van de rest van de verordening pas in werking treedt als de Verordening gedrags- en beroepscode accountants (VGBA) in werking treedt – worden de definities aangepast aan de dan geldende VGBA waarbij rekening is gehouden dat de VGC per die datum is ingetrokken. De definities uit de VGC zijn voor zover dat noodzakelijk is, overgeheveld naar deze verordening.

Ontwerp-Contributieverordening 2014

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, eerste lid, van de Wet op het accountsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

De contributie voor de contributiegroepen, bedoeld in artikel 2 van de Algemene contributieverordening, bedraagt:

H. openbaar accountant	€ 1.240
M. intern accountant en overheidsaccountant	€ 830
L. accountant in business	€ 415
Z. lid zonder arbeidsinkomen	€ 160

Artikel 2

Het bedrag van de vermindering, bedoeld in artikel 6 van de Algemene contributieverordening, bedraagt:

H. openbaar accountant	€ 0
M. intern accountant en overheidsaccountant	€ 0
L. accountant in business	€ 0
Z. lid zonder arbeidsinkomen	€ 0

Artikel 3

De korting, bedoeld in artikel 7 van de Algemene contributieverordening, wordt vastgesteld op: 0.

Artikel 4

Het percentage, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Algemene contributieverordening, wordt vastgesteld op: 4.

Artikel 5

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Contributieverordening 2014.

Toelichting

Conform de fusieafspraken zijn de contributiebedragen de afgelopen jaren verlaagd.

De contributie voor het kalenderjaar 2014 is ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar 2013 verhoogd met 2,5%. Deze verhoging is overeenkomstig de gemiddelde ontwikkeling van de consumentenprijsindex van alle huishoudens (2006 = 100) in 2012.

Ontwerp-Verordening restitutie contributie Accountants-Administratieconsulenten

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, tweede lid, aanhef en onderdeel m, van de Wet op het accountantsberoep en artikel 2, eerste lid, van de Verordening op het surplusvermogen;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- accountant: een accountant als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep;
- Accountant-Administratieconsulent: de accountant die met de vermelding van de beroepstitel van Accountant-Administratieconsulent is ingeschreven in het accountantsregister;
- accountantsregister: het accountantsregister, bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- contributiegroep: een contributiegroep als bedoeld in artikel 2 van de Algemene contributieverordening 2013.

Artikel 2

1. Aan de Accountant-Administratieconsulent die gedurende geheel 2013 ingeschreven is geweest in het accountantsregister, wordt een korting op de contributie verleend welke wordt vastgesteld op grond van de Contributieverordening 2014.
2. De korting bedraagt voor:
  - de Accountant-Administratieconsulent welke op 1 januari 2013 was ingedeeld in de contributiegroep voor openbaar accountants: € 782,-.
  - de Accountant-Administratieconsulent welke op 1 januari 2013 was ingedeeld in de contributiegroep voor intern accountants en overheidsaccountants: € 523,-
  - de Accountant-Administratieconsulent welke op 1 januari 2013 was ingedeeld in de contributiegroep voor accountants in business: € 262,-.
  - de Accountant-Administratieconsulent welke op 1 januari 2013 was ingedeeld in de contributiegroep voor leden zonder arbeidsinkomen: € 101,-.

Artikel 3

1. De korting, bedoeld in artikel 2, komt aan een Accountant-Administratieconsulent ten goede door middel van verrekening met de contributie welke hij als accountant verschuldigd is op grond van de Contributieverordening 2014.
2. Aan de Accountant-Administratieconsulent welke voldoet aan de eis, bedoeld in artikel 2, eerste lid maar aan wie geen mededeling van verschuldigde contributie voor 2014 wordt gedaan, wordt de korting als bedoeld in artikel 2, tweede lid na een daartoe strekkend verzoek uitbetaald.

Artikel 4

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening restitutie contributie Accountants-Administratieconsulenten.

Toelichting

Algemeen

Op 16 december 2009 is door de ledenvergaderingen van de NOvAA en het NIVRA het fusievoorstel aanvaard. Uit dat fusievoorstel, maar ook uit de Wet op het accountantsberoep, volgt dat het deel van het vermogen van de NOvAA dat het vermogen overschrijdt dat zij op basis van ledenaantallen en het vermogen van het NIVRA per 31 december 2010 in de fusieorganisatie moet inbrengen (hierna: surplusvermogen), op nader te bepalen wijze apart zal worden gezet en onder beheer van de Accountants-Administratieconsulenten zal blijven. Verder

is bepaald dat het surplusvermogen op een door Accountants-Administratieconsulenten te bepalen wijze terug zal vloeien naar de Accountants-Administratieconsulenten. Later is door de ledenvergadering van de NOvAA vastgesteld dat het surplusvermogen onder andere wordt aangewend om aan Accountants-Administratieconsulenten een korting op de verschuldigde contributie te verlenen. De aanwending van het surplusvermogen is door de ledenvergadering vastgelegd in de Verordening op het surplusvermogen.

Met deze verordening wordt de restitutie van het surplusvermogen in de vorm van een contributievermindering vastgelegd. Hierbij is onder andere vastgelegd dat de restitutie plaats zal vinden door middel van verrekening met de contributie welk een Accountant-Administratieconsulent verschuldigd is voor het kalenderjaar 2014. Omdat de contributieverplichting een bestuursrechtelijke geldschuld is, is voor verrekening van bedragen met die verplichting een grondslag in een verordening vereist, ook als de verrekening tot voordeel van een Accountant-Administratieconsulent strekt.

Uit het fusievoorstel vloeit voort dat de contributievermindering alleen Accountants-Administratieconsulenten toekomt en derhalve niet aan accountants die uitsluitend met de beroepstitel Registeraccountant in het accountantsregister zijn ingeschreven.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In dit artikel zijn definities van begrippen opgenomen.

Artikel 2

Dit artikel 2 bevat de kern van de kortingsregeling. De korting wordt toegekend aan accountants die geheel 2013 met de beroepstitel Accountant-Administratieconsulent ingeschreven zijn geweest in het accountantsregister van de NBA. Hieruit volgt, dat een Accountant-Administratieconsulent van wie de inschrijving bij wijze van maatregel door de Accountantskamer in 2013 (tijdelijk) is doorgehaald, niet in aanmerking komt voor de korting.

Voor het bedrag van de korting is van belang in welke contributiegroep een Accountant-Administratieconsulent op 1 januari 2013 was ingedeeld. Een wijziging van de indeling in een contributiegroep na 1 januari 2013 is dus niet meer van invloed op de grootte van de toe te kennen korting.

De korting bedraagt 63% van de contributie welke met de Ontwerp-Contributieverordening 2014 aan de ledenvergadering wordt voorgesteld. De korting leidt tot een vermindering van de contributie-inkomsten in 2014 ter grootte van iets meer dan €4 miljoen.

Artikel 3

Het bedrag van de korting zal worden verrekend met het bedrag dat aan contributie verschuldigd is voor het kalenderjaar 2014. De verrekening wordt tot uitdrukking gebracht op de contributienota voor 2014. Er zijn echter situaties denkbaar waarin een Accountant-Administratieconsulent wel in aanmerking te komt voor een korting, maar geen contributienota voor 2014 meer ontvangt. Dat doet zich bijvoorbeeld voor als een Accountant-Administratieconsulent op 31 december 2013 wordt doorgehaald. De doorhaling geschiedt dan om 00.00 uur en de Accountant-Administratieconsulent voldoet dus aan de eis voor de kortingverlening, maar ontvangt geen nota meer voor 2014. In zo'n situatie wordt de korting op verzoek uitbetaald.

Verrekening met een contributienota voor 2014 kan ook nog leiden tot een aan de Accountant-Administratieconsulent uit te betalen bedrag. Dat kan zich bijvoorbeeld voordoen als de contributie wordt verminderd vanwege een laag arbeidsinkomen, of een doorhaling van de inschrijving in de loop van januari 2014.

Uit de regeling volgt verder dat een accountant die in 2013 ingeschreven is geweest maar van wie de inschrijving in de loop van 2014 wordt doorgehaald - en welke accountant op grond van de Algemene contributieverordening derhalve recht heeft op restitutie van een deel van de betaalde contributie voor 2014 - niet zal worden geconfronteerd met een gedeeltelijke verrekening van de toegekende korting. De desbetreffende accountant heeft voor de toekenning van de korting immers voldaan aan de eis die bij deze verordening is gesteld.

Bij de behandeling van een verzoek tot vermindering van contributie op grond van de hoogte van het arbeidsinkomen, bedoeld in artikel 8 Algemene Contributieverordening, wordt onder de verschuldigde contributie verstaan de contributie verschuldigd op grond van de Contributieverordening 2014. Hierbij wordt de restitutie op basis van het surplusvermogen buiten beschouwing gelaten.

Artikel 4

Dit artikel bevat de inwerkingtredingsbepaling en de citeertitel van de verordening.

Ontwerp-Verordening tarief inschrijvingen accountantsregister

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, 19, tweede lid, onder i, en 38, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

Het bedrag, bedoeld in artikel 38, eerste lid, Wet op het accountantsberoep dat moet worden betaald bij de indiening van een aanvraag ter inschrijving in het accountantsregister, wordt vastgesteld op €275,-. Dit bedrag moet vooraf worden voldaan aan de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants te Amsterdam.

Artikel 2

De Verordening op het inschrijfgeld (Stcrt. 1968, 12) wordt ingetrokken.

Artikel 3

De Verordening op het inschrijfgeld (Stcrt. 1994,12) wordt ingetrokken.

Artikel 4

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening tarief inschrijvingen accountantsregister.

Toelichting

Door middel van deze verordening worden de gelijkkluidende Verordening op het inschrijfgeld van NIVRA en NOvAA vervangen door één verordening van de NBA. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen doorgevoerd.

Ontwerp-Verordening tot intrekking van de verordeningen op het tarief inlichtingen accountantsregister

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel I

De Verordening tarief inlichtingen accountantsregister (Stcrt. 1968, 12) wordt ingetrokken.

Artikel II

De Verordening tarief inlichtingen accountantsregister (Stcrt. 1994, 12) wordt ingetrokken.

Artikel III

1. Deze verordening treedt in werking op de tweede dag na publicatie in de Staatscourant.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening tot intrekking van de verordeningen op het tarief inlichtingen accountantsregister.

Toelichting

Door middel van deze verordening worden de gelijklopende Verordening tarief inlichtingen accountantsregister van NIVRA en NOvAA ingetrokken. De Wet op de Registeraccountants en de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten bepaalde dat bij verordening het tarief voor een afschrift uit het accountantsregister moest worden bepaald. Deze bepaling is in de nieuwe wet niet teruggekomen. Artikel 37 van de Wet op het accountantsberoep maakt duidelijk dat een afschrift uit het accountantsregister tegen kostprijs wordt verstrekt.

Ontwerp-Verordening op de kostenvergoedingen

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

1. De leden van het bestuur ontvangen jaarlijks een vaste vergoeding.
2. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid bedraagt op jaarbasis voor:
  - de voorzitter van het bestuur €31.500,-;
  - de plaatsvervangend voorzitter van het bestuur € 21.000,-; bij vervanging van de voorzitter voor een langere termijn dan één maand ontvangt de plaatsvervangend voorzitter voor de volledige vervangingsperiode naar rato de vergoeding toekomende aan de voorzitter in plaats van de vergoeding voor de plaatsvervangend voorzitter;
  - de overige leden van het bestuur € 4.200,-.
3. Het bestuur kan aan de voorzitters, de plaatsvervangend voorzitters of de leden van commissies of overige gremia een jaarlijkse vaste vergoeding toekennen.

Artikel 2

1. De leden van het bestuur hebben voor het bijwonen van hun vergaderingen of bijeenkomsten recht op presentiegeld, een vergoeding van reis- en verblijfkosten en een vergoeding van reistijdskosten.
2. Het bestuur kan aan de voorzitters, de plaatsvervangend voorzitters of de leden van commissies of overige gremia voor het bijwonen van hun vergaderingen of bijeenkomsten het recht op presentiegeld, een vergoeding van reis- en verblijfkosten en een vergoeding van reistijdskosten toekennen.
3. Het presentiegeld bedraagt € 240,- per dagdeel en ten hoogste € 480,- per dag.
4. Een dagdeel omvat een tijdsperiode van vier uur.
5. De reiskostenvergoeding bedraagt € 0,29 per kilometer.
6. De reistijdkostenvergoeding bedraagt € 0,77 per kilometer boven een totale reisafstand van honderd kilometer.
7. Parkeer-, tol- en veergelden worden geacht te zijn begrepen in de reiskostenvergoeding bedoeld in het vijfde lid.

Artikel 3

1. Als reiskosten en reistijdskosten worden ten hoogste vergoed de kosten voor de reiziger om langs de kortste weg van zijn woon- of verblijfplaats te komen naar zijn plaats van bestemming en terug, voor zover zij werkelijk zijn gemaakt.
2. Voor buitenlandse reizen met vervoermiddelen anders dan de personenauto, worden de vervoerbewijzen verzorgd door het bureau van de NBA.
3. Het bestuur stelt vast met welk vervoermiddel buitenlandse reizen plaatsvinden.

Artikel 4

Als verblijfkosten worden vergoed de werkelijk gemaakte kosten voor consumpties, maaltijden en overnachting, voor zover deze kosten binnen de grenzen van de redelijkheid zijn gebleven en naar het oordeel van het bestuur noodzakelijk waren.

Artikel 5

1. Declaraties voor vergoedingen als bedoeld in artikel 2 en artikel 4 moeten uiterlijk binnen één maand na afloop van het kwartaal waarin deze kosten zijn gemaakt bij het bureau van de NBA worden ingediend.
2. Het bestuur kan verlangen dat aan hem bewijsstukken worden overgelegd waaruit de juistheid van de ingediende declaratie blijkt.

Artikel 6

1. De Verordening op de kostenvergoedingen 2013 (Stcrt. 2012, 16005) wordt ingetrokken.

2. De Verordening op de kostenvergoedingen (laatstelijk Stcrt. 2012, 16169) wordt ingetrokken.

Artikel 7

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de kostenvergoedingen.

Toelichting

De inhoud van deze verordening is gelijklopend aan de verordeningen zoals de ledenvergaderingen van het NIVRA en de NOvAA deze hebben vastgesteld voor 2013. Wel zijn de bedragen in deze verordening, met 2,5% geïndexeerd ten opzichte van de bedragen welke in 2013 gelden.

Een uitzondering geldt voor de vergoeding aan de plaatsvervangend voorzitter. Om recht te doen aan toename van het beroep dat de NBA doet op de plaatsvervangend voorzitter, is zijn vergoeding verhoogd naar €21.000,-.

Ontwerp-Verordening op de arbeidsvoorwaarden

De ledenvergadering van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;
Gelet op de artikelen 5, eerste lid en 19, tweede lid, aanhef en onderdeel f, van de Wet op het accountantsberoep;
Stelt de volgende verordening vast:

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- bestuur: het bestuur van de beroepsorganisatie;
- beroepsorganisatie: de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep;
- personeel: het personeel van de beroepsorganisatie;

Artikel 2

1. De arbeidsvoorwaarden van het personeel, waaronder een pensioenregeling, worden door het bestuur vastgesteld.
2. De arbeidsvoorwaarden van het personeel worden gezamenlijk opgenomen in een personeelshandboek. Het personeelshandboek kan op elektronische wijze beschikbaar worden gesteld.

Artikel 3

Het bestuur is bevoegd voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard welke zich als gevolg van de invoering van deze verordening mochten voordoen.

Artikel 4

1. De Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NIVRA 2013 wordt ingetrokken
2. De Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NOvAA 2013 wordt ingetrokken

Artikel 5

1. Regelingen vastgesteld op grond van artikel 3 en artikel 4 van de Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NIVRA 2013 worden geacht op grond van artikel 2 van deze verordening te zijn vastgesteld voor het personeel.
2. Regelingen vastgesteld op grond van artikel 3 en artikel 4 van de Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NOvAA 2013 worden geacht op grond van artikel 2 van deze verordening te zijn vastgesteld voor het personeel.

Artikel 6

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2014.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de arbeidsvoorwaarden.

Toelichting

Om per 1 januari 2013 tot één arbeidsvoorwaardenpakket voor het personeel van de NBA te komen, was het noodzakelijk dat de ledenvergaderingen van het NIVRA en de NOvAA in hun bijeenkomst in december 2012 elk een verordening met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden vaststelden, welke voor beide organisaties gelijklopend waren. Met deze verordening worden de Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NIVRA 2013 en de Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NOvAA 2013 vervangen door één verordening voor het personeel van de NBA. Inhoudelijk zijn daarmee geen wijzigingen beoogd.

Artikel 5 bepaalt dat de arbeidsvoorwaardenregeling welke op grond van de Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NIVRA 2013 en de Verordening op de arbeidsvoorwaarden personeel NOvAA 2013 waren vastgesteld, geacht worden te zijn vastgesteld op grond van deze verordening. Hiermee wordt bereikt dat het vastgestelde arbeidsvoorwaardenpakket niet nog eens formeel vastgesteld hoeft te worden.